

JEREMIE

- 1 1 Mejô me Jérémie mone Hilkija, wua ya Beprêtre be mbe Anathoth si ya Benjamin :
- 2 ajô Jehova e nga kui be nye melu Josias mon Amon, njô bôte ya Juda, mbu awôm a lale ya njôane wé.
- 3 E nga kui fe melu Jojakim mone Josias, njô bôte ya juda, akekui aman mbu awôm a wua ya Sédécias, mone Josias, njô bôte ya Juda, akekui nkean be nga ke Jérusalem minkôm, ngone tane.
- 4 Wôna ajô Jehova e nga kui be ma, na,
- 5 Eyoñ me ngenan te kôme wo abume nyua été me nga yeme wo, a éyoñ ô ngenan te so kômbé été me nga fubu wo; me teléya wo nkulu mejô ya meyoñ.
- 6 Nde me nga jô na, E ! A Tate Jehova ! ô lô, me ne te yeme kobô; amu me ne mongô.
- 7 Ve Jehova a nga jô me na, Te jô na, me ne mongô; amu w'aye ke be bôte bese m'aye lôme wo, a w'aye kobô mam mese m'aye jô wo.
- 8 Te ko be woñ; amu me ne be wo a nyii wo, nalé Jehova a jô.
- 9 Wôna Jehova a nga same wo wé, a nambe anyu dam; a Jehova a nga jô me na, O lô, me futiya mejô mam anyu dôé été :
- 10 fombô'ô, môse wu me teléya wo mba'ale ya meyoñ, a mba'ale ya mesi bejôô na, ô té, a ô kpwé si, a ô jian, a ô tyam, ô lôñ, a ô bé.
- 11 Nalé fe ajô Jehova e nga kui be ma, na, Jérémie, ô lô jé ? Nde me nga jô na, Me lô ntya élé amandier.
- 12 Wôna Jehova a nga jô me na, W'ate yen mvo'é : amu m'aba'ale ajô dam a tôé de.
- 13 A ajô Jehova e nga kui be ma éyoñe baa, na, O lô jé ? Nde me nga jô na, M'ayene beta minkeñ a kundi'i ; a asu dé e ne mfa'a ya nord.
- 14 Wôna Jehova a nga jô me na, Mfa'a ya nord mbia jam a ye so be bôte bese ya si jenan a temetem.
- 15 Amu na, ô lô, m'aye loene menda mese ya mesi bejôô ya nord, nalé Jehova a jô ; a b'aye zu, a môt ase a ye télé éto njôô jé asu mimbé ya Jérusalem, a fefele meka'a mé mese mbôma'ane, a fefele minlam mise ya Juda.
- 16 M'aye tote mintyi'ane miam mfa'a wop ajô ézezame jap ése, na, be nga li'i ma, a di'i bezambe befe encens, a kañe mimboane mi biôme ya mo map mebien.
- 17 Ajô te tiñeti' ases angeteñe dôé, ô kôlô'ô si, a kobô be mam mese m'ajô wo : te fo'ôban asu dap, me za fô'ô wo be lô.
- 18 Amu, ô lô, môse wu me boya wo nlam ô ne mbôman a akak, a akôn étyé, a mimfine mi mvôt, mfa'a ya si se, mfa'a ya bejô bôte ya Juda, mfa'a ya bivete ya été, a mfa'a ya beprêtre ya été, a mfa'a ya bôte ya si éte.
- 19 A b'aye wosane wo ; ve b'aye bo te dañe wo : amu me ne be wo, a nyii wo, nalé Jehova a jô.
- 2 1 Ajô Yehova e nga kui be ma, na,
- 2 Kelek, a yôtane melo me bôte ya Jérusalem, na, Jehova a jô na, M'asimesane nye'ane wôé éyoñ ô mbe ndôman, a édiñe jôé ya ntiñetan aluk; aval ane ô nga tôñe me fé, vôm a ngenan te béban.
- 3 Israël a mbe ntelan étyi be Jehova, bembômô bibuma ya afupe dé : ba bese b'aye di nye be ne mekua ; mbia jam a ye su be be, nalé Jehova a jô.
- 4 Vô'ôla'an ajô Jehova, A nda bôte Jacob, a menda me bôte mese ya nda bôt Israël :
- 5 Jehova a jô na, Za abé beéso benan be nga yene be ma, nde be nga ke me ôyap, a be tôñeya bemomo be biôm, a bo bebiene momo ?
- 6 Nalé fe be nji jô na, Jehova, nnye a nga soo bia si ya Egypte, a ne vé, nnye a nga tulane bia fé, si é ne kôt a bibé, si é ne mvielan a dibi ya awu, si môt a nji tame lôt, vôm môt a nji tabe ?
- 7 A me nga zu mia si é ne afok, na, mi di bibuma ya été a mbamba be biôme ya été ; ve éyoñ mi nga nyin, mi nga bo si jam mvin, a mi nga bo ngape si jam mbia jôm.
- 8 Beprêtre be nji sili na, Jehova a ne vé ? a ba b'aye'ele mame ya metiñ be nji yeme ma : a beba'ale fe be nga tyamane ma, a bekulu mejô be nga kuli mame ya Baal, a tôñe mam me ne te meyak.

- 9 Ajô te me ngenan me feta'ane mia, a m'aye fetane bone ya bone benan, nalé Jehova a jô.
- 10 Kelane bikôte bi mañe ya Kittim, a fombô ; lôme bôt Kédar, a tu'a yemelan ; a yen nge avale jame di e tameya boban.
- 11 Ye ayoñ éziñ e nga folane bezambe bé, mbe bete be nji bo bezambe ? ve bôte bam be maneya folan étôto'o jap a jôm é ne te meyak.
- 12 A yôp, semé' ajô di, a ko angôndô woñ, a fô'ôban abui, nalé Jehova a jô.
- 13 Amu bôte bam be boya mbia be mam mebaé : be li'ya ma, anjeñe mendime ya ényañ, a befa'aya bebien bibé mekok, bibôte bibé, mbie bi se ngule ya ba'ale mendim.
- 14 Ye Israël a ne mbo ésaé ? ya a ne ôlo ô nga bialé nda ? nne a nto mbili ze aya ?
- 15 Bitoñe beñbweñbwem bi nga kobô, a bam ; a bi nga ndamane si jé : minlam mié mi di'ibaneya, mô't a nji fe tabe été.
- 16 Ja'ane bôte ya Noph a Tachpanès be bôéya abôdôn nlô dôé.
- 17 Ye sa womien ô nga dutu jame di be womien, amu ô nga li'i Jehova Zambe wôé, éyoñ a nga liti wo zen ?
- 18 Eyoñe ji za jam w'ake bo zene ya Egypte, a nyu mendime ya Nil ? nge na, za jam w'ake bo zene ya Assyrie, a nyu mendime ya Euphrate ?
- 19 Ezezame jôé womien j'aye ye'ele wo, mbulan mvuse wôé w'aye lepe wo : ajô te yemek a yene na, e ne mbia jam a ayô, vôm ô li'ya Jehova Zambe wôé, a vôm ô ne te ko me woñ, nalé Tate, Jehova ya minsamba mewosan, a jô.
- 20 Amu aso ayap me bu'uya ébôñeté jôé, a té mengata'a môé ; a ô nga jô na, M'aye bo ésaé ; amu nkôl ôse ô ne mbetane yôp a élé ése é ne nyumi si ô nga kute meboñe si, a bo bijabô.
- 21 Ve me nga bé wo mbamba ndik, nya mbamba fese : amu jé ô nga kôñelan a bo mbia mefase ya ndi'i ya fé mfa'a wom.
- 22 A kôsa bo w'asôpe womien a ékôn, a nyoñe sobô abui, abé dôé e ngenan e yené'asu dam, nalé Tate Jehova a jô.
- 23 O ne ngule ya jô aya, na, Me nji bo mvin, me nji tôñe Bebaal ? fombô'ô zene jôé mbi'ili été, yeme'e jam ô nga bo : ô ne ndeñdeña étoñe chameau a wulu avô ;
- 24 ô ne éjakase ya afan j'ayembane fé, j'anyumulu évuñulu amu nkômbane wé ; éyoñe ya ñyenan ngone jé za a ne ngule ya kame je ? ba bese b'ajeñe je b'aye ke jalé bebien njuk ; b'aye yene je ngone jé été.
- 25 Te me'ete na, abo dôé e bo nsoé, a te me'ete na, éngoñe jôé é kôt. Ve ô nga jô na, Nalé a ne éjôjôé ; momo, amu me nye'eye bezambe befe, m'aye toñe be.
- 26 Aval ane ñwuwup w'awô' ôson éyoñ ô biliya, aval ete fe nda bôt Israël j'awô'ôson ; bebien, bejô bôte bap, bivete biap, a beprêtre bap, a bekulu mejô bap ;
- 27 mbe bete b'ajô élé, na, O ne tate wom ; a ako'o na, O nga biaé ma : amu be lumeya me mvuse jap, sa asu dap ; ve éyoñ éyoñe ya nju'u jap j'aye zu, b'aye jô na, Kôlô'ô si, a nyii bia.
- 28 Ve bezambe bôé womien ô nga bo, be ne vé ? be tame kôlô si, nge be ne ngule ya nyii wo éyoñe ya nju'u jôé été : amu abime tañe ya minlam miôé mi né, A Juda, abim ete bezambe bôé be né.
- 29 Mi aye fetane me amu jé ? mia bese mi tyameya ma, nalé Jehova a jô.
- 30 Me bômeya bone benan ébômebômé ; be nji nyoñ ñye'elan : nkpwaté mekône wôé womien ô nga jiane bekulu mejô bôé, aval ane njiane ya ñbweñbwem.
- 31 A miaé bôt, fombô' ajô Jehova. Ye me mbe Israël fé ? nge si ya abui dibi ? amu jé bôte bam b'ajô na, Bi kôlôya be wo ; bi aye beta zu be wo ?
- 32 Ye éndun ngon é ne ngule ya vuane biôm bijañe bié, nge mbom asese dé ? ve bôte bam be vuaneya me melu te lañ.
- 33 Ngo' aka'a abeñ nkôman w'akôme zene jôé ya jeñe nye'an ! ajô te a kôsa bo binga ya bijabô, ô nga ye'ele fe be mezene môé.
- 34 Nalé fe metyi minsisime ya minzôzoé mi ne te bijô m'ayené bezingi biôé : ô nji koé be be tupe menda ; ve me ne amu mam mese ma.
- 35 O nga bo ô jô'ô na, Me ne te bijô ; ñyaane wé ô nga kôlô fo'o be ma. O lô, m'aye zu tyi'i wo mejô, amu w'ajô na, Me nji bo abé.
- 36 Amu jé w'adañ ndeñdeñ a kôñelane zene jôé ? w'aye wo'ô fe ôson amu Egypte, aval ane ô nga wô'ôson amu Assyrie.

37 W'aye fe kôlô wôm ate, mo môé me bete nlô : amu Jehova a beneya ba ô nga to be mebun, a w'aye bo te yen mvaé be be.

- 3 1 B'ajô na, nge môt a suu minga wé, a minga a kôlô be nye, a bo nga môt mfe, ye fam j'aye beta bulane be nye ? ye si éte j'aye bo te bo mvin abui ? Ve ô nga bo bijabô a befam abui ; a kôsa bo nalé beta'a bulane be ma, nalé Jehova a jô.
- 2 Bete'e mise môé mfa'a ya miñyanebe minkô, a fombô ; vôm mbé mia be be mi nga bo te bômbô ? O nga yabe be biwom mezen, aval ane mon Arabe fé été ; a ô nga bo si mvin a bijabô biôé, a ézezame jôé.
- 3 Ajô te biko'o bi mveñ bi nga kamban, a mveñe ya susu'a mbu é nji noñ ; ve ô nga bili asu bijabô, ô nga bene wô'ôson.
- 4 Ataté éyoñe ji ye w'aye bo te loene ma, na, Tate wom, ô ne nliti zene wom aso mongô ?
- 5 Ye a ye ba'ale ayaa dé melu mese ? ye a ye ba'ale de akekui asu'ulan ? O lô, ô kobôya, a ô boya mbia be mam, a ô tôñeya zene jôé.
- 6 Nalé fe melu Josias njô bôt, Jehova a nga jô me na, Ye ô yeneya mam ntyetyap Israël a boya ? A nga ke bo bijabô mbetan nkôl ôse yôp a éle ése é ne nyumi si.
- 7 Eyoñ a nga mane bo mam mete mese, me nga jô na, A ye bulane be ma ; ve a nji bulan : a monyañe wé Juda, nnye a ne njoñ, a nga yen.
- 8 Me nga yene na, amu jame di ebien, éyoñ ntyetyap Israël a nga bo mejian, me nga suu nye a ve nye kalate ya nsuan, ve monyañe wé Juda, nnye a ne njoñ, a nji ko woñ ; nnye fe a nga ke bo bijabô.
- 9 A nga bo na, amu ñyenane ya bijabô bié éñbwemesé, si é nga bo mvin, a nga bo mejian a mekok a bilé.
- 10 Akôsa bo mam mana mese, monyañe wé Juda, nnye a ne njoñ, a nji bulane be ma a nleme wé ôse, ve a medu'an, nalé Jehova a jô.
- 11 A Jehova a nga jô me na, Israël a ne ntyetyap a litiya na a dañ njoñ Juda a bo, zôsô.
- 12 Kelek, a yôtane mejô ma mfa'a ya nord, na Bula'an, A ntyetyap Israël, nalé Jehova a jô ; m'aye bo te fombô wo mise me ayok ; amu me ne mvam, nalé Jehova a jô, m'aye bo te ba'ale ayaa dam meku mese.
- 13 Ve tame mem abé dôé, na, ô nga bo Jehova Zambe wôé abé, ô nga miase mezene môé be bezambe befe élé ése é ne nyumi si, a ô nji wô'ô tyiñe jam, nalé Jehova a jô.
- 14 Bula'an, a betyapetyape be bon, nalé Jehova a jô ; amu me ne nnôme wônan : m'aye nyoñe mia, wua ya nleme wua, a bebaé nda bôte jia, m'aye zu mia Sion.
- 15 A m'aye ve mia beba'ale aval ane nleme wom w'anye'e, mbe bete b'aye jee mia zene ya ñyeman a fek.
- 16 A ye bo na, éyoñ mi aye fôé a bo abui si été, nalé Jehova a jô, melu mete b'aye beta jô na, Ewolo élate ya Jehova ; nalé fe j'aye bo te kui ôsimesan été ; nalé fe b'aye bo te simesane je ; nalé fe b'aye bo te yem mvasane wé ; nalé fe j'aye bo te beta boban.
- 17 Eyoñ éte b'aye loene Jérusalem, na, éto njô ya Jehova ; a meyoñe mese m'aye sulane be je, Jérusalem été, amu jôé Jehova : nalé fe b'aye bo te beta wulu a nkômbane ya mbia nleme wop.
- 18 Melu mete nda bôte Juda ba nda bôt Israël b'aye wulu nsamba, b'aye so si ya nord nsamba wua, a zu si me nga ve beéso benan éjian.
- 19 Ve me nga jô na, M'aye télé wo nsamba bon aya, m'aye ve wo mbamba si, mbamba ngape si ya abui bôte ya meyoñ ! a me nga jô na, Mi aye loene me na, Tate wom, a mi aye bo te kôñelan a li'i ma.
- 20 A ne fo'o aval ane minga a joñolô nnôm a kôlô be nye, aval ete fe mi nga joñolô ma, A nda bôt Israël, nalé Jehova a jô.
- 21 Tyiñ j'aso miñyanebe minkôle yôp, miñyôn a meye'elane ya bone be Israël ; amu be nga kôñelane zene jap, be nga vuane Jehova Zambe wop.
- 22 Bula'an, a mia betyapetyape be bon, m'aye saé betyapethape benan. O lô, bi zuya be wo ; amu ô ne Jehova Zambe wongan.
- 23 Mvolan bi nga buni na w'aso minkô ô ne fo'o momo, ô ne zô'é ya minkôle yôp : nyiane ya Israël ô ne fo'o be Jehova Zambe wongan.
- 24 Jame ya ôson e nga ndaman ésaé ya betate bangan aso bongô, mimbam bekabat, mimbam binyaka, bo be fam, a bo be binga.

- 25 Mbômba'ane si ôsone viangan été, a ôlune viangan ô tame buti bia ; amu bi boya Jehova Zambe wongan abé, bia betate bangan, aso bongô ja'an azukui den ; a bi nga bo te wô'ô tyiñe Jehova Zambe wongan.
- 4 1 A Israël, nge w'aye bulane be ma, nalé Jehova a jô, nge w'aye bulane be ma, a nge w'aye vaa mbia be mam môé asu dam ; wôna w'aye bo te suuban ;
- 2 a w'aye kan ngana a bebela, a nya tyiñi, a zôsô, na, Ane Jehova a vee ; meyoñ m'aye yen ébotan be nye, a b'aye wum be nye.
- 3 Amu avale di Jehova a jô bôte ya Yuda a Jérusalem na, Fa'an ayete si denan, te miasane zañe biyo.
- 4 Tyi'iba'ane metye be Jehova, a vaa minsôsole ya minlem mienan, mia bôte ya Juda a bôt be tô Jérusalem ; a za bo na, ayaa dam d'aye kalan ane nduan, a yôñ, nalé ate te ke mô't a ne ngule ya dime je, amu abé ya mimboane miôé.
- 5 Beta'ane metyiñ Juda été, a miase foé Jérusalem été, a jô na, Loñane toñ si éte été : yôta'an ngu a jô na, Miabebien sula'an, bi tame ke minlam mi bili meka' été.
- 6 Beta'an ndeme yôp mfa'a ya Sion : mata'an a ke vôm a ne mvo'é, te bo njiñelan ; amu m'aye dutu mbia jam a so'o nord, a beta éndaman.
- 7 Nbweñbwem é kôlôya adipe fé dé, ntyam meyoñ ; a nto zen, a kôlôya vôme wé, amu a ye bo si jôé éndaman, nde minlam miôé mi aye li'i bilik, te ke mô't été.
- 8 Amu jame di jaéane minkuta, yian a yôn ; amu ayôñ ñyaane ya Jehova e nji kôlô be bia.
- 9 A ye bo mô's ôte, nalé Jehova a jô, na, ayo'o nleme ya njô bôt d'aye dimi, a ayo'o nleme ya bivet ; a beprêtre b'aye semé, a bekulu mejô b'aye vembe.
- 10 Eyoñ éte me nga jô na, A, Tate Jehova ! ô nga dañe fo'o du'u bôte ba a Jérusalem, na, Mi aye tabe mvo'é ; ve me lô na nkpwaté mekôn w'asamban a tulan nlem.
- 11 Eyoñ éte d'aye jôbane be bôte ba a be ba ya Jérusalem, na, Ayôñ évuñulu d'aye so miñyanebe minkôle fé été mfa'a ya ngone ya bôte bam, sa mfa'a ya tyak, nge mfa'a ya se'ese ;
- 12 beta évuñulu a ye so bevôm bete amu ma : éyoñe ji m'aye fe tote mintyi'an mfa'a wop.
- 13 O lô, a ye so aval ane minkut, a bewagon ya bita bé b'aye bo aval ane ôlende : a bikabela bié bi ake avôl a dañe bendôé. Ngo'o bia ! amu bi jañeya.
- 14 A Jérusalem, sôbe' nleme wôé mfa'a ya abé, wôna w'aye nyiñ. Mbia minsimesane miôé mi aye tabe be wo ntaa vé ?
- 15 Amu tyiñ j'ayôtan e so'o Dan, a j'amias mbia foé a so'o minkô Epharîm.
- 16 Lita'ane meyoñ ; O lô, kañete'e mfa'a ya Jérusalem na, bemombô minlam b'aso si é ne ôyap, a b'abete metyiñ mfa'a ya minlame ya Juda.
- 17 Aval ane beba'ale afup b'abômane nye ne kpwok, amu a nga ben njôane wom, nalé Jehova a jô.
- 18 Zene jôé a mimboane miôé bi nga dutu wo mam ma ; jame di e ne abé dôé ; e ne fo'o ayô, d'anyii fo'o nleme wôé.
- 19 Ngo'o ma, ngo'o ma ! m'awô'ô mintaé nleme wom ôbien été ; nleme wom w'akumetane me été ; me se ngule ya tabe évô ; amu ô wô'ôya, A nsisime wom, nloñane toñ, ndeme ya bita.
- 20 E totebaneya na, éndaman j'atôñ éndaman ; amu si se é ndamaneya : menda bindelé mam me tyambaneya a temetem, a bindelé biame ya mimbé éyoñe jijia.
- 21 M'aye yen ndem, a wô'ô nloñane toñ, ntaa vé ?
- 22 Amu bôte bam be ne mekut, be nji yeme ma ; be ne minsusu'u mi bon, be ne te yeme mam ; be ne fek mfa'a ya mboan abé, ve mfa'a ya mboan mvaé be nji bi ñyeman.
- 23 Me nga fombô si, a, ô lô, é mbe ne zametazametan a éwôwôlé ; a yôp, e nji bi éfufup.
- 24 Me nga fombô beta minkô, a, ô lô, mi nga fô'ôban, a minkôle mise mi nga ndeñetan.
- 25 Me nga fombô, a, ô lô, te ke mô't a mbe, a anon ese ya yôp e yeleya.
- 26 Me nga fombô, a, ô lô, afup bibuma e nto fé, a minlam mise ya été mi mbe ntyaman asu Jehova, a ôsu ya ayôñ ayaa dé.
- 27 Amu Jehova a jô na, Si se j'aye bo ndaman ; ve na, m'aye ndaman ne meñ !
- 28 Amu jame di si j'aye yôn, a yô d'aye bo évindi ; amu na me nga jô de, me nga bôndé de fek, a me nji kôñelan, nalé fe m'aye bo te jô'é de.

- 29 Nlam ôse w'amate amu éduñe bebebe bikabela a bewua bilaé ; b'ake dipe fé été, a bete meko'ô yôp : nlam ôse ô li'íya, a te ke mô't a tabe été.
- 30 A wo, éyoñ ô ndamaneya, w'aye bo jé ? A kôsa bo w'ajalé womien bivele mengômesan, a kôsa bo w'ajalé womien biôm bijañe ya or, a kôsa bo w'anene mise môé a meyañ, w'akate bo womien abeñ ; benye'e bôé b'abiasé wo, b'ajeñ ényíñe jôé.
- 31 Amu me nga wô'ô tyiñ aval ane nyô ya minga a kô'ôlô mie, aval ane nyône ya nyô a biaé ntôle mone wé, tyiñ ngone ya Sion, nje j'awu abuk, j'asame mo mé, a jô na, Ngo'ô me éyoñe ji ! amu nsisme wom w'aku som asu bewôé bôt.
- 5** 1 Kelan mbile li a li minseñe ya Jérusalem été, a fombô, a yemelan, a jeñe bevôme ya été be ne ndam, nge mi ne ngule ya yene mô't, nge wua a bo zôsô, a jeñe benya mejô't ; wôna m'aye jamé nye.
- 2 A kôsa bo b'ajô na, Ane Jehova a vee ; b'akane fo'ô ngana ya medu'an.
- 3 Jehova, ye mise môé me nji yene benya mejô't ? ô nga bôme be, ve be nji wô' ôlun ; ô nga jiane be, ve be nga bene nyoñ ñye'elan : be nga bo mesu map ayet a dañ akok ; be nga bene bulan.
- 4 Nde me nga jô na, Ba be ne fo'ô minzôzoé ; be ne mekut ; amu be ne te yeme zene Jehova, nge metiñe me Zambe wop :
- 5 m'aye ke be biwôlô bi bôt, a m'aye kobô be ; amu b'ayeme zene Jehova, a metiñe ya Zambe wop. Ve be fe a nleme wua be nga bu' ébôñeté, a té mengata'a.
- 6 Ajô te ñbweñbwem j'aso fé j'aye wôé be, ñyôyo'ô tite ya mam me ngô'é w'aye jiane be, a ze j'aye yatebe ôsu ya minlam miap : a mô't ase a kui atan a ye nyabane bifuse bifus ; amu bilotekote bi mam biap bi ne abui, a tyapetyape wop a kô'ôlaneya.
- 7 M'aye jame wo aya ? bone bôé be li'íya ma, a kan ngana be ba be nji bo bezambe. Eyoñ me jaléya be bidi ne lut, be nga bo mejian, be nga sulane minsamba menda bebo bijabô ;
- 8 be mbe aval ane ndeñdeñe bikabela bi jaéya di ; mô't ase a nga selé nga mô't a to nye bebé.
- 9 Ye m'aye bo te jome mia amu mam ma ? nalé Jéhova a jô ; ye nsisime wom w'aye bo te kuneban mfa'a ya aval ayoñe di ?
- 10 Betane meka'a mé yôp, a tyam ; ve te tyam ne meñ : va'ane mefase mé ; amu me nji bo ma ya Jehova.
- 11 Amu nda bôt Israël a nda bôte Juda be nga bo me njoñ abui, nalé Jehova a jô.
- 12 Be nga kate Jehova, a jô na, A nji bo nye ; nalé fe abé d'aye zu be bia ; nalé fe bi aye yen nkpwaté mekôn nge mfumbale ya zaé :
- 13 a bekulu mejô b'aye veñesan évuñulu, a ajô e nji bo bo be : aval été d'aye bobane be be.
- 14 Ajô te Jehova, Zambe ya minsamba mewosan, a jô na, Amu mi akobô ajô di, mi lô, m'aye bo mejô mam nduan anyu dôé été, a bôte ba nja'a, a j'aye di'i be.
- 15 Mi lô, m'aye zu ayoñ e so' ôyap be mia, A nda bôt Israël, nalé Jehova a jô : e ne ngungul ayoñ, nnôm ayoñ, ayoñ nde ô nji yem nkobô wop, nalé fe ô nji wô'ô mam b'ajô.
- 16 Nkope wop ô ne ane yôyoa soñ, bese be ne mingungule mi bôt.
- 17 B'aye di minkôane bidi miôé, a fembé jôé, mbie bo be fam a bo be binga bôé be nga ye di ; b'aye di mimbam bekabate miôé a mimbam binyaka miôé ; b'aye di mindi'i mi vin miôé a bilé bi figuier biôé ; b'aye tyame minlam miôé mi bili mekak, mmie mite ô to mie mebun, a nkpwaté mekôn.
- 18 Ve ja'ane melu mete, nalé Jehova a jô, m'aye bo te ndamane mia ne meñ.
- 19 A ye bo na, éyoñ mi aye jô na, Amu jé Jehova Zambe wongan a nga bo bia miam mana mese ? wôna w'aye jô be na, Aval ane mi nga li'í ma, a saéne bezambe ya meyoñe mefe si jenan, nalé ate mi aye saéne bôte befe si é nji bo éñjenan.
- 20 Beta'ane metyiñ nda bôte Jacob été, a miase foé Juda été, na,
- 21 Vô'ôla'an ajô di, A mekute me bôt, a mi ne te fek ; mi bili mis, ve te yen ; mi bili melo, ve te wôk :
- 22 Ye mi ne te ko me woñ ? nalé Jehova a jô : ye mi aye bo te fô'ôban asu dam, ma me nga télé nsele' ô bo nné ya mañ, ntyi'ane ya nnôm éto, nde me se ngule ya dañe wô ?

- a kôsa bo mintyôa mié mi akumeti, mi se ngule ya dañ ; a kôsa bo mi aduñ, mi se ngule ya dañe wô.
- 23 Ve bôte ba be bili nleme ya mbenan a melo ; be beneya a be keya.
- 24 Nalé fe be nji jô nleme wop été na, Nkoane Jehova Zambe wongane woñ éyoñe ji, nnye ate a noo mveñ, nyô ôsu a nyô ya susu'a ébaane, éyoñe jap été ; nnye ate a ba'ale bia besondô ya nkôan, mbe be ne ntelan.
- 25 Mbia be mam menan me nga titane mam ma, a abé denan e nga nyume mia mbambe be bam.
- 26 Mbia be bôt b'ayené zañe bôte bam : b'amombô, aval ane beselé akpwa ; b'alam ôlam, b'abi bôt.
- 27 Aval ane nkoé ô ne njalan a anon, nalé ate fe menda map me ne njalan a medu'an ; ajô te be nto biwôlô, be mbili akum.
- 28 Be nto avem, b'angemban : b'adañ mfa'a ya mboane ya mbia be mam ; be nji fas ajô, ajô ya bon be ne te beésa, nde b'aye yen mvaé ; a be nji fas mvaé ya minzôzoé.
- 29 Ye m'aye bo te jom amu mam ma ? nalé Jehova a jô ; ye nsisime wom w'aye bo te kuneban mfa'a ya ayoñe di ?
- 30 Etua jam a angônda jam bi nga bobane si été :
- 31 bekulu mejô b'akulu minsos, a beprêtre b'ajôô aval ane nkulane wop ô né ; a bôte bam b'anye'e be bo'o nalé : a mi aye bo aya éyoñe ya asu'ulan ?
- 6** 1 Mata'an ézezañe ya Jérusalem a ke vôme ya sobô, mia bone be Benjamin, loñane toñ Tekoa, beta'an ndem Beth-Hakkérem yôp ; amu mbia jam a yené a so'o nord, a beta éndaman.
- 2 M'aye tyame nyô a ne abeñ a ntetek, ngone ya Sion.
- 3 Beba'ale mintômba a mimbam miap b'aye zu be nye ; b'aye bômane nye menda bindelé map ne kpwok ; mi aye di wua ase vôme wé.
- 4 Kômesa'ane bita mfa'a wé ; nkôla'ane si, mbetan a zañe môs. Ngo'o bia ! amu môs ô nga lumbu, nsisiñe ya mam me ngô'é ô nto ayap.
- 5 Nkôla'ane si, mbetan a alu, bi tame tyam abeñe menda dé.
- 6 Amu Jehova ya minsamba mewosan a nga jô na, Baka'ane bilé, bô'ane bikôndô'ô bi si mfa'a ya Jérusalem : nname wu ô ne wu w'aye jomban ; mfitane bôte si ô ne ézezañe jé ne lut.
- 7 Aval ane mendim m'afuku anjeñ, aval ete abé dôé d'afuku be wo : évô a éndamen bi awô'ôtane be nye ; ôkon a meveñ bi ne ôsu viam biyoñe bise.
- 8 Nyoñe' ñye'elan, A Jérusalem ; nsisime wom ô za kandane wo ; me za bo wo élik, si é ne te bôt.
- 9 Jehova ya minsamba mewosan a jô na, B'aye sondô koé mebuka'a ya Israël aval ane ndi'i vin : beta'a la' ete minkoé aval ane nkôane bibuma.
- 10 M'aye kobô a kañete za, ane b'aye wôk ? ô lô, melo map me ne minsôso, a be se ngule ya wôk : ô lô, ajô Jehova e nto jame ya ébiasé mfa'a wop ; be nji yene de mvaé.
- 11 Ajô te me ne njalan ne lut a ayaa Jehova ; me ju'uya ba'ale de : sô'é de bon be ne minseñe yôp, a ésulane bendômane yôp ; amu na, ja'an nnôm ba nga b'aye nyoñeban, bemvendé a minnôm.
- 12 Menda map m'aye vebane be bôte befe, mefupê map a binga bap mfula'ane ; m'aye same bôte ya si wo wom ; nalé Jehova a jô.
- 13 Ataté nyô a dañ atek akui nyô a dañ éwôlô, môt ase a bo minyamete ; ataté nkulu mejô akui prêtre, môt ase a bo medu'an.
- 14 Be nga yeñese fôle ya bôte bam, a jô na, Mvo'é, mvo'é ; éyoñ mvo'é é ne momo.
- 15 Ye be nga wô' ôson éyoñ be nga bo mbia be mam ? momo, be nji ke ve'ele wô'ôson, nalé fe be mbe te ngule ya lui mesu si : ajô te b'aye ku zañe ba b'aku ; éyoñ m'aye jome be b'aye wuabane si, nalé Jehova a jô.
- 16 Jehova a jô na, Teba'ane ma'ane mezen a fombô, sila'ane biboé mezen, vôm mbamba zen a né ; wula'an été, a minsisime mienan mi aye yen awo'an : ve be nga jô na, Bi aye wulu été.
- 17 A me nga télé beba'ale be mia, na, Vôôla'ane tyiñe toñ ; ve be nga jô na, Bi aye vô'ôlô.
- 18 Ajô te vô'ôla'an, mia meyoñ, a yemelan, A ékôane bôt, jam e ne be be.

- 19 Vô'ôlô'ô, A si : ô lô, m'aye zu mbia jam be bôte ba, ja'ane bibuma ya minsimesane miap, amu be nji vô'ôlô mejô mam ; a mfa'a ya metiñe mam, be nga bene me.
 - 20 Meyemete me élé me ne mbamba menyum m'aso Séba, a menda'a m'aso si é ne ôyap, bi ne jé mfa'a wom ? mimveane mienane ya mi adi'i nduan mi aye ke nyoñeban, a biôm mi atyik bi nji bo mvaé be ma.
 - 21 Ajô te Jehova a jô na, Mi lô, m'aye bôé meko'o ya kolé ôbak bôte ba ôsu ; m'aye kolé beésa ôbak a bon mfula'ane ; mô't a to bebé a mvôé jé b'aye jañ.
 - 22 Jehova a jô na, Mi lô, bôt b'aso si ya nord ; beta ayoñ a ye bumi mfa'a ya meku'u me si.
 - 23 Be bili élaé a akoñ ; be ne njet, be nji ko mô't éngôgo ; tyiñe jap j'aduñ aval ane mañ, b'abete bikabela a wulu, mô't ase vôme wé, aval ane mô't a ke bita, a wosane wo, A ngone Sion.
 - 24 Bi wô'taneya foé ya été ; mo mangan me nga tek : angônda ôlun a biya bia, a mintaté aval ane mi ya minga a kô'ôlô mie.
 - 25 Te ke afup été, nge wulu zene yôp ; amu nkpwaté mekône ya besiñ, a angôndô, bi abôma-
ne vôm ase.
 - 26 A ngone ya bôte bam, jaé' nkuta, a bum asup été : yônôk, aval ane w'ayôn atyi mona fam, ñyôn d'adañe nyame ; amu ntyam a ye zu be wo a temetem.
 - 27 Me nga télé wo mve'ele a ôngôla zañe bôte bôte bam ; nde w'aye yem a ve'ele zene jam.
 - 28 Ba bese be ne mbia mimbenan, b'andefindeñ a bo bibôta ; be ne mvot a étyé ; be bese b'abo bibole bi mam.
 - 29 Nkom w'avuñulu ngu ; afita e nyemeya nduan été : b'asu' akua ésu'usu'i ; amu bebo abé be nji baseban.
 - 30 Bôt b'aye loene be na, Argent a ne mbenan, amu Jehova a nga bene be.
-
- 7 1 Ajô e nga zu be Jérémie e so'o be Jehova, na,
 - 2 Tebe'e mbé nda Jehova, a kobô ajô dina wôé, a jô na, Vô'ôla'an ajô Jehova, mia bese ya Juda, mia mi anyine mimbé mi a kañe Jehova.
 - 3 Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, a jô na, Kômane mezene menan a mimboane mienan, a m'aye toé mia vôme nyô.
 - 4 Te bunane mejô minsos, na, Temple Jehova, temple Jehova, temple Jehova, mbe ba.
 - 5 Amu nge mi atu'a kôm mezene menan a mimboane mienan ; nge mi atu'a tyi'i mejô zañe mô't a nyô a to nye bebé, zôsô ;
 - 6 nge mi abo te fite bejine si, a bon be ne te beésa, a minkus, a bo te kuli metyi me ne te bijô vôme nyô, nalé fe te tôñe bezambe befe a ndamane miabebien :
 - 7 wôna m'aye volô mia mi tabe vôme nyô, si me nga ve beéso benan, aso melu kôa akui nnôm éto.
 - 8 Mi lô, mi abuni mejô minsos, mme me ne te meyak.
 - 9 Ye mi aye wup, a wôé bôt, a bo mejian, a kan ngana medu'an, a di'i Baal encens, a tôñe bezambe befe mbe mi nji yem,
 - 10 a zu a tebe asu dam nda nyô été, nje j'aloban a jôé dam, a jô na, Bi nyiñeya ; nalé ate mi aye bo mbia be mam ma mese ?
 - 11 Ye nda nyô j'aloban a jôé dam, é nto ve mbas ako'o ya mimvômvô mise menan ? Mi lô, ma, ja'ane mamien me nga yene de, nalé Jehova a jô.
 - 12 Kelan éyoñe ji vôme wom, nnye a mbe Silo, vôm me nga kôme jôé dam e tabe atata'a, a fombô jam me nga bo nye, amu mbia be mame ya bôte bam, Israël.
 - 13 A éyoñe ji, amu mi boya bisaé bina bise, nalé Jehova a jô, a me nga kobô mia, a kune kôlô si a kobô, ve mi nji wôk ; a me nga loene mia, ve mi nji yebe :
 - 14 ajô te m'aye bo nda j'aloban a jôé dam, nje mi to je mebun, a vôm me nga ve mia, a beéso benan, aval ane me nga bo Silo.
 - 15 A m'aye vaa mia mise mam, ane me nga vaa fe bobenyôñe benane bese, ja'an mvoñ ése ya Ephraïm.
 - 16 Ajô te, te ye'elan ajô bôte ba, nalé fe te bete tyiñ nge bo meye'elan amu be, nalé fe te vañe ma ; amu m'aye bo te wô'ô wo.
 - 17 Ye ô ne te yene mam b'abo minlame ya Juda, a minseñe ya Jérusalem ?

- 18 Bon b'atya nja'a, a beésa b'akôban nduan a binga b'afule fembé, b'abo njôa minga ya yôp biwôlé, b'asôé bezambe befe mimveane binyunyui ane be ne soñe me me yaa.
- 19 Ye b'asoñe me me yaa ? nalé Jehova a jô ; ye be ne te soñe bebien, a zametane mesu map bebien ?
- 20 Ajô te, Tate Jehova a jô na : O lô, ayaa dam a ayo'o dam bi aye sôébane vôme nyô, be mô't, be tit, be bilé ya afup, a be bibuma ya si ; d'aye yôñ, a d'aye dim.
- 21 Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, a jô na : Kô'ôla'ane mimveane mi adi'i nduan a biôm mi atyi'i yôp, a mi ja'a minsôn.
- 22 Amu me nji kobô beéso benan nge jô be jam môs me nga vaa be si ya Egypte, ajô mimvean b'adi'i nduan nge biôm b'atyik ;
- 23 ve jame di me nga jô be, na, Vô'ôla'ane tyiñe jam, a m'aye bo Zambe wônan, a mi aye bo bôte bam ; a wula'ane zen ése m'ajô mia été, nalé d'aye bo mvo'é ve mia.
- 24 Ve be nji vô'ôlô, nge baé alo dap, ve wulu mefe'e map été, a mbenane ya mbia nleme wop été, a be nga ke mvus, sa ôsu.
- 25 Ataté môs beéso benan be nga so si ya Egypte azukui môse wu, me nga lôme mia bebo bisaé bam bese, bekulu mejô, môs ôse me nga kune kôlô si, a lôme be ;
- 26 a kôsa bo nalé, be nji vô'ôlô ma, nge baé alo dap, be nga yemete tyiñe jap ngu : be nga dañe beésa bap abé.
- 27 W'aye kobô be mejô mana mese ; ve b'aye bo te vô'ôlô wo : w'aye fe loene be ; ve b'aye to te yebe wo.
- 28 A w'aye jô be na, Dina e ne ayon e nji vô'ôlô tyiñe Jehova Zambe wop, nge nyon ñye'elan : benya mejô be jañeya, be vaseya anyu dap.
- 29 Tyeñe' éstile jôé, a Jérusalem, a wua je fé, a bo miñyôn miñyanebe minkôle yôp ; amu Jehova a beneya a li'ya miaé ya ayaa dé.
- 30 Amu bone be Juda be nga to jam e ne abé mise mam, nalé Jehova a jô : be téléya biôm biape ya ôson nda été, nje j'aloban a jôé dam, a bo je mvin.
- 31 A be lôñeya bito ya bikôndô'ô yôpe ya Topheth, nnye a ne mbi'ili ya mone Hinnom été, a b'adi'i bo be fame bap a bo be binga bap nduan été ; jam été me nji jô be ; nalé fe e nji kui ôsimesane viam été.
- 32 Ajô te, ô lô, melu m'aye bo, nalé Jehova a jô, w'aye beta lobane na, Topheth, nge Mbi'ili ya mone Hinnom, ve na, Mbi'ili ya ñwôéane bôt : amu b'aye jame bôt Topheth akekui vôme ya jame bôt a ye bo momo.
- 33 Mimbim mi bôte ba mi aye bo bidi bi anone ya yôp, a betite ya si ; a te ke mô't a ye titane be.
- 31 M'aye bo tyiñe mevak a tyiñe mefôn, tyiñe mô't a lu'u minga, a tyiñ mbom, é man minlame ya Juda a minseñe ya Jérusalem ; amu si j'aye bo élik.
- 8** 1 Eyoñ éte, nalé Jehova a jô, b'aye vaa bivese bejô bôte ya Juda, a bivese ya bivete bié, a bivese beprêtre, a bivese bekulu mejô, a bivese bi bôte ya Jérusalem, mesoñe map été ;
- 2 a b'aye miase bie asu jôp, a ngon, a minsamba mise ya yôp, biôm bite be nga nye'e, a saéne fe bie, a tôñe bie, a jeñe bie, a kañe bie : bi aye bo te bo nkôan, nge njaman, a bi aye bo ane mebi si yôp.
- 3 Mebuka'a me bôte mese ya mbia nda bôte nyô, mme mete m'alli'i mefôla mese me nga titane be, m'aye top awu a dañ ényiñ, nalé Jehova ya minsamba mewosan a jô.
- 4 Nalé fe w'aye jô be na, Jehova a jô na : Ye bôt b'aku, a bo te beta kôlô si ? ye wua a yale feñ, a bo te bulan ?
- 5 Ajô te, amu jé bôte ya Jérusalem ba, be bulaneya mvus mbulane ya nnôm éto ? b'abi medu'an ngu, b'abene bulan.
- 6 Me nga vô'ôlô a wôk, ve be nji kobô zôsô : te ke mô't a jôban amu abé dé, a jô na, Me nga bo jé ? mô't ase a yale a ke mbile zene jé, aval ane ékabela j'ake mbile bita.
- 7 Ya, ngo'é ya yôp a yem éyoñe ya mbu jé ; a zum ba nguleyebe a bingo bi afombô éyoñe ya nkuiane wop ; ve bôte bam be nji yem atiñe Jehova.
- 8 Mi ajô aya, na, Bi ne fek, a atiñe Jehova e ne be bia ? Ve mi lô, nkôse minsose ya betili bekalate ô nga tili mendu'an.
- 9 Beyeme mam b'aveban ôsone nyô, be nto ne vema a mbilan : mi lô, be beneya ajô Jehova ; za aka'a fe' e ne be be ?

- 10 Ajô te, m'aye ve bôte befe binga bap, a mefupe map be ba b'aye nyoñe me ; amu ataté nyô a ne atek akui nyô a ne éwôlô, mô t ase ya été a bo minyamete ; ataté nkulu mejô akui prêtre, mô t ase ya été a bo medu'an.
 - 11 Be nga yeñese fôle ya ngone ya bôte bam, a jô na, Mvo'é, mvo'é ; éyoñ mvo'é é ne momo.
 - 12 Ye be nga wô' ôson éyoñ be nga bo mbia be mam ? momo, be nji ke ve'ele wô' ôson, nalé fe be mbe te ngule ya lui mesu si : ajô te, b'aye ku zañe ba b'aku ; éyoñe ya njomane jap, b'aye wuabane si, nalé Jehova a jô.
 - 13 M'aye jiane be ne meñ, nalé Jehova a jô : bisañ bi aye bo te yené ndi'i vin, nge befigue figuier, a mekaé m'aye viele ; a mam me nga ve be m'aye vase be be.
 - 14 Bi atabe ne mieññ amu jé ? miabebien, sula'an, bi tame nyi minlam mi ne mekak, bi tabe évôle wôé ; amu Jehova Zambe wongan a nga toé bia évô, a nga nyuu bia ayôle mendim, amu bi boya Jehova abé.
 - 15 Bi nga yange mvo'é, ve mvaé é nji so ; a éyoñe ya saéban, a, ô lô, bi nto ne vema !
 - 16 Mveban abu'u ya bikabela bié w'awô'ôtan mfa'a ya Dan : si se j'afô'ôsan a éduñe mintate ya mingungule bikabela mié ; amu be soya, a be jianeya si a biôm bise bi ne été ; nlam a ba beto été.
 - 17 Amu, mi lô ; m'aye lôme mia benyo, mekpwe, mbe bete b'aye bo te te'eban ; a b'aye lôpe mia, nalé Jehova a jô.
 - 18 Ngo'o nge me ne ngule ya volô nleme wom mfa'a ya ôlun ! nleme wom ô ne me ate' été.
 - 19 O lô, tyiñ ñyône ya ngone ya bôte bam j'aso si j'adañ ôyap : Ye Jehova a nji bo Sion ? ye Njô bôte wé a nji bo été ? Amu jé be nga soñe me me yaa a minkpwelane bive'ela'a miap, a bemomo be mame ya mesi mefe.
 - 20 Nkôane bidi ô lôteya, ésep é maneya, a bi nji nyiiban.
 - 21 M'awô'ô mintaté amu mintaté ya ngone ya bôte bam : m'ayi ; ate'e biya ma.
 - 22 Ye biañ éziñ é nji bo Galaad ? ye ngengañ ô nji bo wôé ? nge nalé, ngone ya bôte bam é ne te saéban amu jé ?
-
- 9 1 Ngo'o nge nlô ô ne njalane a mendim, a mise mam me ne anjeñe milik, wôna m'aye yi môse ba alu amu mimbim bengone ya bôte bam !
 - 2 Ngo'o nge me bili nda fé été, aval ane nda beyeñ ; ve me li'iya bôte bam, a kôlô be be ! amu be bese be ne bebo mejian, ésulane bekoñe bôt.
 - 3 B'akolé ô yeme viap, aval ane élaé jap, a wua minsos ; be nto ngule si été, ve sa mfa'a ya benya mejôô : b'ali'i mbia jame wua a bo nyô mbok, a be ne te yeme ma, nalé Jehova a jô.
 - 4 Mô t ase a tabe'e mô t a to nye bebé ntye, a te buni wua ya bobenyoñe bôé ; amu monyañ ase a ye vamban éza éto, a mô t ase a to bebé a ye ndeñdeñ a bo bibôta.
 - 5 Mô t ase a ye du'u mô t a to nye bebé, a bo te kobô benya mejôô : be nga ye'ele ôyeme viap ô kobô minsos ; b'ate'e bebien a ékotekot mboan.
 - 6 Eto jôé é ne medu'an été ; b'abene yeme ma, amu medu'an, nalé Jehova a jô.
 - 7 Ajô te, Jehova ya minsamba mewosan a jô na, O lô, m'aye nyemé be, a ve'ele be ; m'aye fe beta bo za jam mfa'a ya ngone ya bôte bam ?
 - 8 Oyeme viap ô ne akoñe ya awu ; vi akobô medu'an : mô t a kôbô mô t a to nye bebé mvo'é a anyu dé, ve a yabe nye nlem été.
 - 9 Ye m'aye bo te jome be amu mam ma ? nalé Jehova a jô ; ye nsisime wom w'aye bo te kuneban mfa'a ya aval ayoñe di ?
 - 10 M'aye yi a yôn amu beta minkô, a yôn beta ñyônan amu ôbute ya miñyanebe, amu bi nto ndi'an, nde te te ke mô t a lô t été ; nalé fe bôt b'aye wô'ô mintate biyem ; anone ya yôp a bitit bebaane be mateya, be keya.
 - 11 A m'aye bo Jérusalem mevis, bito bemvu ya fé, a m'aye bo minlame ya Juda ntyaman, te ke mô t été.
 - 12 Za a ne ñyeme mam, nnye a ne ngule ya yeme jame di ? a nyô anyu Jehova a nga kobô nye, a ne za, ane a ne ngule ya kañete de ? si é ne ndaman a ndi'an aval ane fé, nde te ke mô t a lô t été amu jé ?
 - 13 Jehova a jô na, Amu be nga li'i metiñe mam, mme me nga telé ôsu viap, a be nji wô'ô tyiñe jam, nalé fe te wulu me été,

- 14 ve be nga tôñ nkômbane ya nleme wop bebien, a Bebaal, ñwô beésa bap be nga ye'ele be ;
- 15 ajô te Jehova ya minsambe mewosan, Zambe ya Israël, a jô na, O lô, m'aye ve be, ja'ane bôte ba, ayôle bilok be di, a ve be ayôle mendim be nyu.
- 16 M'aye tyamelane fe be zañe meyoñ, mme mete bebien nge beésa be nji yem ; m'aye titane be a nkpwaté mekôn akekui m'aye jiane be.
- 17 Jehova ya minsamba mewosan a jô na, Simesa'an, a loene binga b'ayeme yi na, be zu ; a bañete mintyetyeñe mi binga na, be zu ;
- 18 a be bo' avô, a taté yôn amu bia, ane mili'i m'aye len mise mangan, a mendim m'aye vam biyakole biangan.
- 19 Amu tyiñ ñyôn j'awô'ôtan é so'o Sion, Ngo'o bi nto ndaman ! bi nto ôson abui, ami bi li'iya si, amu be tyameya menda mangan.
- 20 Beta'a vô'ôlan ajô Jehova, A binga, kañesa'ane na melo menan me wô' ajô ya anyu dé ; ye'ela'ane bilenane bienane du, a wua ase ya été a ye'ele mô't a to nye bebé ñyôn.
- 21 Amu awu e tulaneya bone mimbé bangan, e nyiya abeñe menda dangan ; a jiane bon be nga ye ke atan, a bendôman be nga ye ke minseñ.
- 22 Kobô'ô na, Jehova a jô na, Mimbim mi bôt mi aye ku aval ane mebi me ne miñyanebe yôp, aval ane bone mimbon nkôane bidi a li'i mvuse jé ; a te ke mô't a ye kôane mié.
- 23 Jehova a jô na, Nyeme mam a bo'o te wumu émien amu ñyemane wé, nalé fe ngungul ô bo'o te wumu ôbien amu ngule jé, a nkukum ô bo'o te wumu ôbien amu akume dé ;
- 24 ve mô't a wumu émien a wumu'u mfa'a wu na, a bili fek, a yeme me na, me ne Jehova, nnye ate a bo mvam, zôsôa ntyi'an, a zôsô si nyô ; amu m'ayen mvaé mam ma été, nalé Jehova a jô.
- 25 O lô, melu m'aye bo, nalé Jehova a jô, mme m'aye lepe ba bese be ne mintyi'ibane metye, ve be ngenane minsôsole minlem :
- 26 Egypte, Juda, Edom, a bone be Ammon a Moab, a ba bese be nga tyemban ntyi'i, mbe bete be to fé été ; amu meyoñe mese me ne minsôso, a bôte ya nda bôt Israël bese be ne minsôlole minlem.
- 10** 1 Vô'ôla'an ajô Jehova a jô mia, A nda bôt Israël :
- 2 Jehova a jô na, Te ye'ane zene ya meyoñ, a te koane mendeme ya yôpe woñ ; amu meyoñ m'ako me woñ.
- 3 A mefulu me bôt me ne momo jôm ; amu mô't a ba'é élé afan été, ésaé ya mo me mbo ésaé a ôvôn.
- 4 B'akpwe'e je a argent a or ; b'anyoñ akuta'a a bômôlô je a mesen, nalé j'aye bo te fok.
- 5 Bive'ela'a bite bi funane betetele mekôn be ne nkpwelan, bi ne te kobô : bi ayiane be'eban, amu bi se ngule ya wulu. Te koane bie woñ ; bi se ngule ya bo abé, nalé fe bi nji yeme bo mvaé.
- 6 Te ke mfe a funane wo, A Jehova ; ô ne éwôlô, a jôé dôé e ne éwôlô mfa'a ya ngu.
- 7 Za a nji yiane ko wo woñ, A Njô bôte ya meyoñ ? amu jôé te d'ayiane wo ; amu na, mfa'a ya beyeme mam bese ya meyoñ, a meyoñe minjôane map mese été, te ke wua a funane wo.
- 8 Ve be ne njet a te fek, mfula'ane : ñye'elane ya bengunemelan ! é ne fo'o ve élé.
- 9 Bifase bi argent bi ne mbiban bi nga so Tarsis bi ne été, a or a nga so Uphaz, ésaé ya ntyetyeñ a ji ya mo me nlui or, mengômesane map me ne bleu a pourpre ; bi bise bi ne ésaé ya mintyetyeñ.
- 10 Ve Jehova a ne nya Zambee, a ne vevea Zambe, Njô bôte ya nnôm éto : si é nga fô'ôsan amu ayaa dé, a meyoñ me se ngule ya jibi ayaa dé.
- 11 W'aye jô be na, Bezambe be nji té yôp a si, b'aye jañ mfa'a ya si nyô, a mfa'a ya yôpe si.
- 12 A nga té a ngule jé, a nga télé si nyô a ñyemane wé, a nga ndamé yôp a fe'e jé.
- 13 Eyoñ a kuli tyiñe jé, mendim m'aduñe yôp été, nnye fe a tindi ndutu a so'o meku'u ya si nyô na, a bete yôp ; a bo feleves amu mveñ, a zu évuñulu é so'o vôm a naane je.
- 14 Mô't ase a nto njet, a ne te ñyeman ; nlui or ase a veban ôson amu nkpwelan éve'ela'a wé ; amu nyeman éve'ela'a wé ô ne jôme ya medu'an, a mvebe ô nji bo be bie.
- 15 Bi ne bemomo be biôm, ésaé minsos ; bi aye jañ éyoñe ya melepe jap été.

- 16 Ngape Jacob é nji bo ane énjap ; amu nnye a ne mbo biôm bise ; a Israël a ne ayoñe ya éjiane jé : jôé dé e ne Jehova ya minsamba mewosan.
- 17 Tôka'ane biôm biôé ô vaa bie si, wo ô to nlam ô ne mbôma'ane a bita.
- 18 Amu Jehova a jô na, O lô, m'aye titane bôte ya si nyô éyoñe ji, a m'aye ndeñele be, wôna b'aye yen.
- 19 Ngo'o ma amu mintaé miam ! aveñe dam e ne anen ; ve me nga jô na, Jame di e ne fo'o nju'u wom, m'ayiane jibi de.
- 20 Nda éndelé jam é tyambaneya, a minkole miam mise mi tééya : bone bam be kôlôya be ma, a be nji fe bo ; mô't a ne ngule ya télé nda éndelé jam, a tyelé bindelé mimbé, a nji beta bo.
- 21 Amu beba'ale mintômba be nto njet, a be nji jeñe Jehova ; ajô te, mam map me nji nen, a mimbam miap mise mi nto mmialan.
- 22 Tyiñe ya mefoé, ô lô, é soya, beta njin a so'o mfa'a ya nord, amu a bo minlame ya Juda bilik, bito bemvu ya fé.
- 23 A Jehova, m'ayeme na, zene mô't é nji bo be émien ; ñyeman ô nji bo nleme mô't été, ane a ye wulu zene jé.
- 24 A Jehova, lebe'e ma, ve abim d'ayian ; sa a ayaa dôé, ô za nyolane ma.
- 25 Sô'é ayaa dôé be meyoñ me ne te yeme wo, a be menda me bôt me ne te loene jôé dôé ; amu be lamesaneya Jacob, ya, be diya nye a be jianeya nye, a be ndamaneya éto jé.

- 11** 1 Ajô e nga zu be Jérémie e so'o be Jehova, na,
- 2 Vô'ôlô'ô mejô ya élate ji, a kobô bôte ya Juda a ba be to Jérusalem,
- 3 a jô be na, Jehova, Zambe ya Israël a jô na : Mô't a ne te wô'ô mejô ya élate ji a bo'o biyo'é,
- 4 nje éte me nga bo be beéso benan mô's me nga vaa be si ya Egipte, mbe'e nduane ya étyé été, a jô na, Wô'ane tyiñe jam, a bo mam mese aval ane m'ajô mia ; nalé ate mi aye bo bôte bam, a m'aye bo Zambe wôanan ;
- 5 nde m'aye bo ngule ya tôé ngana, nje éte me nga kane beéso benan, na, m'aye ve be si menyañ a wôé bi alen, aval ane e né mô'se wu. Wôna me nga yalane na, E bo'o nalé, A Jehova.
- 6 A Jehova a nga jô me na, Miase' mejô mana mese minlame ya Juda a minseñe ya Jérusalem, a jô na, Vô'ôla'ane mejô ya élate ji a bo me.
- 7 Amu me nga tu'a kobô beéso benan mô's me nga vaa be si ya Egypte, azukui mô'se wu, me nga kune kôlô si a kobô be na, Vô'ôla'ane tyiñe jam.
- 8 Ve be nji wôk, nge baé alo dap, ve mô't ase a nga wulu nkômbane ya mbia nleme wop été : ajô te me nga zu mejô mese ya élate ji be be, mme mete me nga jô be na be bo, ve be nji bo me.
- 9 A Jehova a nga jô me na, Mbia fe' a yené be bôte ya Juda, a be ba be to Jérusalem.
- 10 Be nga bulan mvus a bo mbia be mam bimvam biap bi nga bo, mbie bi nga bene wô'ô mejô mam ; a be maneya ke tôñe bezambe befe, a saéne be : nda bôt Israël a nda bôt Juda be nga tyam élate jam, nje éte me nga bo a beésa bap.
- 11 Ajô te, Jehova a jô na, O lô, m'aye dutu mbia jam be be, nnye b'aye bo te ngule ya sa'ale ; a b'aye loene ma, ve m'aye bo te vô'ôlô be.
- 12 Wôna minlame ya Juda, a bôt be to Jérusalem b'aye ke a loene bezambe be nga di'i biôm bi ne mbamba menyum ; be b'aye ke nyii be éyoñe ya nju'u wop été.
- 13 Amu abime tañe ya minlam miôé mi né, A Juda, abim ete bezambe bôt be né ; a abime tañe minseñe ya Jérusalem mi né, abim ete mi nga télé jame ya ôson ete beautil, ja'ane beautil b'adi'i Baal biôm bi ne mbamba menyum.
- 14 Ajô te, te ye'elan ajô bôte ba, nalé fe te bete tyiñ nge ye'elan amu be ; amu m'aye wô'ô be éyoñ b'aye loene ma amu nju'u wop.
- 15 Za jam nyô m'anye'e a bo nda jam, amu a nga bo mbia be mam abui, a minsône ya étyi mi jañeya wo ? éyoñ w'abo mbia jam, éyoñ éte w'asômesan.
- 16 Jehova a nga yôlé wo na, Nyumi olivier, abeñ a mbamba bibuma : a nga bôt je nduane yôp a njine ya beta éduñ, a mintya ya été mi bu'ubaneya.

- 17 Amu Jehova ya minsamba mewosan, nyô a nga bé wo, a ka'aya melep mfa'a wôé, amu abé ya nda bôt Israël, a nda bôte Juda, di be boya bebien éyoñ be nga soñe me me yaa amu ndi'ane Baal biôm bi ne mbamba menyum.
- 18 A Jehova a nga liti me de, a me nga yeme de : éyoñ éte ô nga liti me mimboane miap.
- 19 Ve me mbe aval ane évôvoé mon ntômba j'adutuban vôme ya ke wôéban ; a me nji yeme na, be nga bôndé mbia mefe'e mfa'a wome na, Bi tame ndaman élé a bibuma ya été ; a bi tame tyi'i nye si ya bevevee, nde te b'aye bo te fe beta simesane jôé dé.
- 20 Ve, A Jehova ya minsamba mewosan, wo w'aty'i zôsôa ntyi'an, wo w'ave'ele nlem a ôsimesan, m'aye yen akuna'a dôé be be ; amu me litiya wo ajô dam.
- 21 Ajô te, Jehova a jô ajô bôte ya Anathoth b'ajeñ ényiñe jôé na, W'aye kuli mejô a jôé Jehova, ô za wu a ngule ya wo wongan :
- 22 ajô te Jehova ya minsamba mewosan a jô na, O lô, m'aye lepe be : bendôma b'aye wu nkpwate mekôn ; bo be fam bap a bo be binga bap b'aye wu mfumbale ya zaé ;
- 23 a mebuka'a m'aye bo te li'i be be : amu m'aye dutu abé e zu be bôte ya Anathoth, mbu ya njomane wop.

- 12** 1 O ne zôsô, A Jehova, éyoñ m'afetane wo ; ve m'aye sôane wo ajô di : zene ya bebo abé j'abo mvo'é aya ? ba bese b'adañe bo medu'an be nto njem aya ?
- 2 O nga bé be, ya, be tatéya bi mindi ; b'ayaé, ya, b'awum bibuma ; ô nto bebé anyu dap été, ve ôyap nleme wop été.
- 3 Ve wo, A Jehova, w'ayeme ma ; ô lô ma, a w'ave'ele nleme wom be womien : dutu'u be atan aval ane mintômba mi ake vôme ya wôéban, a kôme be amu môs b'aye wôéban.
- 4 Si j'aye yôn a biôm bise ya si se bi aye viele ntaa vé ? betit a anon bi aye jañ, amu abé ya ba be to été ; amu be nga jô na, A ye bo te yen asu'ulane dangan.
- 5 Nge ô nga sôngane bôte mimbi, a be nga te'e wo, wôna ô ne ngule ya sôngane bikabela aya ? a nge ô ntô mvo'é ve si é ne mvo'é été, wôna w'aye bo aya ndône ya Jourdain été ?
- 6 Amu ja'ane bobenyoñe bôé, a nda bôt éso wôé, be bese be nga koñe wo ; ja'ane be be nga bete metyiñ a loene wo : a kôsa bo b'akobô wo mbamba mejô, te buni be.
- 7 Me nga li'i nda jam, me nga ben ngape jam ; me nga ve nyô nlem w'adañe nye'e mo besiñe bé été.
- 8 Ngape jam é nto mfa'a wom aval ane ñbweñbwem fé été : é nga bame ma ; ajô te me nga vini je.
- 9 Ye ngape jam é nto mfa'a wom aval ane metyela ônon a bi ? ye anon d'abi d'abômane vie ? kelan, sula'ane betite bese ya mefup ; za'ane be be di.
- 10 Abui beba'ale mintômba e nga ndaman afupe mindi'i dam, be nga fit ngape jam mebo si, be nga kôñelan abeñ ngape dam fut afan.
- 11 Be nga bo de élik : d'ayi asu dam amu e nto ndaman ; si é ndamaneya, amu te ke môt a nga simesane je nlem.
- 12 Betyam be soya mimbebe miñyanebe mise yôp fé été ; amu nkpwaté mekône Jehova w'ajian akôlô susu'a si jia akui susu' a si fok : te ke minsôn mi ne mvo'é.
- 13 Be nga mias nlisi a be nga kôane biyo ; be nga jalé bebien njuk, ve te ke meyak : a mi aye wôô bibuma bienan ôson, amu ayo'o ya ayaa Jehova.
- 14 Jehova a jô mfa'a ya mbia be bôt be to me bebé bese, ba b'anambe ngap me veyâ bôte ya Israël na, be bi ; Mi lô, m'aye vaa be si jap, a m'aye vaa nda bôte Juda ézezañe jap.
- 15 A d'aye bo na, éyoñ me vaaya be, m'aye bulan a ko be engôngo ; a m'aye beta bulan, môt ase ngape jé a môt ase si jé.
- 16 A d'aye bo na, nge b'aye bo mbane ya ye'é mezene me bôte bam, a kane jôé dam ngana na, Ane Jehova a vee ; aval ane be nga ye'ele bôte bam, be kane Baal ngana ; b'aye betebane yôp zañe bôte bam.
- 17 Ve nga b'aye bo te wôk, wôna m'aye vaa ayoñ ete, m'aye vaa de a jiane de, nalé Jehova a jô.

- 13** 1 Jehova a nga jô me na, Kele' kuse womien ases ndombo, a jaé de angeteñe dôé, te dupe de mendim été.
- 2 Nalé me nga kus ases, aval Jehova a nga jô, a jaé de angeteñ.

- 3 A ajô Jehova e nga zu be me éyoñe baa, na,
 - 4 Nyoñe' ases ô nga kus, e tii angeteñe dôé, a kôlô si, ô ke Euphrate, a solé de wôé mbamele ako'été.
 - 5 Nalé me nga ke a solé de mfôm Euphrate, aval ane Jehova a nga jô ma.
 - 6 A nga bo na éyoñ melu abui me nga lô, Jehova a nga jô me na, Kôlô'ô si, ô ke Euphrate, a to'é ases vôm ate, nde ete me nga jô wo na, ô solé de wôé.
 - 7 Wôna me ngake Euphrate a me nga fak a to'é ases vôm me nga solé de ; a, ô lô, ases e mbe ndaman, e mbe te ngule ya volô jôm.
 - 8 Eyoñ éte ajô Jehova e nga zu be me na,
 - 9 Jehova a jô na, Avale di m'aye ndamane mebune ya Juda, a beta mebune ya Jérusalem.
 - 10 Mbia be bôte ba, ba b'abene wô'ô mejô mam, ba b'awulu nkômbane ya nleme wop été, a be tôñeya bezambe befe a saéne be, a kañe be, mbe b'aye fo'o bo aval ane asese di, nde e nto te gulaye ya volô jôm.
 - 11 Amu aval ane ases e tii mô, angeteñ, nalé ate fe me dutuya nda bôt Israël ése a nda bôte Juda ése na, é timbi be ma, nalé Jehova a jô ; nde b'aye bo me bôte bam, a jôé dam, a nkañane wom, a duma dam : ve be nga bo te vô'ôlô.
 - 12 Ajô te w'aye kate be ajô di : Jehova, Zambe ya Israël, a jô na, Nde' ése j'aye bo njalan a vin : a b'aye jô wo na, Ye bi nji tua yeme na nde' ése j'aye bo njalan a vin ?
 - 13 Wôna w'aye jô be na, Jehova a jô na, O lô, m'aye jalé bôte bese be to si nyô nso'ane vin, ja'ane bejô bôt be to éto njô David, a beprêre, a bekulu mejô, a bôte bese be to Jérusalem.
 - 14 A m'aye sô'ôlô be, wua a jimbi nyô mbok, ja'ane beésa a bo be fam mfula'ane, nalé Jehova a jô : m'aye bo te mvaman, nge jô'é, nge ko éngôngo, ane me nga yiane bo te jiane be.
 - 15 Vô'ôla'an, a baé alo ; te boane mebun ; amu Jehova a kobôya.
 - 16 Va'ane Jehova Zambe wônane duma, éyoñ a ngenan te bo dibi, a éyoñ mebo menan me ngenan te kolé ôbak dibi minkôle yôp, a éyoñ mi ajeñ éfufup, a ye kôñelane je éjijine ya awu, a bo je dibi ne viu.
 - 17 Ve nge mi abo te wô'ô jame di, nsisime wom w'aye yi asoé amu mebune menan ; a mise mam m'aye dañe yi, a milik m'aye len, amu mbame Jehova ô biliya minkôm.
 - 18 Jô'ô njô bôt a nyia a ne njô, na, Sila'ane miabebiene si, taba'ane si ; amu mefô'ôlô menan me kuya si, to'ane couronne ya duma denan.
 - 19 Minlame ya Sud mi nto ndiban, a te ke môte ya dii mie ; Juda a nto mbilane minkôm ase ; ngume si ô nto bilane minkôm.
 - 20 Bete'e mise menan, a fombô ba b'aso nord : mbam ô nga vebane be wo ô ne vé, abeñ mbame dôé ?
 - 21 W'aye jô aya, éyoñ a ye télé bejô be jô wo, mbe bete womien ô nga ye'ele be bo wo bemvôé ? ye mintae mi aye to te bi wo, aval ane mi ya minga a kô'ôlô mie ?
 - 22 A nge w'ajô nleme wôé éte na, Mam ma m'azu be ma amu jé ? ve amu abui abé dôé mengômesane môé ya si me yenéya, a bitimekili biôé bi awô'ô mintae.
 - 23 Ye môte ya Ethiopie a ne ngule ya kôñelan ékôpe jé, nge ze metone mé ? nge nalé, wôna mia fe mi ne ngule ya bo mvo'é, mia mi yembaneya abé.
 - 24 Ajô te m'aye tyamelane be, aval ane bikumba'a bi avas éyoñ évuñulu ya fé j'avuñ.
 - 25 Abime dôé di, ngap é nga ve'ebane be wo é so'o be ma, nalé Jehova a jô ; amu ô nga vuane ma a buni minsos.
 - 26 Ajô te m'aye fe bete bizingi biôé asu dôé yôp, a ôsone viôé vi aye yené.
 - 27 Me yeneya mbia be mam môé, ja'ane mejiane môé, a mbia minkômbane miôé a bibole bijabô biôé, minkôle yôp mefup éte. Ngo'o wo, A Jérusalem ! w'abene bo nfuban ; d'aye beta bo ntaa vé ?
-
- 14 1 Ajô Jehova e nga zu be Jérémie ajô melu ya mfum ésep.
 - 2 Juda a yi, b'awô'ô njuk mfa'a ya mimbé ya éte, be to si évindi mengômesane éte ; a ñyône Jérusalem w'abetebane yôp.
 - 3 A biwôlô bi bôte biap bi alôm bebo bisaé bap be ke jeñe mendim ; b'akui bibé, ve te ke yene mendim ; b'abulan a mika'a biwôwôlé ; be nto ôson a fe'e ne zametan, b'abuti minlô miap.

- 4 Befa'a si ya mefup be nto ôson, b'abuti minlô miap, amu si é ne mimban, amu mveñ é nji noñe si été.
 - 5 Ya, nko'o fe w'abiaé afup été, a li'i mone wé, amu bilo'o bi ne momo.
 - 6 Bijakase ya fé bi atele mimbebe miñyanebe yôp, bi awô' abuk aval ane bemvu ya fé ; mise map m'aju'ulan amu bidi bi ne momo.
 - 7 A kôsa bo abé dangan d'abo'olô bia, A jehova, bo' ésaé amu jôé dôé ; amu betyapetyape bangan be ne abui ; bi nga bo wo abé.
 - 8 A wo, ndi nlem Israël, a Nyii wé éyoñe ya nju' été, amu jé w'abo aval ane nneñ si nyô été, a aval ane ñwulu a ke nda beyeñ a bômbô alu da ?
 - 9 Amu jé w'abo ane mô't a ko woñ, aval ane ngungule mô't ô se ngule ya nyii ? Ve wo, A Jehova, ô ne bia zañ, a bi aloban a jôé dôé ; te li'i bia.
 - 10 Jehova a jô bôte ba na, Amu na be nga nye'e be bo'o ndeñdeñ ; be nji kame mebo map ; ajô te Jehova a bene nyoñe be ; éyoñe ji a ye simesan mbia be mam map, a jom abé dap.
 - 11 A Jehova a nga jô me na, Te ye'elan ajô mvaé ya bôte ba.
 - 12 Eyoñ b'abômbô zaé ya ékaña'a m'aye wô'ô ñyône wop ; a éyoñ b'ave mvean b'adi'i nduan, a mvean avut, m'aye bo te nyoñe be ; ve m'aye jiane be a nkpwaté mekôn, a mfubale ya zaé, a ébubua ôkon.
 - 13 Nde me nga jô na, E, A Tate Jehova ! ô lô, bekulu mejô b'akate be na, Mi aye yen nkpwaté mekôn, nalé fe mi aye bi mfumbale ya zaé ; ve m'aye toé mia nya mvo'é vôme nyô.
 - 14 Wôna Jehova a nga jô me na, Bekulu mejô b'akuli minsos a jôé dam ; me nji lôme be, nalé fe me nji jô be nalé, nge kobô be : b'akuli mia ñyenan ô ne minsos, a nkulane mejô ya bemvi'i a momo jôm, a medu''ane ya nleme wop bebien.
 - 15 Ajô te, Jehova a jô ajô bekulu mejô b'akuli mejô a jôé dam, a me nji lôme be, ve b'ajô na, Nkpwaté mekôn a mfumbale ya zaé bi aye bo si nyô été na : Bekulu mejô bete b'aye jañ a nkpwaté mekôn a mfumbale ya zaé.
 - 16 A bôt b'awô'ô nkulane mejô wop b'aye wuaban atan minseñe ya Jérusalem été amu mfumbale ya zaé a nkpwaté mekôn ; b'aye bo te bi bôt be jame be—bebien, nge binga bap, nge bo be fam bap, nge bo be binga bap ; amu m'aye sôé be abé dape yôp.
 - 17 A w'aye kate be ajô di na, Mili'i me kui'i me mis alu ba môs, a me bo'o te len ; amu éndun gone ya bôte bam é bu'iya beta mbu'an, a étua mbia aveñ.
 - 18 Nge m'ake afup été, wôna, ô lô, mimbim mi nga wôébane a nkpwaté mekôn ! a nge m'anyi nlam, wôna, ô lô, ba b'akon amu mfumbale ya zaé ! amu nkulu mejô a prêtre bebaane b'andeñdeñ si été, a be nji bi ñyeman ?
 - 19 Ye ô beneya Juda nya mbenane ? ye nsisime wôé ô viniya Sion ? amu jé ô bibiya bia, a nsaéban ô nji bo mfa'a wongan ? Bi nga yange mvo'é, ve mvaé é nji so ; a éyoñe ya saéban, a ô lô, bi nto ne vema !
 - 20 Bi amem abé dangan, A Jehova, a mbia be mame ya beésa bangan ; amu bi nga bo wo abé.
 - 21 Te wô'ô bia angôndô, amu jôé dôé ; te ve éto njôô ya étôto'o jôé ôson ; simesa'an, te tyam élate jôé ya be bia.
 - 22 Ye jôme jia ya bemomo be biôme ya meyoñ é ne ngule ya noo mveñ ? ye yôp e ne ngule ya sôé biko'o bi mveñ ? ye ô nji bo nye, A Jehova, Zambe wonga ? ajô te bi aye yange wo ; amu ô nga bo mam mana mese.
- 15** 1 Wôna Jehova a nga jô me na, A kosa bo Moïse ba Samuel be nga ye tebe asu dam, ve nleme wom ô nji bo be bôte ba : tita'ane be mise mam, be kelek.
- 2 A d'aye bo éyoñ b'ajô wo na, Bi aye ke vé ? wôna w'aye kate be na, Jehova a jô na : Ba b'aye wu éyoé, be ke wu éyoé, a ba b'aye wu nkpwaté mekôn, be ke wu nkpwaté mekôn ; a ba b'aye wu mfumbale ya zaé, be ke wu mfumbula ya zaé, a ba b'aye ke minkôm, be ke minkôm.
 - 3 M'aye télé be mam mevale menyine yôp, nalé Jehova a jô : nkpwaté mekône w'awôé, a bemvu b'alamesan, a anone ya yôp d'akomé, a betite ya si b'adi.
 - 4 M'aye bo be be kalane li a li mesi bejôô mese ya si nyô, amu mam Manassé mon Ezéchias, njô bôte ya Juda, a nga bo Jérusalem.

- 5 Amu na, za a ye ko wo éngôngo, A Jérusalem ? nge na, za a ye yi wo ? nge na, za a ye yale feñ a sili wo ?
- 6 O beneya ma, nalé Jehova a jô, ô nga bulan mvus : ajô te me sameya wo wom be wo, a jiane wo ; me ju'uya kôñelan nlem.
- 7 A me febeya be a éfeba'a mimbé ya si été ; me vaaya bone bap, me jianeya bôte bam ; be nji li'i mezene map.
- 8 Minkuse miap mi nga bo abui be ma a dañ nsele'e ya mañ ; me nga zu ntyam be nyia ya bendôman zañe môs : me nga bo mintaé a angônda jame na, bi kui be nye a temetem.
- 9 Nyô a nga biaé mebiaé zañbwa a te'eya ; a suuya nsisime wé ; jôe dé e dimeya éyoñ môs ô ngenan ; a nga veban ôson a fe'e ne vema ; a m'aye ve mebuka'a me bôt mfa'a ya nkpwaté mekôn asu besiñe bap, nalé Jehova a jô.
- 10 Ngo'o ma, A nyia wom, amu ô nga biaé ma, môta minkat a ntañete mfa'a ya si nyô ése ! Me nji kôlé jôm, nalé fe bôt be nji kôlé ma : ve môt ase ya be be a yo'é ma.
- 11 Jehova a nga jô na, M'aye fo'o jalé wo ngul amu mvaé ; m'aye fo'o tindi besiñe na, be ye'elane wo éyoñe ya abé a éyoñe ya nju' été.
- 12 Ye môt a ne ngule ya bu' étyé, ja'an étyé j'aso nord, a mvot ?
- 13 M'aye ve biôm biôé a akume dôé ja'ane biôm bi ne si jôé ése bi bo biôme ya nsa, te ke tañ, amu abé dôé se.
- 14 A m'aye tindi bie na bi ke ba be besiñe bôé, si ô nji ke yem ; amu nduan é nto nkôban ayaa dam été, nje éte j'aye di'i mia.
- 15 A Jehova, w'ayem ; simesa'ane ma, a jome ma, a kune me be bekpwe'ele bam ; te vaa me amu njibane wôé : yeme'e na amu mvaé jôé me nga jibi ékpwe'ele.
- 16 Mejô môé me nga yené, a me nga di me ; a mejô môé me mbe meva'a mfa'a wom, a mefône ya nleme wom : amu m'aloban a jôé dôé, A Jehova, Zambe ya minsamba mewosan.
- 17 Me nji tabe si ésulane bebo bivôé, nge vak ; me nga tabe si étam amu wo wôé : amu ô nga jalé me ayaa.
- 18 Mintaé miam mi nto nnôm éto amu jé, a aveñe dam te ngule ya yet, nde ete d'abene saéban ? ye w'aye boban mfa'a wom aval ane ôtôñe medu'an, aval ane mendim m'avelé ?
- 19 Ajô te Jehova a jô na, Nge w'abulan, wôna m'aye beta nyoñe wo, nde w'aye tebe asu dam ; a nge w'aye kandé bidima bi biôm a mbia be biôm, wôna w'aye bo aval ane anyu dam ; b'aye bulane be wo, ve wo w'aye bulane be be.
- 20 A m'aye bo wo ngungul aka'a mvot asu bôte ba ; b'aye wosane wo, ve b'aye bo te dañe wo ; amu me to be wo a nyii wo a ba'ale wo, nalé Jehova a jô.
- 21 A m'aye vaa wo mo me mbia be bôt, a kôté wo mo me ñyôyok.

- 16** 1 Ajô Jehova e nga zu fe be ma, na,
- 2 W'aye bo te lu'u minga, nge biaé bo be fam nge bo be binga, vôme nyô.
- 3 Amu Jehova a jô ajô bo be befam a bo be binga b'abialé vôme nyô, a ajô benyia bap be nga biaé be, a ajô beésa bap be nga biaé be si nyô été na :
- 4 B'aye wu éyoé ; b'aye bo te yiban, nalé fe b'aye bo te jamban ; b'aye bo aval ane mebi si yôp ; b'aye wôéban a nkpwaté mekôn, a mfubale ya zaé ; a mimbim miap mi aye bo bidi bi anone ya yôp, a betite ya si.
- 5 Nde Jehova a jô na, Te nyi nda ébeñse, nalé fe te ke yi, nge yône be ; amu me vaaya mvo'é jam be bôte ba, ja'an mvam a éngôngole jam, nalé Jehova a jô.
- 6 Biwôlô bi bôt a mintetek bebaane b'aye wu si nyô été ; b'aye bo te jamban, nalé fe bôt b'aye bo te yi be, nge tene bebiene meveñ, nge tyeñe bebiene minlô amu be ;
- 7 naé fe bôt b'aye bo te ve be bidi a volô be minlem éyoñ b'ayi amu miñwuan ; nalé fe bôt b'aye bo te ve be élaé ya mvolan nleme na, be nyu amu ésa wop nge nyia wop.
- 8 A w'aye bo te ke nda abôk a tabe be be, a di a nyu.
- 9 Amu Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, a jô na : Mi lô, m'aye bo tyiñe mevak a tyiñe mefôn, tyiñe môt a lu'u minga a tyiñ mbom, na, é man vôme nyô, mi lô, melu menan été.

- 10 A d'aye bo na, éyoñ w'aye liti bôte ba mejô mana mese, a b'aye jô wo na, Jehova a nga tote beta abé nyôna ase mfa'a wongan amu jé ? nge na, mbia be mam mangan me ne jé ? nge na, abé dangan bi nga bo Jehova, Zambe wongan, e ne jé ?
 - 11 wôna w'aye jô be na, Amu beéso benan be nga li'i ma, nalé Jehova a jô, a be nga toñe bezambe befe, a saéne be, a kañe be, a be nga li'i ma, a be nji ba'ale metiñe mam ;
 - 12 a mia mi nga bo abé a dañe beéso benan ; amu, mi lô, mia, môť ase a tôñ nkômbane ya mbia nleme wé, nalé ate mi ne te wôô ma :
 - 13 ajô te m'aye vaa mia si nyô mi ke si mi ne te yem, ja'ane mia nge beéso benan ; vôm ate mi aye bo bezambe befe bisé môs ba alu ; amu m'aye bo te liti mia mvam.
 - 14 Ajô te, ô lô, melu m'aye bo, nalé Jehova a jô, d'aye beta jôbane na, Ane Jehova a vee, nnye ate a nga soo bôte ya Israël si ya Egypte ;
 - 15 ve na, Ane Jehova a vee, nnye ate a nge soo bôte ya Israël si ya nord, a mesi vôm a titaneya be. A m'aye beta zu be si jap, nje éte me nga be beésa bap.
 - 16 O lô, m'aye bañete abui biwôé kos, nalé Jehova a jô, a b'aye dutu be yôp ; éyoñ éte m'aye bañete abui besômé, a b'aye jeñe be beta nkôl ase, a mon nkôl ase, a mimbace mekok.
 - 17 Amu mise mam m'ayene mezene map mese ; be nji bo nsolan asu dam, nalé fe mbia be mam map me nji bo nsolane mise mam.
 - 18 M'aye taté ya'ane be mbia be mam map a abé dap mekim mebaé, amu be nga ve si jam mvin a mimbime ya beangôndô be biôm biap, a be jaléya ngape jam a biôm biape ya ôson.
 - 19 A Jehova, ngule jam a ôleme viam, a asoé dam môse ya njuk, meyoñ m'aye zu be wo me so'o meku'u ya si nyô, a m'aye jô na, Beésa bangan be nji nyoñe jôm éfe ane ngap ve minsos, ja'ane bemomo be biôm be ne te meyak.
 - 20 Ye môť a ye bo émiene bezambe, mbe bete be nji bo bezambe ?
 - 21 Ajô te, ô lô, m'aye bo be na, be yem, éyoñe jia ji m'aye bo be na, be yeme wo wom a ngule jam ; a b'aye yeme na, jôé dam e ne na, Jehova.
-
- 17 1 Abé Juda e ne ntilan a nkôs étyé, a nsoñ diamant : e ne nkwelan ayete minleme dap été, a minla'a beutel benane yôp ;
 - 2 nde bone bap b'asimesane beutel bap a Beastarté bap fefele nyumi bilé, mimbetane minkôle yôp.
 - 3 A nkôle wom ô ne afup été, m'aye ve biôm biôé a akume dôé se bi bo biôm bi nsa, a bito ya bikôndo'o yôp si jôé ése, amu abé.
 - 4 A wo, ja'an a ngule jôé, w'aye li'i ngape jôé me nga ve wo ; a m'aye tindi wo na, ô saéne besiñe bôé, si ô nji yem : amu mi nga kôban nduan ayaa dam été, nje j'aye yoñ nnôm éto.
 - 5 Jehova a jô na : Biyo'é bi bo'o be môť a buni môť, a bo minsôn wo wé, nnye ate nleme wé w'akôô be Jehova ?
 - 6 Amu a ye funane mon élé ya nkôte si, a ye bo te yen éyoñ mvaé j'azu, ve a ye tabe si é ne mimbane mimban fé été, si é ne nku a te bôt été.
 - 7 Ebotan a môť a buni Jehova, nnye ate ndi nleme jé é ne be Jehova.
 - 8 A ye bo aval ane élé é ne mbéan mfôm mendim, nje j'asoñôlô mindi mfôm ôsôé, a j'aye bo te ko woñ éyoñ ésep j'aye zu, ve mekaé mé m'aye bo nyumi : a j'aye bo te tyelé nleme yôp mfum ésep été, nalé fe j'aye bo te yeñ.
 - 9 Nlem ô ne medu'an w'adañedañ, a ô ne étua ébo : za a ne ngule ya yeme wô ?
 - 10 Ma, Jehova, m'afas ôsimesan, m'ave'ele nlem, nde m'ave môť ase aval ane d'ayiane mezene mé, aval ane d'ayiane bibuma ya mimboane mié.
 - 11 Aval ane ôkpwale vi abôôbô éza metyi, aval ete fe môť a nyoñ akum zen é ne te yian a né ; d'aye jañe nye zañe melu mé été, a ye bo akut asu'ulane dé.
 - 12 Vôme ya temple wongan a ne étôto' éto njôô, a to mbetane yôp aso atata'a.
 - 13 A Jehova, ndi nlem Israël, ba bese b'ali'i wo b'aye veban ôson. Ba b'akôlô be ma b'aye tiliban mbulu' été, amu be li'ya Jehova, anjeñe mendime ya ényiñ.
 - 14 Saé' ma, A Jehova, a m'aye saéban ; nyi'i ma a m'aye nyiiban : amû ô ne duma dam.
 - 15 O lô, b'ajô me na, Ajô Jehova e ne vé ? bo'o de na, e zu éyoñe ji.

- 16 Mfa'a wom, me nji bo avôle ya li' ésaé mba'ale mintômba a ntoñan m'atôñe wo ; nalé fe me nji kômbô angônda môs ; w'ayem ; mejô me nga kui biyaé biam me mbe asu dôé.
- 17 Te bo me jôme ya ko woñ : ô ne asoé dam môse ya mbia jam.
- 18 Keñse'e na ba b'akpwe'ele ma be wô'ôson, ve te yebe na, me wô'ôson ; be fô'ôba'an, ve te yebe na me fô'ôban ; dutu'u môse ya abé ô zu be be, a tyame be ntyaman ô ne mekim mebaé.
- 19 Jehova a nga jô me na : Kele' tebe mbé bone be bôt, ñwô ôte bejô bôte ya Juda b'anyin, a ñwô ôte b'akui atan, a mimbé mise ya Jérusalem ;
- 20 a jô be na, Vô'ôla'an ajô Jehova, mia bejô bôte ya Juda, a Juda ase a bôte bese be to Jérusalem, mia mi anyine mimbé mi :
- 21 Jehova a jô na ; Miabebien taba'an ntye, te be'an mbe'e môse sabbat, nge nyiñeli wô mimbé ya Jérusalem ;
- 22 nalé fe te kulan mbe'e atan menda menan môse sabbat, nalé fe te boan ésaé : ve ba'ale môse sabbat étyi aval ane me nga jô beéso benan.
- 23 Ve be nji vô'ôlô, nge baé alo dap, ve be nga bo tyiñe jap ayet, nde b'aye to te wôk, nge nyoñ ñye'elan.
- 24 A d'aye bo na, nge mi atu'a vô'ôlô ma, nalé Jehova a jô, a bo te nyiñeli mbe'e mimbé nname wu môse sabbat, ve ba'ale môse sabbat étyi, a te bo ésaé môs ôte ;
- 25 wôna bejô bôt a bone ya bejô bôt be to éto njôô David b'aye nyin nname wu, be wulu bewagon ya bita a bikabela yôp, bebien a bivete biap, bôte ya Juda a ba be to Jérusalem, a nname wu w'aye tabe nnôm éto.
- 26 A b'aye so minname ya Juda, a bevôm b'abômane Jérusalem, a si ya Benjamin, a nje'ese, a si minkô, a Sud, a zu mimvean b'adi'i nduan, a biôm b'atyik, a mimveane ya avut, a biôm bi ne mbamba menyum, a mimveane ya ve akéva, nda Jehova éte.
- 27 Ve nge mi abo te wô'ô me mfa'a ya ba'ale môse sabbat étyi, a mfa'a ya be'e mbe'e a nyiñeli wô mimbé ya Jérusalem môse sabbat ; wôna m'aye kôban nduan mimbé ya éte, a j'aye jian abeñe menda ya Jérusalem, a j'aye bo te dim.

- 18** 1 Ajô e nga zu be Jérémie e so'o be Jehova, na,
- 2 Kôlô'ô si, ô sis a ke nda mmé meviek, a vôm ate m'aye bo wo na, ô wô'ô mejô mam.
- 3 Wôna me nga sis a ke nda mmé meviek, a, ô lô, a nga mé a minka.
- 4 A éyoñ nka'a mmé meviek a nga mé viek ô nga ndamane mo mé éte a nga beta bo nka' ôfe a vie' ôte, aval ane mmé meviek a nga nye'e a bo'o vie.
- 5 Eyoñ éte ajô Jehova e nga zu be ma, na,
- 6 A nda bôt Israël, ye me se ngule ya bo mia aval ane mmé mevie'e nyô ? nalé Jehova a jô. Mi lô, aval ane viek ô ne mo me mmé meviek, aval ete mi ne mo mam éte, A nda bôt Israël.
- 7 Môs ôte ôbien, m'aye kobô ajô ayoñ, a ajô si njôô, mfa'a ya té, mfa'a ya tyam, a mfa'a ya jian ;
- 8 nge ayoñ ete, di me nga kobô ajô dé, d'abulan a li'i mbia be mam map, m'aye kôñelan mfa'a ya mbia jam me nga jô na, m'aye bo be.
- 9 Môs ôte ôbien, m'aye kobô ajô ayoñ, a ajô si njôô mfa'a ya lôñ a mfa'a ya bé de ;
- 10 nge b'aye bo mbia jam mise mam, a te wô'ô tyiñe jam, vôna m'aye kôñelan mfa'a ya mvaé me nga jô na, m'aye bo be.
- 11 Ajô te nde, kobô'ô bôte ya Juda a ba be to Jérusalem, na, Jehova a jô na : Mi lô, m'até mbiam jam mfa'a wônan, a m'abôndé abé mfa'a wônan : éyoñe ji bula'an, môt ase a li'i mbia zene wé, a kôm mezene menan a mimboane mienan.
- 12 Ve b'ajô na, Nalé a ne éjôjôé ; amu bi aye tôñe mimbôndane mefe'e miangan biabebien, a môt ase ya be bia a ye tôñ nkômbane ya mbia nleme wé.
- 13 Ajô te Jehova a jô na : Eyoñe ji sila'ane meyoñ, za a tameya wô' avale mame di : éndum ngon Isarêl, é boya angônda jam.
- 14 Ye neige ya Liban a ye kate kui ako'o ya afup ? ye mendim mevoé, mme m'aso ôyap, m'aye velé ?
- 15 Amu bôte bam be vuaneya ma, be nga di'i bezambe ya medu'uan biôm bi ne mbamba menyum ; a be nga kolé be ôba'a mezene map, minnôm mezen, be wulu aso zen, zen é nji bo mbô'an ;

- 16 be bo si jap jame ya semé, a fias nnôm éto ; a mô't ase a lô'te valé a ye semé a si'isi nlô wé.
- 17 Aval ane évuñulu j'aso mfa'a jô d'atôô j'atyam, nalé m'aye tyamelane be asu besiñe bap ; mô'se ya nju'u wop, m'aye lume be mvus, sa asu.
- 18 Wôna be nga jô na, Za'an, bi tame bôndé ésok mfa'a Jérémie ; amu metiñ m'aye bo te kôlô be beprê'tre, nge fe'e be beyeme mam, nge ajô be bkulu mejô. Za'an, bi tame bôme nye a ôyem, a bi bo te wô'ajô da ya mejô mé.
- 19 Vô'ôlô'ô ma, A Jehova, a wô'ô tyiñe ba b'asiñe ma.
- 20 Ye abé d'aye butan mvaé ? Amu be nga fa'a nsisime wom ébé. Simesa'an aval ane me nga tele asu dôé a kobô mvaé mfa'a wop, a selan ayaa dôé mfa'a wop.
- 21 Ajô te, va'a bone bap be tôban mfumbale ya zaé, a ve be mfa'a ya ngule ya nkpwaté mekôn ; a beyale bap be bo'o te ke bon, a bo minkus, a bo beyôm bap be wu éyoé, a bendômane bap be ku a nkpwaté mekôn bita été.
- 22 Eyoñ w'azu nsamba bezimbi be be a temetem, miñyôn mi wô'ôta'an mi so'o menda map ; amu be nga fa' ébé ya bi ma, a lame mebo mam ôlam.
- 23 Ve, A Jehova, w'ayeme fe'e jap ése mfa'a wome na, b'akômbô wôé ma ; te jamé mbia be mam map, nde te fe tyam abé dap mise môé ; ve kañese'e na, be ku si asu dôé ; tyi' ajô dap éyoñe ya ayaa dôé été.
- 19** 1 Jehova a nga jô na, Kele' kus émvañ be mmé meviek, ô nyoñe bemvendé, a bemvendé ya beprê'tre ;
- 2 a ke mbi'ili mone Hinnom, ñwô ô ne bebé anyi mbé Harsith, a vôm ate kobô'ô mejô m'aye kate wo ;
- 3 a jô na, Vô'ôla'an ajô Jehova, A bejô bôte ya Juda, a bôt be to Jérusalem : Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, a jô na : Mi lô, m'aye dutu mbia jam a zu vôme nyô, nnye melo ya nyô ase a wô'ô nye m'aye ngômelan.
- 4 Amu be li'ya ma, a be boya vôme nyô éza vôm, a be di'ya bezambe befe biôm bi ne mbamba menyum été, mbe bete be nji yem, bebien a beésa bap a bejô bôte ya Juda, a be jaléya vôme nyô a metyi me ba ba ne te bijô,
- 5 a be lôñeya Baal bito ya bikôndô'ô yôp, a di'i bo befam bap nduan été aval ane mimvean b'adi'i nduan mfa'a ya Baal, jam ete me nji tiñeti, nge kobô, nalé fe e nji kui ôsimesane viam :
- 6 ajô te, mi lô, melu m'aye bo, nalé Jehova a jô, na, vôme nyô a ye beta lobane na Topheth, nge Mbi'ili mone Hinnom, ve Mbi'ili Ewôé bôt.
- 7 A m'aye bo fe'e Juda a Jérusalem momo vôme nyô ; a m'aye tindi be na be ku a nkpwaté mekôn asu besiñe bap, a mo ya ba b'ajeñ ényiñe jap : a m'aye ve anone ya yôp a betite ya si mimbim miap mi bo be bidi.
- 8 A m'aye bo n'lame wu jame ya semé a fias ; nyô ase a ye lô'te vôm ate a ye semé a fias amu bibubua bise ya été.
- 9 A m'aye bo be na, be di minsône mi bo be fam bap a minsône mi bo be binga bap ; a b'aye di, mô't ase minsône mi mvôé jé ndiban nlam été a éndeñela'a été, éyoñ besiñe bap a ba b'ajeñ éyiñe jap b'aye ndeñele be.
- 10 Wôna w'aye bôé emvañ mise me bôt mia be be mi ake,
- 11 a jô be na, Jehova ya minsamba mewosan a jô na : Nalé ate m'aye bôé bôte ba a n'lame wu, aval ane mô't a bôé nka'a mmé meviek, ñwô ô se ngule ya beta lateba ngum ; a b'aye jame bôte Topheth été, akekui vôme ya jam a nto momo.
- 12 Jehova a jô na, aval ete m'aye bo vôme nyô, a ba be to été, ja'an n'lame wu ô bo aval ane Topheth :
- 13 a menda ya Jérusalem, a menda bejô bôte ya Juda, mme me ne mvin, m'aye bo aval ane vôme ya Topheth, ja'ane mendile menda mese yôp, vôm be nga di'i minsamba mise ya yôp biôm bi ne mbamba menyum, a sôé bezambe befe mimveane binyunyui.
- 14 Wôna Jérémie a nga so Topheth vôm Jehova a nga lô'me nye na a kulu mejô ; a nga tebe nseñe ya nda Jehova été, a jô bôte bese na,
- 15 Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, a jô na : Mi lô, m'aye dutu mbia be mam mese me nga tot mfa'a ya n'lame wu a male mé mese, me zu été ; amu be nga bo minlem miap ayet, nde te b'aye bo te wô'ô mejô mam.

- 20** 1 Paschhur, mone prêtre Immer, nyô a mbe evete beba'ale nda Jehova, a nga wôô Jérémie a kulu'u mam mete.
- 2 Wôna Paschhur a nga bibi Jérémie nkule mejô, a futi nye bibom été mbie bi mbe Benjamin ô mbe mfa'a ya akôé, nda Jehova été.
- 3 A nga bo na, éyoñ alu da e nga lô, Paschhur a nga vaa Jérémie bibom été. Wôna Jérémie a nga jô nye na, Jehova a nji loene wo jôé na, Paschhur, ve Magor-Missabib.
- 4 Amu Jehova a jô na, O lô, m'aye bo wo angôndô be womien, a be bemvôé bôé bese ; a b'aye ku a nkpwaté mekône ya besiñe bap, a mise môé m'aye yene de ; a m'aye ve Juda ase mo me njô bôte ya Babylone été, a wôé be a nkpwaté mekôn.
- 5 Nalé fe m'aye ve besiñe bap akum ese ya nname wu, a mbamba be mam mese ya été, a bidima bi biôm bise ya été, ya, a biôm bejô bôte ya Juda bise ; a b'aye sa bie, a to'é bie, a ke bie Babylone.
- 6 A wo, Paschhur, a ba bese be to nda jôé, mi aye ke minkôn ; a w'aye kui Babylone, a w'aye wu wôé, a vôm ate w'aye jambe, wo, a bemvôé bôé bese, mbe bete ô nga kulu mejô me ne medu'an.
- 7 A Jehova, ô dutuya ma, a me nga kañese ; w'alôte me ngu, ô dañeya : me nto ébi fianga môs ôse, môte ase a kpwe'ele ma.
- 8 Amu éyoñ ése m'akobô, m'ayôn ; m'ayôtane na, Evô a éndaman ! me nga bobane jôme ya ébiasé a fianga, môs ôse, amu ajô Jehova.
- 9 A nge m'ajô na, M'aye tote nye, nga beta kobô a jôé dé, wôna jôm é ne me nlem été aval ane nkaba'a nduan nsolane bivese biam été, me ju'uya jibi, me kateya.
- 10 Me wôôya minso'o mi bôt abui, angôndô mimfa'a mise. Bo'olôô, a bi aye bo'olô nye, nalé bemvôé bam bese b'ayembane ma, mbe b'afombô nkuane wom, b'ajô ; ndô'ôtô a ye dutuban, a bi aye dañe nye, a bi aye bo akuna'a dangan be nye.
- 11 Ve Jehova a ne be ma aval ane ngungu a ñyôyok : ajô te bekpwe'ele bam b'aye kolé ôbak, a b'aye bo te dañ ; b'aye veban ôsone nyô ne te'elé, ja'an ôsone ya nnôm éto ñwô ôte b'aye bo te vuan melu mese, amu be nji bo fek.
- 12 Ve, A Jehova ya minsamba mewosan, w'ave'ele nyô a ne zôsô, w'ayen nlem a ôsimesan, me'ete'e na, me yen akuna'a dôé e kui be be ; amu me nga liti ajô dam be wo.
- 13 Yi'ane Jehova jia, kañane Jehova ; amu a nga vaa nsisim éngôngole mô't wo bebo abé été.
- 14 Biyo'é bi bo'o môs me nga bialé : môs nyia wom a nga biaé ma ô bo'o te ébotan.
- 15 Biyo'é bi bo'o be mô't a nga zu ésa wome foé, na, Mona fam a bialéya wo, a jalé nye mevak.
- 16 A mô't ate a bo' aval ane minlam, mi Jehova a nga tyam, a te jôban : a me'été'e na, a wôô ñyôn mam me tyé, a beta ñyôtan zañe môs ;
- 17 amu a nji wôé me abum été ; nalé ate nyia wom a nga ye bo soñe jâm, a abume dé ve bo anen melu mese.
- 18 Amu jé me nga so abum a yen njuk a ôlun, nde melu mam m'asibi a ôson ?
- 21** 1 Ajô e nga zu be Jérémie e so'o be Jehova, éyoñ Sédécias njô bôt, a nga lôme nye Paschhur mone Malkija, a Sophonie mone Maaséja, prêtre, na,
- 2 Sili'i Jehova ajô dangan, m'aye'elane wo ; amu njô bôte ya Babylone, Nebucadnetsar, a bo bia bita : éyoñ éziñ Jehova a ye bo bia aval ane a wôô bo beta be mam mé mese, nalé ate a ye kôlô be bia.
- 3 Wôna Jérémie a nga jô be na, Avale di mi aye jô Sédécias :
- 4 Jehova, Zambe ya Israël, a jô na, O lô, m'aye bulane biôm bita bi ne mo môé été mvus, mbie w'awosane bie njô bôte ya Babylone, a Bechaldéen b'adili wo bita, mvuse mekak ; a m'aye sulane be ézezañ nname wu.
- 5 A mamién m'aye wosane wo a nsamane wo a éwôlô wo, ja'an a ayaa, a ayok, a beta ôlun été.
- 6 A m'aye bibi ba be to nname wu, bôt a betit mfula'ane ; b'aye wu a beta ébubua.
- 7 Wôna, Jehova a jô na, m'aye ve Sédécias, njô bôte ya Juda, a bebo bisaé bé, a bôt b'ali'i nname wu été be nga sa'ale ébubua, a nkpwaté mekôn a mfumbale ya zaé, mo me Nebucadnetsar, njô bôte ya Babylone, a mo besiñe bap, a mo ya ba b'ajeñ ényiñe jap ; a ye wôé be a meyo me nkpwaté mekôn ; a ye bo te kame be, nalé fe te ko be éngôngo, nge mvamane be.

- 8 A w'aye jô bôte ba na, Jehova a jô na : Mi lô, m'atelé zen ya ényíñ a zene ya awu ôsu vienan.
 - 9 Nyô a lí'i n'lame wu, a ye wu a nkpwaté mekôn, a mfumbale ya zaé, a ébubua ; ve nyô a kôlô a ke be Bechaldéen b'abômane mia, a ye nyíñ, a ényíñe jé j'aye bo mfa'a wé ane jôme ya nsa.
 - 10 Amu me nga télé asu dam n'lame wu mfa'a ya abé, sa mfa'a ya mvaé, nalé Jehova a jô : w'aye vebane wo njô bôte ya Babylone été, a ye di'i wô a nduan.
 - 11 Ajô nda njô bôte ya Juda, vô'ôla'an ajô Jehova :
 - 12 A nda bôte David, Jehova a jô na, Tyi'i mejô zôsô mam me tyé, a vaa nyô a yen abé mo me mfiti bôt, ayaa dam e za kalan aval ane nduan, a yôñ ane mô't a se ngule ya dime je, amu abé ya mimboane mienan.
 - 13 O lô, me ne wo ngame yat, A wo ô to mbi'ili été, ako'o ya nje'ese, nalé Jehova a jô ; mia mi ajô na, Za a ye zu wosane bia ? a za a ye nyine menda mangan ?
 - 14 A m'aye lepe wo aval ane ébuma ya mimboane miôs é ne, nalé Jehova a jô ; a m'aye kôban nduan afane dé, a j'aye jiane biôm bise bi abômane nye.
- 22** 1 Jehova a jô na : Kele' nda njô bôte ya Juda, akobô ajô dina wôé,
- 2 a jô na, Vô'ôlô' ajô Jehova, A njô bôte ya Juda, wo ô to éto njô David yôp, wo a bebo bisaé bôé, a bôte bôé b'anyine mimbé mi.
 - 3 Jehova a jô na : Bo'ane zôsô a tyi'i mejô mvo'é a vaa nyô be nga wôlé biôm mo me mfiti bôt : te boan ékotekot, te boan évô, mfa'a ya ntabe, nge monenyui, nge nkus ; nalé fe te kulane metyi me ne te bijô vôme nyô.
 - 4 Amu na, nge mi abo fo'o nalé, wôna bejô bôt be to éto njô David yôp, b'aye nyine mimbé ya nda nyô, mbe bete be to bewagon ya bita été a bikabela yôp, émien, a bebo bisé bé, a bôte bé.
 - 5 Ve na, nge mi aye bo te vô'ôlô mejô ma, m'akane mamien, na , nda nyô j'aye bo ndaman, nalé Jehova a jô.
 - 6 Amu Jehova a jô ajô nda njô bôte ya Juda, na : O ne Galaad, a nlô ya Liban, mfa'a wom ; m'aye fo'o bo wo ékik, minlam mi ne te ke bôt.
 - 7 M'aye télé betyam be wo, wua ase a bivôle bié ; a b'aye ba'é abeñe becèdre bôé, a wua be nduan été.
 - 8 A meyoñ abui m'aye lô't n'lame wu, a b'aye jô, mô't ase be nyô a to nye bebé, na, Amu jé Jehova a nga bo beta n'lame nyô ana ?
 - 9 Wôna b'aye yalane na, Amu be nga lí' élate ya Jehova, Zambe wop, a kañe bezambe befe, a saéne be.
 - 10 Te yian ajô ñwu, nalé fe te yônane nye ; ve yian ajô nyô a kôlô ; amu a ye bo te bulan, nge yene si jé a nga bialé.
 - 11 Amu Jehova a jô ajô Schallum, mone Josias, njô bôte ya Juda, nyô a nga nyoñ éto Josias ésa wé, a nyô a nga kôlô vôme nyô, na : A ye bo te beta so vôm a nga ke : ve a ye wu vôm be nga ke nye minkôm, a ye fe beta yene si nyô.
 - 13 Ngo'o nyô a lôñ nda jé a mbia be mam, a bitune menda bié a ézezam ; nnye a tindi mô't a to nye bebé ésaé te ma'an, a bo te ve nye tañe jé ;
 - 14 nnye a jô na, m'aye lôñe mamien beta nda a bitune menda bi ne anen, a tup émien bone mimbé ; a é ne ndiban a cèdre, a nduban a évele meyañ.
 - 15 Ye w'aye jô amu w'ave'ele dañ a cèdre ? Ye éso wôé a nji di a nyu, a bo zôsô a mvo'é ? wôna e mbe nye mvo'é.
 - 16 A nga tyi' ajô nzôzoé a ôwutuk ; wôna e mbe mvo'é. Ye jame di e nji bo di ya yeme ma ? nalé Jehova a jô.
 - 17 Ve mise môé a nleme wôé bi ne ve mfa'a ya akume dôé, a mfa'a ya nkulane metyi me ne te bijô, a mfa'a ya mfitane bôte si, a mfa'a ya bô évô.
 - 18 Ajô te Jehova a jô ajô Jojakim, mone Josias, njô bôte ya Juda, na : B'aye yi nye, na, Ngo'o mojañ ! nge na, Ngo'o ka jam ! B'aye yi nye, na, Ngo'o tate ! nge na, Ngo'o étôto'o jé !
 - 19 A ye jambe aval ane b'ajam éjakas, ndutan a ñwuane mimbé ya Jérusalem atan.
 - 20 Bete'e Liban yô, a yôtan ; a bete tyiñe jôé Basan, ayôtan Abarim yôp ; amu ba bese be nga nye'e wo be tyambaneya.

- 21 Me nga kobô wo éyoñ mam me mbe mvo'é ; ve ô nga jô na, M'aye vô'ôlô. Nyôna é mbe fulu jôé aso mongô na, ô ne te wô'ô tyiñe jam.
- 22 Evuñulu j'aye di beba'ale bôé bese, a bemvôé bôé b'aye ke minkôm : wôna w'aye fo'ô wô' ôson a bo ne vema amu mbia be mam môé mese.
- 23 A wo, ô to Liban, wo w'abo dumba'a dôé becèdre été, aka'a beta éngôngole w'aye bo éyoñ mintaté mi azu be wo, mintaté aval ane mi ya minga a kô'ôlô mie !
- 24 Ane me vee, nalé Jehova a jô, a kôsa bo Jeconia, mone Jojakim, njô bôte ya Juda, a mbe élonde ya mbo nnôme wom, ve m'aye vaa wo vôm ate ;
- 25 a m'aye ve wo mo me ba b'ajeñ éyiñe jôé, a mo me ba w'ako woñ, ja'ane mo me Nebucadnestsar, ajô bôte ya Babylone, a mo Bechaldée.
- 26 A m'aye wu mia nyua wôé a nga biaé wo si fe mi nji bialé ; a mi aye wu vôm ate.
- 27 Ve mfa'a ya si minlem miap mi adañe kômbô bulan, b'aye ke bulan été.
- 28 Ye Jeconia nyô a ne zesé ébôte viek ? ye a ne viek mô't a nji fe semé ? be wuabaneya atan, émien a mvoñe jé, be wuabaneya si fe be nji ke yem, amu jé ?
- 29 A si, si, si, vô'ôlô' ajô Jehova.
- 30 Jehova a jô na, Tila'ane na, mô'te nyô a ne te mon, mô't a ye bo te yen mvaé melu mé été ; amu te ke mô'te ya mvoñe jé a ye beta tabe éto njô David, a jô Juda.

- 23** 1 Ngo'o beba'ale b'andaman a tyamelane mintômba ya ôbute viam ! nalé Jehova a jô.
- 2 Ajô te Jehova, Zambe ya Israël, a jô ajô beba'ale b'ave bôte bam bidi, na : Mi nga tyam mintômba miam, a titane mie, a mi nji jome mie ; O lô, m'aye dutu abé ya mimboane mienan e zu be mia, nalé Jehova a jô.
- 3 A m'aye kôane mebuka'a ya mbame wom mesi mese me so'o vôm me nga titane me, a m'aye bulane mie mebemba map ; a mi aye biaé a fôé.
- 4 A m'aye télé be beba'ale mbe b'aye ve be bidi ; b'aye bo te beta ko woñ, nge tabe ne vema, nalé fe te ke wua a ye jemban, nalé Jehova a jo.
- 5 O lô, melu m'aye bo, nalé Jehova a jô, na, m'aye bo zôsô Efa'ale a faa be David, a ye tabe éto njô a bo fek, a ye tyi'i mejô zôsô a mvo'é si nyô été.
- 6 A Juda a ye nyiiban melu mé été, a Israël a ye tabe ne mieññ ; a di e ne jôé nde a ye loban, na : Jehova zôsô wongan.
- 7 Ajô te, ô lô, melu m'aye bo, nalé Jehova a jô, na, b'aye beta jô na, Ane Jehova a vee, nyô a nga vaa bone be Israël si ya Egypte ;
- 8 ve na, Ane Jehova a vee, nyô a nga vaa, a nyô a nga dutu mvoñe ya nda bôt Israël be so'o si ya nord, a mesi mese vôm me nga titane be. A b'aye tabe si jap bebien.
- 9 Ajô bekulu mejô. Nleme wom w'ataé me été, bivese biam bise bi afô'ôsan ; me nto aval ane nso'o bilam, aval ane mô't vin é biya, amu Jehova, a mejô mé me ne étyi.
- 10 Amu si é ne njalan a bebo mejian ne lut ; si j'ayôn amu biyo'é ; bilo'o ya fé bi nto minkôt. A zene jap é ne abé, a ngule jap é nji bo zôsô ;
- 11 amu nkulu mejô a prêtre be nto ébiasé bebaane ; ya, me nga yen mbia be mam map nda jam été, nalé Jehova a jô.
- 12 Ajô te, zene jap j'aye bo mfa'a wop aval ane bevôm be ne akon dibi été : b'aye tindiban ôsu, a ku été ; amu m'aye dutu mbia jam be be, ja'an mbu ya njomane wop, nalé Jehova a jô.
- 13 Me nga yen asu'u jam be bekulu mejô ya Samarie ; be nga kulu mejô a jôé Baal, a dutu bôte bam Israël na, be kop.
- 14 Me nga yene fe angônda jam be bekulu mejô ya Jérusalem : b'abo mejian, a wulu minsos été ; a b'ayemete mo bebo abé, nde te te ke wua a li'i mbia be mam mé : be bese be nto mfa'a wom aval ane Sodome, a ba be to été aval ane Gomorrhe.
- 15 Ajô te Jehova ya minsamba mewosasn a jô ajô bekulu mejô na : O lô, m'aye ve be ayôle bidi be di, a nyuu be mendim me ne nsu ; mbia mboan a mialaneya si se été, amu bekulu mejô ya Jérusalem.
- 16 Jehova ya minsamba mewosan a jô na, Te vô'ôlane mejô bekulu mejô, mbe b'akulu mia mejô ; b'aye'ele bemomo be mam ; b'akobô ñyenane ya minlem miap bebien, sa wu w'aso anyu Jehova.
- 17 Biyoñe bise b'akobô ba b'abiase me na, Jehova a jôya na, Mi aye tabe mvo'é ; a mfa'a ya nyô ase a wulu a nkômbane ya nlem wé été, b'ajô na, Abé d'aye zu be mia.

- 18 Amu na, za a nga tele émo'o Jehova, nde a ye yem a wô' ajô dé ? za a nga baé alo ajô dé, a wô'ô de ?
 - 19 O lô, ôkôse Jehova, ja'an ayaa dé, ô kuiya atan, ya mbia ôkôs : vi aye dañe vuñ minlô bebo abé yôp.
 - 20 Aya Jehova d'aye bulan, akekui a boya de, akekui a tôéya ntyi'ane ya nleme wé : mi aye tu'a yemelane de melu ôsu.
 - 21 Me nji lôm bekulu mejô ba, ve be nga ke mbi : me nji kobô be, ve be nga kulu mejô.
 - 22 Ve nge be nga tele émo'o jam, wôna be nga ye bo bôte bame na be wô'ô mejô mam, a kôñelane be be li'i mbia zene wop, a abé ya mimboane miap.
 - 23 Ye me ne Zambe a to ve bébé étam, a sa Zambe a to ôyap, nalé Jehova a jô ?
 - 24 Ye môêt éziñ a ne ngule ya solé émien asoé ane m'aye bo te yene nye ? nalé Jehova a jô. Ye me ne te jalé yôp a si ? nalé Jehova a jô.
 - 25 Me wô'ôya jam bekulu mejô be nga jô, mbe b'akulu minsos a jôé dam, na, Me nga yem biyeyem, me nga yem biyeyem.
 - 26 Jame di d'aye tabe nlem bekulu mejô b'akulu minsos ntaa vé, ja'ane bekulu mejô ya medu'ane ya nleme wop bebie ?
 - 27 mbe b'asia ko na b'aye bo bôte bame na, be vuane jôé dam a biyeyem biap, mbie môêt ase a kate nyô a to nye bébé, aval ane beésa bap be nga vuane jôé dam amu Baal.
 - 28 Nkulu mejô a bili biyeyem, a tame kate biyeyem ; a nyô a bili ajô dam a tame kobô ajô dam nya nkobane. Bikumba'a bi ne jé a nya fônô ? nalé Jehova a jô.
 - 29 Ye ajô dam e nji bo aval ane nduan ? nalé Jehova a jô ; a aval ane ôkuta'a vi abôé ako'o bifuse bifus ?
 - 30 Ajô te, ô lô, m'awosane bekulu mejô b'awupe mejô mam, môêt ase be nyô a to nye bébé, nalé Jehova a jô.
 - 31 O lô, m'awosane bekulu mejô, nalé Jehova a jô, mbe b'akobô a ayeme dap, na, A jô na.
 - 32 O lô, m'awosane ba b'akulu biyeyem bi ne minsos, nalé Jehova a jô, a kate bie, a bo bôte bame na, be kop amu minsos miap, a amu évuvu'u nkobô jap : ve me nji lôme be, nge kobô be ; be nji volô bôte ba mone jôm, nalé Jehova a jô.
 - 33 Eyoñ bôte ba, nge nkulu mejô, nge prêtre, b'aye sili wo, na, Nkulane Jehova ô ne jé ? wôna w'aye kate be ane nkulan ô né. M'aye wua mia fé, nalé Jehova a jô.
 - 34 A mfa'a ya nkulu mejô, a prêtre, a bôt, nyô a ye jô na, Nkulane Jehova, m'aye lepe môêt ate a nda jé.
 - 35 Mia, môêt ase a ye jô nyô a to nye bébé, a mia môêt ase a ye jô monyañe wé, na, Jehova a nga yalan aya ? Jehova a nga kobô aya ?
 - 36 A mi aye bo te beta tot nkulane Jehova : a amu ajô môêt ase d'aye bo nkulane wé émien ; amu mi nga vite mejô me vevea Zambe, mejô me Jehova ya minsamba mewosan, Zambe wonga.
 - 37 W'aye jô nkulu mejô na, Jehova a nga yalane wo aya ? A Jehova a nga kobô aya ?
 - 38 Ve nge mi ajô na, Nkulane Jehova ; ajô te Jehova a jô na : Amu mi ajô ajô di na, Nkulane Jehova, a me nga lôme mia na, Mi aye bo te jô na, Nkulane Jehova ;
 - 39 ajô te, mi lô, m'aye vuane mia ne fo ! a m'aye vaa mia asu dam, a nlam me nga ve mia a beéso benan :
 - 40 a m'aye dutu bijô ya nnôm éto, a ôsone ya melu mese, bi zu be mia, mbie bi aye bo te vuan.
-
- 24 1 Jehova a nga liti ma, a, ô lô, minkoé mi figue mibaé mi tele asu temple Jehova, éyoñ Nebucadnetsar njô bôte ya Babylone a maneya vaa Jeconia, mone Jojakim, njô bôte ya Juda, a bivete ya Juda, a mintyetyeñ a belui, Jérusalem, a ke be minkôm Babylone.
 - 2 Nkoé wua ô nga bili mbamba befigue, aval ane bembômô befigue ; a nkoé ôvok ô nga bili befigue b'adañ abé, be mbe te ngule ya diban, be mbe étua abé.
 - 3 Wôna Jehova a nga jô me na, O lô jé, A Jérémie ? Ane me nga jô na, Befigue ; mbamba befigue, étua mvaé ; a mbia befigue, aka'a abé, mbe be se ngule ya dibaen, be ne étua abé.
 - 4 Ajô Jehova e nga zu be ma, na,

- 5 Jehova, Zambe ya Israël a jô na : Aval ane mbamba befigure ba, nalé ate fe m'aye simesane minkôme ya Juda, a bo mie mvaé, mmie mite me nga vaa vôme nyô a lôme mie si Bechaldéen.
- 6 Amu m'aye bo me bete'e mise mam be be mfa'a ya mvaé, a m'aye beta bulane be si nyô : m'aye lôñe be a bo te tyame be ; m'aye bé be, a bo te té be.
- 7 A m'aye ve be nleme ya yeme na, me ne Jehova : b'aye bo bôte bam, a m'aye bo Zambe wop ; amu b'aye bulane be ma a nleme wop ôse.
- 8 Jehova a jô fo'o na, Aval ane mbia befigure be né, mbe be se ngule ya diban, be ne étua abé, aval ete fe Sédécias njô bôte ya Juda, a bivete bié a mebuka'a ya Jérusalem, ba b'ali'i si nyô, a ba be to si ya Egypte be né,
- 9 m'aye ve be, ja'ane be, ja'ane be, na, be wuabane li a li zañe mesi bejôô mese ya si nyô amu abé ; b'aye bo jôme ya bijô, a nkana, a mekpwe'ela'a, a biyo'é, vôm ase m'aye titane be.
- 10 A m'aye lôm nkpwaté mekôn, a mfumbale ya zaé, a ébubua, zañe jap, akekui be jañeya si me nga ve be a beésa bap.

- 25** 1 Ajô e nga zu be Jérémie ajô bôte bese ya Juda, mbu nyini Jojakim, mone Josias, njô bôte ya Juda (ñwô ôte ô mbe mbu ôsu Nebucadnetsar, njô bôte ya Babylone),
- 2 nde ete Jérémie nkulu mejô a nga kobô be bôte bese ya Juda, a be ba be to Jérusalem, na :
 - 3 Ataté mbu awôm a lale Josias, mon Amon, njô bôte ya Juda, akekui môse wu, mimbu mewôm mebaé a milale mi, ajô Jehova e nga zu be ma, a me nga kobô mia, a kune kôlô si a kobô ; ve mi nji vô'ôlô.
 - 4 A Jehova a nga lôme mia bebo bisaé bé bese be mbe bekulu mejô, a kune kôlô si a lôme be (ve mi nji vô'ôlô, nge baé alo denan e wôk),
 - 5 na, Bula'an éyoñe ji, môst ase a li'i mbia zene wé, a mbia mimboane mienan, a tabe si Jehova a nga ve mia a beésa benan, aso melu kôa akekui nnôm éto ;
 - 6 a te tôñane bezambe befe a saéne be, a kañe be, a te soñane me me yaa a ésaé ya mo menan ; a m'aye bo te bo mia jam.
 - 7 Ve mi nji ke vô'ôlô ma, nalé Jehova a jô ; nde mi asoñe me me yaa a ésaé ya mo menan, mfa'a ya mintae mienan miabebien.
 - 8 Ajô te, Jehova ya minsamba mewosan a jô na : Amu mi nji vô'ôlô mejô mam,
 - 9 mi lô, m'aye bañete menda me bôte mese ya nord a nyoñe me, nalé Jehova a jô, a m'aye bañete Nebucadnetsar, njô bôte ya Babylone, mbo ésaé wom, a m'aye zu be be wosane si nyô, a wosane bôte ya été a wosane meyoñe ma mese m'abôman ; a m'aye jiane be ne meñ a bo be jôme ya semé, a fias, a bili'i ya nnôm éto.
 - 10 Nde fe m'aye vaa tyiñe vioé be be, a tyiñe mevak, a tyiñ nlu'u minga a tyiñ mbom, a éduñe meko'o b'ako'o bidi, a éfufube lampe.
 - 11 A si se nyô j'aye bo élik, a jôme ya semé ; a meyoñe ma m'aye saén njô bôte ya Babylone mimbu mewôme zañbwa.
 - 12 A d'aye bo na, éyoñ mimbu mewôme zañbwa mi kpwaneya, m'aye lep njô bôte ya Babylone, a ayoñ ete, nalé Jehova a jô, amu mbia be mam map, a si Bechaldéen ; a m'aye bo je élik nnôm éto.
 - 13 A m'aye dutu mejô mam mese me zu si éte, mme me nga tot ajô dé, ja'ane mejô mese me ne ntilane kalate nyô été, ma Jérémie a nga kulu ajô meyoñe mese.
 - 14 Amu meyoñ abui a biwôlô bejô bôt b'aye bo be bebo bisaé, ja'ane be ; a m'aye ya'ane be ane d'ayiane mimboane miap, ane d'ayian ésaé ya mo map.
 - 15 Amu avale di Jehova, Zambe ya Isarël, a jô me na : Nyoñe' élaé vin ya ayaa ji wo wom, a tindi meyoñe mese m'aye lôme wo be me, na, me nyu je.
 - 16 A b'aye nyu, a tyapetan, a sok, amu nkpwaté mekôn m'aye lôme be.
 - 17 Wôna me nga nyoñ élaé wo Jehova, a nyuu je meyoñe mese Jehova a nga lôme ma be me :
 - 18 me ne na, Jérusalem, a minlame ya Juda, a bejô bôte ya été, a bivete ya été, a bo me élik, a jôme ya semé, a jôme ya fias, a biyo'é, aval ane e ne môse wu ;
 - 19 Pharaon, njô bôte ya Egypte, a bebo bisaé bé, a bivete bié, a bôte bé bese ;
 - 20 a fufulu meyoñe mese, a bejô bôte bese si ya Uts a bejô bôte bese si ya Bephilistin, a Askalon, a Gaza, a Ekron, a mebuka'a ya Asdod ;

- 21 Edom, a Moab, a bone be Ammon ;
- 22 a bejô bôte ya Tyr bese, a bejô bôte ya Sidon bese, a bejô bôte ya ékôte mañ é ne mañe yat bese ;
- 23 Dedan, a Théma, a Buz, a ba bese b'atyemban ntyi'i ;
- 24 a bejô bôte ya Arabie bese, a bejô bôte bese ya fufula ayoñ a to fé été ;
- 25 a bejô bôte ya Zimri bese, a bejô bôte ya Elam bese, a bejô bôte ya Bemède bese,
- 26 a bejô bôte ya nord bese, ba be to bebé a ba be ne ôyap, wua a nyô mbok ; a mesi bejôô mese ya si nyô, mme me to vôm ase si nyô ; a njô bôte ya Schéschac a ya su'ulane nju je.
- 27 A w'aye jô be na, Jeheva ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, a jô na : Nya'an, a so'an, a yôan, a kpwa'an, a te beta kôlane si, amu nkpwaté mekôn m'aye lom be mia.
- 28 A d'aye bo na, nge b'abene nyoñ élaé wo wôé a nyu, wôna w'aye jô be na, Jehova ya minsamba mewosan a jô na : Mi aye fo'o nyu.
- 29 Amu, mi lô, m'aye taté bo nlam ô nga loban a jôé dam abé ; ye mi nga ye bo te yene melep ? Mi aye bo te yene melep ; amu m'aye loen nkpwaté mekôn ô zu be ba bese be to si nyô, nalé Jehova ya minsamba mewosan a jô.
- 30 Ajô te, kulu'u mejô mana mese mfa'a wop, a jô be na, Jehova a ye bam mvam é so'o yôp, a bete tyiñe jé j'aso vôme wé a ne étyi ; a ye bam ngu ajô abemba dé ; a ye yôtan aval ane ba b'afite bisañe bi vin, ajô bôte bese be to si nyô.
- 31 Eduñ j'aye so akui ja'ane meku'u ya si nyô ; amu Jehova a bili meyoñ ajô ; a ye kobô ajô dé be minsône mise : a ye ve bebo abé mfa'a ya nkpwaté mekôn, nalé Jehova a jô.
- 32 Jehova ya minsamba mewosan a jô na : O lô, mbia jam a ye kalane meyoñe meyoñ, a beta ôkôs a ye lômban aso susu'a ya si nyô.
- 33 A mimbim Jehova a ya wôé môs ôte mi aye bômbô ataté aku'u si da ja'an akui aku'u si avok : mi aye bo te yiban, nge nyoñeban, nge jamban ; mi aye bo mebi si yôp.
- 34 Yônan, mia beba'ale mintômba, a yôtan ; buman asup été, mia bivete ya mbam ; amu melu ya awu denan a mintyamelane mienan me maneya kpwan, a mi aye ku aval ane mbamba viek.
- 35 A beba'ale mintômba b'aye bo te yene zene ya mate, a bivete ya mbam bi aye bo te yene zene ya tup.
- 36 Tyiñe ya ñyôtane ya beba'ale mintômba, a ñyône ya bivete ya mbam ! amu Jehova a ndaman ôbute viap.
- 37 A bivôvoé mebemba bi nto ne mieññ amu ayôñ ayaa Jehova.
- 1 A kôlôya asoé dé, aval ane ñbweñbwem ; amu si jap é nto jôme ya semé amu ayo'o ya nkpwaté mekôn w'afiti bôt, a amu ayôñ ayaa dé.
- 26** 1 Atata'a njôane Jojakim, mone Josias, njô bôte ya Juda, ajô di e nga so be Jehova, na,
- 2 Jehova a jô na : Tebe'e nseñe ya nda Jehova, a kobô minlam mise ya Juda, mmie mi azu kañ nda Jehova été, mejô mese m'ajô wo na, ô kobô mie ; te li' ajô da.
- 3 Ndô'ôtô b'aye vô'ôlô, a kôñelan, mô't ase a li'i mbia zene wé ; nalé me ne ngule ya kôñelan mfa'a ya mbia jam me nga ka'a na, m'aye bo be amu abé ya mimboane miap.
- 4 A w'aye jô be na, Jehova a jô na : Nge mi aye bo te vô'ôlô ma, a wulu metiñe mam été, mme me nga télé asu denan,
- 5 a vô'ôlô mejô bebo bisaé bam, bekulu mejô, mbe m'alôm be mia, m'akune kôlô si a lôme be, ve mi nji vô'ôlô ;
- 6 wôna m'aye bo nda nyô aval ane Silo, a bo nname wu biyo'é be meyoñe mese ya si nyô.
- 7 Beprêtre a bekulu mejô a bôte bese be nga wô'ô Jérémie a kobô'ô mejô ma nda Jehova été.
- 8 A nga bo na, éyoñ Jérémie a nga mane kobô mejô mese Jehova a nga jô nye na a kobô be bôte vese, wôna beprêtre a bekulu mejô a bôte bese be nga bi nye, a jô na, W'aye fo'o wu.
- 9 Amu jé ô nga kulu mejô a jôé Jehova, na, Nda nyô j'aye bo aval ane Silo a nname wu w'aye bo élik, te bôt été ? A bôte bese be nga sulane be Jérémie nda Jehova été.
- 10 Eyoñ bivete ya Juda bi nga wô'ô mam ma, be nga so nda njô bôt a zu nda Jehova ; a be nga tabe si anyin mfefé mbé nda Jehova.

- 11 Wôna beprêtre a bekulu mejô be nga kobô bivet a bôte bese, na, Môte nyô a yiane wu ; amu a nga kulu mejô ajô nlame wu, aval ane mi nga wô' a melo menan.
 - 12 Wôna Jérémie a nga kobô bivet a bôte bese, na, Jehova a nga lôme me na, me kulu mejô mese mi nga wô' ajô nda nyô a nlam wu.
 - 13 Ajô te, kômane mezene menan a mimboane mienan, a bo tyiñe Jehova Zambe wônan, mewôk ; a Jehova a ye jôban ajô mbia jam a nga tot mfa'a wônan.
 - 14 Ve mfa'a wom, mi lô, me nto mo menan été : bo'ane ma aval ane e ne mvo'é a zôsô mise menan.
 - 15 Ve yemekane fo'o na, nge mi aye wôé ma, mi aye dutu metyi me ne te bijô be miabebien, a nlame wu, a bôte ya été ; amu Jehova a nga lôme fo'o ma be mia na, me kobô mejô mana mese melo menan été.
 - 16 Wôna bivet a bôte bese be nga jô beprêtre a bekulu mejô, na ; Môte nyô a nji yiane wu ; amu a kobôya bia a jôé Jehova Zambe wongan.
 - 17 Wôna bemvendé bevo'o ya si be nga kôlô si a kobô ékôane bôt ése na,
 - 18 Michée ya Moréscheth a nga kulu mejô melu Ezéchias njô bôte ya Juda a nga to ; a nga kobô bôte bese ya Juda, na, Jehova ya minsamba mewosan a jô na : Sion a ye fa'aban aval ane afup, a Jérusalem a ye bo mevis, a beta nkôle ya nda aval ane mimbetane bevôme ya fé.
 - 19 Ye Ezéchias, njô bôte ya Juda, a bôte bese ya Juda, be nga wôé nye ? ye a nji ko Jehova woñ, a ye'elan mvame Jehova, a Jehova a nga jôban ajô mbia jam a nga tot mfa'a wop ? Nde bi nga ye bo minsisime miangan mibien beta abé.
 - 20 A mônt mfe a nga to a nga kulu mejô a jôé Jehova, Urie mone Schemaeja ya Kirjath-Jéarim ; a nga kulu mejô ajô nlame wu a si nyô aval ane mejô Jérémie mese.
 - 21 A éyoñ Jojakim, njô bôt, a mingungule mi bôte mié, a bivete bise, be nga wô'ô mejô mé, njô bôt a nga jeñe zene ya wôé nye ; ve éyoñ Urie a nga wô'ô nalé, a nga ko woñ, a mate, a ke Egypte.
 - 22 Wôna Jojakim njô bôt a nga lôme bôt Egypte ; be mbe na, Elnathan mon Acbor, ba be bôte bevok, be ke Egypte ;
 - 23 a be nga vaa Urie Egypte, a zu nye be Jojakim njô bôt, nnye a nga wôé nye a nkpwaté mekôn a wua mbime wé mesoñe me zesé bôt été.
 - 24 Ve wo Achikam, mone Schaphan, ô mbe be Jérémie, ane b'aye bo te ve nye mo me bôte na, be wôé nye.
- 27** 1 Atata'a njôane Jojakim, mone Josias, njô bôte ya Juda, ajô di e nga kui be Jérémie e so'o be Jehova na,
- 2 Jehova a jô me na : Bo'o womien mengata'a a bibôñeté ajalé bie tyiñe jôé ;
 - 3 a lôme bie be njô bôte ya Edom, a njô bôte ya Moab, a njô bôte ya bone be Ammon, a njô bôte ya Tyr, a njô bôte ya Sidon, mo minlôman mi azu Jérusalem be Sédécias, njô bôte ya Juda :
 - 4 a lôm beésa bap mbañete a be, na, Avale di Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, a jô, na, Avale di mi aye jô beéso benan :
 - 5 Ma me nga té si, bôt a betit be to si yôp, a beta ngule wom, a nsamane wo wom ; a m'ave je ve be nyô m'anye'e me va'a je.
 - 6 Eyoñe ji me vey mesi mana mese mo me Nebucadnetsar njô bôte ya Babylone, mbo ésaé wom ; a me vey fe nye biyeme ya mefup bi saéne nye.
 - 7 A meyoñe mese m'aye saéne nye, a mone wé, a ndaé jé, akekui éyoñe ya si jé emien j'aye kpwan : wôna meyoñ abui a biwôlô bejô bôt b'aye bo nye ôlo viap.
 - 8 A d'aye bo na, ayoñ a si njô bi abo te saéne Nabucadnetsar ate, njô bôte ya Babylone, a bo te futi metyiñe map ébôñeté njô bôte ya Babylone si, m'aye lep ayoñ ete, nalé Jehova a jô, a nkpwaté mekôn, a mfumbale ya zaé, a ébubua, akekui me maneya jiane be a wo wé.
 - 9 Ve mfa'a wônan, te vô'ôlane bekulu mejô benan, nge mimvivi'i mienan, nge biyeyeme bienan, nge bedu'u bôte benan, nge mingengañe mienan, mbe b'ajô mia na, Mi aye saén njô bôte ya Babylone :
 - 10 amu b'akulu mia minsos, ane mi aye vase si jenan, a ke ôyap, a m'aye titane mia, a mi aye jañ.

- 11 Ve ayoñ d'aye futi metyiñe map ébôñeté njô bôte ya Babylone si, a saéne nye, ayoñ ete m'aye li'i si jap bebien, nalé Jehova a jô, a b'aye bé je bidi, a tabe été.
 - 12 Me nga kobô Sédécias, njô bôt ya Juda, mejô mana mese na, Ke'ane metyiñe menan ébôñeté njô bôte ya Babylone si, a saéne nye a bôte bé, a nyiñ.
 - 13 Amu jé mia be bôte bôé mi aye wu a nkpwaté mekôn, a mfumbale ya zaé, a ébubua, aval ane Jehova a nga jô ajô ayoñ d'aye bo te saén njô bôte ya Babylone ?
 - 14 Te vô'ôlane mejô bekulu mejô b'akobô mia, a jô na, Mi aye saén njô bôte ya Babylone ; amu b'akulu mia minsos.
 - 15 Amu me nji lôme be, nalé Jehova a jô, ve b'akulu medu'an ajôé dam ; amu be yi na me titane mia, a na mi jañ, mia a bekulu mejô b'akulu mia mejô.
 - 16 Me nga kobô fe beprêtre, a bôte ba bese, na, Jehova a jô na : Te vô'ôlane mejô bekulu mejô benan b'akulu mia mejô, na, Mi lô, biôme ya nda Jehova bi mbeme so Babylone, ampu b'akulu mia minsos.
 - 17 Te vô'ôlane be ; saén njô bôte ya Babylone, anyiñ : amu jé nlame wu w'aye boban élik ?
 - 18 Ve nge be ne bekulu mejô, a nge ajô Jehova e ne be be, be tame ye'elane Jehova ya minsamba mewosan, ndemben biôm bi ali'i nda Jehova, a nda njô bôte ya Juda, a Jérusalem été, bi ya bo te ke Babylone.
 - 19 Amu avale di Jehova ya minsamba mewosan a jô ajô mekôn, a ajô mañ, a ajô biteba'a, a ajô mebuka'a me biôm me ne nlame wu,
 - 20 mbie Nebucadnetsar, njô bôte ya Babylone, a nji to'é, éyoñ a nga vaa Jeconia, mone Jojakim, njô bôte ya Juda, Jérusalem, a ke nye minkôm Babylone, a biwômô bi bôte bise ya Juda a Jérusalem ;
 - 21 ya, avale di Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, a jô ajô biôm bi li'iya nda Jehova a nda njô bôte ya Juda, a Jérusalem, na :
 - 22 B'aye ke bie Babylone, a bi aye tabe wôé, akekui môs m'aye jome bie, nalé Jehova a jô ; wôna m'aye vaa bie a bulane bie vôme nyô.
- 28** 1 A mbu ôte, a nga bo na, atata'a njôane Sédécias njô bôte ya Juda, éyoñ mbu nyini ô nga bo ngon étan, Hanania, mon Azzur, nkulu mejô, nyô a nga so Gabaon, a nga kobô me nda Jehova été, asu beprêtre a bôte bese na,
- 2 Avale di Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, a jô, na, Me bu'uya ébôñeté njô bôte ya Babylone.
 - 3 Mimbu mibaé mi za kpwan'an m'aye beta zu biôme ya nda Jehova vôme nyô, mbie Nebucadnetsar, njô bôte ya Babylone, a nga vaa vôme nyô a ke bie Babylone :
 - 4 a m'aye beta zu Jeconia, mone Jojakim, njô bôte ya Juda, vôme nyô, ba be minkôm mise ya Juda, mbe be nga ke Babylone, nalé Jehova a jô ; amu m'aye bu' ébôñeté njô bôte ya Babylone.
 - 5 Wôna Jérémie nkulu mejô, a nga jô Hanania, nkulu mejô, asu beprêtre a bôte bese be nga tele nda Jehova,
 - 6 ja'ane Jérémie, nkulu mejô, a nga jô, na, Amen : Jehova a bo'o nalé ; Jehova a tôé mejô môé ô nga kulu, a beta zu biôme ya nda Jehova, a minkôm mise vôme nyô be so'o Babylone.
 - 7 A kôsa bo nalé vô'ôlô' ajô di m'akobô melo môé été, a melo me bôte bese été, na :
 - 8 Bekulu mejô be mbe bia wo ôsu be nga kulu mejô melu kôa ajô mesi abui, a ajô beta mesi bejôô, a bita, a mbia be mam, a ébubua.
 - 9 Nkulu mejô a kulu ajô mvo'é, éyoñ ajô nkulu mejô d'aye boban, wôna nkulu mejô ate a ye litibane na, Jehova a lômeya fo'o nye.
 - 10 Wôna Hanania a nga vaa ébôñeté tyiñe Jérémie, nkulu mejô, a bu'u je.
 - 11 A Hanania a nga kobô asu bôte bese, na, Jehova a jô na : Avale di mimbu mibaé mi za kpwa'an m'aye bu' ébôñté Nebucadnetsar, njô bôte ya Babylone, nje é ne tyiñe meyoñe mese. A Jérémie, nkulu mejô, a nga ke zene jé.
 - 12 Wôna, éyoñ Hanania nkulu mejô, a nga bu' ébôñté é mbe tyiñ nkulu mejô Jérémie, ajô Jehova e nga zu be Jérémie, na,
 - 13 Kele' kate Hanania, na, Jehova a jô na : O nga bu' ébôñeté élé ; ve ô boya ébôñeté étyé éjiane ya été.

- 14 Amu Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, a jô na : Me futiya ébôñeté étyé tyiñe meyoñe mana mese, nde b'aye saéne Nebucadnestsar, njô bôte ya Babylone ; a b'aye saéne nye : me nga ve fe nye biyeme ya mefup.
- 15 Wôna Jérémie nkulu mejô a nga jô Hanania nkulu mejô na, Vô'ôlô'ô, A Hanania : Jehova a nji ke lôme wo ; ve w'adutu bôte ba na be buni minsos.
- 16 Ajô te, Jehova a jô na : O lô, m'aye lôme wo ô kôlô si nyô : w'aye wu mbu wu amu ô nga kobô Jehova ébiasé.
- 17 Nalé Hanania a nga wu ngone zañbwale ya mbu ôte.
- 29** 1 Mana me ne mejô ya kalate nkulu mejô Jérémie a nga lôm be mebuka'a bemvendé ya minkôm a to Jérusalem, a be beprêtre a bekulu mejô, a bôte bese Nebucadnestsar a nga ke be minkôm Babylone be so'ô Jérusalem.
- 2 (éyoñ éte Jeconia, njô bôte, a nyia a mbe njôô, a bemiak, a bivete ya Juda a Jérusalem, a mintyetyeñ, a belui, be kôlôya Jérusalem),
- 3 mo me Eleasa, mone Schaphan, a Guemaria, mone Hilkija (mbe Sédécias, njô bôte ya Juda, a nga lôme Babylone be Nebucadnestsar, njô bôte ya Babylone), na,
- 4 Avale di Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, a jô minkôm mise, mmie me nga bo na, be ke minkôm Babylone be so'ô Jérusalem :
- 5 Lôñane menda a tabe me été ; béane mefup, a di bibuma ya été.
- 6 Lu'ane binga, a biaé bo be fam a bo be binga ; a lu'ane bo be fam benane binga, a ve bengone benane beyôm, nde b'aye biaé bo be fam a bo be binga : fôéane wôé, a te nyolan.
- 7 Jeñan mvo'é ya nlam vôm me boya mia na mi ke minkôm, a ye'elane Jehova amu wô ; amu mi aye yen mvo'é amu mvo'é ya été.
- 8 Amu Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, a jô na : Te me'etane bekulu mejô benan be ne mia zañ, a mimvimvi'i mienan, be du'u mia ; nalé fe te tôñane biyeyeme bienan, mbie mi ayem.
- 9 Amu b'akulu mia mejô me ne medu'an a jôé dam : me nji ke lôme be, nalé Jehova a jô.
- 10 Amu Jehova a jô na : Eyoñ mimbu mewôme zañbwa mi kpwaneya mia Babylone, m'aye jome mia, a tôé mia mbamba ajô wom, vôm m'abulane mia vôme nyô.
- 11 Amu m'ayem asimesan m'asimesan ajô denan, nalé Jehova a jô, asimesane ya mvo'é, sa di ya abé, a ve mia ndi minlem ajô asu'ulane denan.
- 12 Mi aye loene ma, a mi aye ke a ye'elane ma, a m'aye vô'ôlô mia.
- 13 Mi aye jeñe ma, a yene ma, éyoñ mi aye jeñe me a nleme wônan ôse.
- 14 M'aye yené be mia, nalé Jehova a jô, a m'aye vaa éto minkôme jenan, a m'aye kôane mia mi so'ô meyoñe mese, a bevôm bese me nga titane mia, nalé Jehova a jô ; a m'aye bulane mia vôm me nga vaa mia na mi ke minkôm.
- 15 Amu mi nga jô na, Jehova a nga télé bekulu mejô be bia Babylone ;
- 16 avale di Jehova a jô ajô njô bôt a to éto njôô David, a ajô bôte bese be to nleme wu, bobenyône benan be nji ke minkôm ane mia ;
- 17 Jehova ya minsamba mewosan a jô na : Mi lô, m'aye lôm nkpwaté mekôn, a mfumbale ya zaé, a ébubua be be, a m'aye bo be aval ane mbia befigue be se ngule ya diban, be ne étua abé.
- 18 A m'aye titane be a nkpwaté mekôn, a mfumbale ya zaé a ébubua, a m'aye ve be be wuabane li a li zañe meyoñe mese ya si nyô ; be bo biyo'é, a jôme ya semé a fias a bijô, zañe meyoñe mese vôm me nga titane be ;
- 19 amu be nji vô'ôlô mejô mam, nalé Jehova a jô, mme mete me nga lôme be a bebo bisaé bam bekulu mejô, m'akune kôlô si a lôme be ; be mi nji vô'ôlô, nalé Jehova a jô.
- 20 Ajô te vô'ôla'an ajô Jehova, mia bese ya minkôm, mmie me nga lôme Babylone mi so'ô Jérusalem.
- 21 Avale di Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, a jô ajô Achab, mone Kolaja, a ajô Sédécias, mone Maaséja, mbe b'akulu mbia minsos a jôé dam : Mi lô, m'aye ve be mo me Nebucadnestsar, njô bôteya Babylone ; a ye wôé be mise menan me lô ;
- 22 a biyo'é bi aye toteban ajô dap ézezañe minkôm mise ya Juda mi to Babylone, na, Jehova a bo'ô wo aval ane Sédécias a aval ane Achab, mbe bete njô bôte ya Babylone a nga di'i nduan été ;

- 23 amu be boya asu'u jam Israël été, be boya mejian be beyale be bôt be to be bebé, be kobôya mejô me ne medu'an a jôé dam, mme me nji jô be ; me ne nyô a yem, me ne ngaa, nalé Jehova a jô.
- 24 W'aye kobô Schemaeja, môte ya Néchélam, a jô na,
- 25 Avale di Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, a jô, na Amu ô nga lôm bekalate a jôé dôé womien be bôte bese be to Jérusalem, a be Sophonie, mone Maaséja, prêtre, a be beprêtre bese, na,
- 26 Jehova a boya wo prêtre, seña Jehojada prêtre, nde te bivet bi aye bo nda Jehova été, ane w'aye futi mô't ase a so' étyi, a télé émien nkulu mejô, bibom a ngôkop été.
- 27 Ajô te, amu jé ô nji bame Jérémie ya Anathoth, nyô a télé émien nkulu mejô be mia,
- 28 amu na, a nga lôme foé be bia Babylone, na, Eto minkôm é ne ayap : lôñane menda, a tabe me été ; béane mefup, a di bibuma ya été ?
- 29 Sophonie prêtre, a nga lañe kalate ate melo me Jérémie, nkulu mejô.
- 30 Wôna ajô Jehova e nga zu be Jérémie, na,
- 31 Lôme' foé be ba bese be ne minkôm, na, Avale di Jehova a nga jô ajô Schemaeja, môte ya Néchélam : Amu Schemaeja a nga kulu mia mejô, a me nji lôme nye, a nga bo mia na mi buni minsos :
- 32 ajô te Jehova a jô na, Mi lô, m'aye lepe Schemaeja, môte ya Néchélam, a mvoñe bôte jé ; te ke môte wé a ye tabe zañe bôte ba, nalé fe a ye bo te yen mvaé m'aye bo bôte bam, nalé Jehova a jô, amu a nga kobô Jehova ébiasé.

30 1 Ajô e nga zu be Jérémie e so'o be Jehova, na,

- 2 Avale di Jehova, Zambe ya Israël, a jô, na, Tili'i mejô mese me nga kobô wo kalaté été.
- 3 Amu, ô lô, melu m'aye bo, nalé Jehova a jô, m'aye vaa bôte bam, Israël a Juda, éto minkôm, nalé Jehova a jô : a m'aye bulane be si me nga ve beésa bap, a b'aye nyoñe je.
- 4 Mana me ne mejô Jehova a nga kobô ajô Israël a Juda.
- 5 Amu Jehova a jô na : Bi wô'ôya tyiñ mfô'ôban, a woñ, a sa nyô ya mvo'é.
- 6 Sila'an éyoñe ji, a fombô nge fam j'akô'ôlô mie ya biaé mon : amu jé m'ayene fam ése é bili mo mé angeteñe dé, aval ane minga a kô'ôlô mie, a mesu mese me nto nyelekan ?
- 7 Angondô ! amu môs ôte ô nto anen, amu te ke ôfe w'afunane wô : ô ne fo'o éyoñe ya nju'u Jacob ; ve a ye nyiiban été.
- 8 A d'aye bo môs ôte, nalé Jehova ya minsamba mewosan a jô, na, m'aye bu' ébôñeté jé tyiñe jôé, a m'aye té mengata'a môé ; a bejin b'aye bo te beta bo nye ôlo viap ;
- 9 ve b'aye saéne Jehova, Zambe wop, a David njô bôte wop, nnye m'aye télé be be.
- 10 Ajô te, te ko wôñ, A Jacob, mbo ésaé wom, nalé Jehova a jô ; nalé fe te fô'ôban, A Israël : amu, ô lô, m'aye vaa wo si é ne ôyap, a mvoñe bôte jôé si ya éto minkôme jap ; a Jacob a ye bulan, a ye tabe mvo'é a ne mieññ, te ke wua a ye sise nye.
- 11 Amu me ne be wo a nyii wo, nalé Jehova a jô : m'aye jiane meyoñe mese vôm me nga miase wo ne meñ, ve m'aye jiane wo ne meññ ; ve m'aye sôane wo zôsô ntyi'ane mejô été, a m'aye bo te li'i wo te melep, te ke bebé.
- 12 Amu avale di Jehova a jô, na, Fôle jôé é se ngule ya saéban, a aveñe dôé e ne abé.
- 13 Mô't a kobô ajô dôé a ne momo, a ne w'aye bo ntiñetan : ô nji bi mebiañe ya saéban.
- 14 Benye'e bôé bese be vuaneya wo ; be nji jeñe wo : me nga ba'é wo aveñ aval ane aveñ nsiñ, aval ane ébôm njenjet, amu beta mbia jame wôé, amu abé dôé e nga nen.
- 15 Amu jé w'ayôn amu fôle jôé ? mintae miôé mi se ngule ya man : me nga bo wo mam ma amu beta mbia jame wôé, amu abé dôé e nto abui.
- 16 Ajô te ba bese b'ajiane wo b'aye jañ ; a besiñe bôé bese, mô't ase ya be be, b'aye ke minkôm : a ba bese b'asa wo b'aye bo jôme ya nsa, a ba bese b'abi wo m'aye bo be na, be bili.
- 17 Amu m'aye beta ve wo ngu, a m'aye saé wo meveñe môé, nalé Jehova a jô ; amu be nga yôlé wo na bebene, e ne na, A ne Sion, nnye te ke mô't a jeñ.
- 18 Jehova a jô na : O lô, m'aye beta vaa menda bindelé me Jacob éto minkôm, a wô'ô bitaba'a bié éngôngo ; a nlam w'aye lôñeban nkôle wé ôbiene yôp, a nda njôô j'aye yene bôt ane é wô'ô bo.

- 19 Mvean akéva w'aye so be me, a tyiñe ya ba b'awôô mevak : a m'aye fôlô be, b'aye bo tyôtyoé ; m'aye fe wumulu be, a b'aye wulan.
- 20 Bone bape fe b'aye bo aval ane be nga tame bo, a ésulane jap j'aye tabe asu dam ; a m'aye lepe ba bese b'afite be si.
- 21 A évete jap j'aye so be bebien, a njôô wop a ye so ézezañe jap ; a m'aye bo nye na a subu bébé, a ye zu me bébé : amu nyô a nga bo ayo'o nlem a zu me bébé a ne za ? nalé Jehova a jô.
- 22 A mi aye bo bôte bam, a m'aye bo Zambe wônan.
- 23 O lô, ôkôse Jehova, ja'an ayaa dé, vi avuñ, mbia ôkôs : vi aye dañe vuñ minlô bebo abé yôp.
- 24 Mbia ayaa Jehova a ye bo te bulan, akekui a boya de, akekui a tôéya ntyi'ane ya nleme wé : mi aye yemelane de melu ya asu'ulan.
- 31** 1 Eyoñ éte, nalé Jehova a jô, m'aye bo Zambe ya menda me bôte mese ya Israël, a b'aye bo bôte bam.
- 2 Avale di nde Jehova a jô, na, Bôt nkpwaté mekôn ô nga lik be nga yene mvam fé été ; a kôsa bo Israël, éyoñ me nga ke ve nye awo'an.
- 3 Jehova a nga zu be me melu kôa, a jô na, Ya, me nga nye'e wo a nye'ane ya nnôm éto : ajô te me nga dutu wo a mvam.
- 4 M'aye beta lôñe wo, a w'aye lôñeban, A éndun ngone ya Isarêl : w'aye beta jaé amvo'o dôé, a w'aye ke mebo'ô me ba b'avôé.
- 5 W'aye beta bé mefupe mindik minkôle ya Samarie yôp ; a bébé b'aye bé, a b'aye di bibuma ya été.
- 6 Amu môs w'aye so, nalé bemombô ya minkôle mi Ephraïm yôp b'aye yôtan, na, Kôla'ane si, nkengane Sion yôp be Jehova Zambe wongan.
- 7 Amu avale di Jehova a jô, na, Yi'iane bia a mevak amu Jacob, beta'ane metyiñ amu nlô ya meyoñ : kañeta'an, kañan, a jô na, A Jehova, nyi'i bôte bôé, me buka'a ya Israël.
- 8 Mi lô, m'aye soo be si ya nord, a kôane be be so'o meku'u ya si nyô, ba be ne mindindim a mimbôbôk, mbubum a nyô a kô'ôlô mie mfula'ane : b'aye bulane beta nsamba va.
- 9 B'aye zu be yôn ; m'aye liti be zen a meye'elan : m'aye wulu be mfôm asôé mendim, zôsôa zen été vôm b'aye bo te kolé ôbak ; amu me ne ésa Israël, a Ephraïm a ne ntôle mone wom.
- 10 Vô'ôla'an ajô Jehova, A mia meyoñ, a kañete de bikôte bi mañ bi ne ôyap ; a jô na, Nyô a nga tyamelan Israël a ye kôane nye, a ba'ale nye, aval ane mba'ale mintômba a bo mbame wé.
- 11 Amu Jehova a nga kôté Jacob, a vaa nye mo me nyô a nga dañe nye ngu.
- 12 A b'aye zu a yia bia nkôle Sion yôp, a b'aye ke mfa'a ya mvaé Jehova été, mfa'a ya bidi, a mfefé vin, a mbon, a bitoñe biyeme ya mbam : a nleme wop w'aye bo aval ane afup e ne nsôane mendim ; a b'aye bo te beta wô' ôlun nnôm éto.
- 13 Wôna éndun ngon j'aye vak abô' été, a bendôman a minnôm mfula'ane ; amu m'aye veñesane miñyône miap mevak, a m'aye volô be minlem, a ve be mevak mfa'a ya ôlune viap.
- 14 M'aye jalé Nsisime ya beprêtre avoñ, a bôte bam b'aye bo njalan amu mvaé jam, nalé Jehova a jô.
- 15 Jehova a jô na : Bôt be nga wô'ô ñyône Rama, miñyôn a du abui, Rachel a nga yi bone bé ; a nga bene bôt be volô'ô nye nlem, amu be mbe momo.
- 16 Jehohva a nga jô na : Jôké'é tyiñe jôé mfa'a ya ñyôn, a vaa mili'i mise môé ; a mboane wôé w'aye yene ma'an, nalé Jehova a jô ; a b'aye beta so si besiñ.
- 17 E ne ndi nlem mfa'a ya asu'ulane dôé, nalé Jehova a jô ; a bone bôé b'aye beta zu si jap bebien.
- 18 Me nga wô'ô fo'o Ephraïm a yi émien, na, O nga lepe ma, a me nga leban, aval ane mon ényaka a ne te yemban ébônété : kôñela'ane ma, a m'aye bo nkôñelan ; amu ô ne Jehova Zambe wom.
- 19 Me nga kôñelane fo'o, éyoñ ô nga kôñelane ma ; me nga kute mebé éyoñ ô nga ye'ele ma : me nga wô'ôson, ya, me mbe ne vema, amu me nga be'e bijô ya ntabane wom me nto ndôman.

- 20 Ye Ephraïm a ne mona fame wom m'anye'e ? ye a ne mbamba mon ? amu éyoñ ése m'akobô nye abé, me ngenan me tuka'a simesane nye : ajô te nleme wom w'adañe yi nye : m'aye fo'o ko nye éngôngo, nalé Jehova a jô.
- 21 Telé'é mendeme zen, bo'o mkôane ya liti : bete' nleme wôé yôp mfa'a ya mfaka, ja'ane zen ô nga ke : beta'a kôñelan, A éndun ngone ya Israël, beta'a kôñelan mfa'a ya minlame miôé mi.
- 22 W'aye ndeñdeñ ntaa ve, A ntyetyap ngon ? amu Jehova a téya mfefé jam si nyô : Minga a ye dibili fam.
- 23 Avale di Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, a jô, na, Eyoñ m'aye beta soo be éto minkôme jap b'aye beta jô njôane wu si ya Juda a minlame ya été : Jehova a bota'ane wo, A zôsôa vôm, A nkôl ô ne étyi.
- 24 Bebo mefup a beba'ale mimbam b'aye tabe mfula'ane Juda a minlam mise ya été.
- 25 Me jaléya nyô a ju'uya ngu, a me volôya nyô ase a nga wô' ôlun nlem.
- 26 Wôna me nga vee ôyo, a yen ; a ôyo viam ô mbe me mvo'é.
- 27 O lô, melu m'aye bo, nalé Jehova a jô, m'aye mias nda bôt Israël a nda bôte Juda a mvoñe bôt, a mvoñe biyem.
- 28 A d'aye bo na, aval ane me nga fombô be mfa'a ya té, a kpwé si, a tyam, a jian, a ndeñele, nalé m'aye fombô be mfa'a ya lôñ a bé, nalé Jehova a jô.
- 29 Melu mete b'aye fe jô na, Betate be diya bibuma bi vin bi ne sañ, a mesoñe me bon me nto nyik.
- 30 Ve môť ase a ye wu amu abé dé émien : môť ase a di bibuma bi vin bi ne sañ, mesoñe mé mme m'aye bo nyik.
- 31 O lô, melu m'aye bo, nalé Jehova a jô, m'aye bo nda bôt Israël a nda bôte Juda mfefé élat :
- 32 sa aval élat me nga bo be beésa bap môs me nga bi be mo a vaa be si ya Egypte ; élat éte be nga tyam, a kôsa bo me mbe be nnôm, nalé Jehova a jô.
- 33 Ve jina é ne élat m'aye bo nda bôt Israël éyoñ melu mete me lôteya, nalé Jehova a jô ; m'aye futi metiñe mam mebuma map été, a tili me minlem miap été, m'aye bo Zambe wop a b'aye bo bôte bam.
- 34 B'aye bo na môť ase te fe beta ye'ele môť a to nye bebé, nge monyañe wé na, Yeme'e Jehova ; amu bese b'aye yeme ma, ataté nyô ya be be a ne tyôtyoé akekui nyô a ne anen, nalé Jehova a jô ; amu m'aye jamé mbia be mam map, a bo te fe simesan abé dap.
- 35 Avale di Jehova a jô, nyô a ve jôpe na e faé éfufup a môs, a metiñe ya ngon a ateté na, bi faé éfufup alu, nyô ate a fô'ô mañ, nde te mintyôa ya été mi aduñ ; jôé dé e ne na, Jehova ya minsamba mewosan, na :
- 36 Nge metiñe ma m'avas asu dam, nalé Jehova a jô, wôna mvoñe bôt Israël j'aye fe bo ayoñ asu dam nnôm éto.
- 37 Jehova a jô na : Nge yôp e ne ngule ya ve'eban, a mimbô'ane ya si mi ne ngule ya yené, wôna ma fe m'aye ben mvoñe bôt Israël ése amu mam mese be nga bo, nalé Jehova a jô.
- 38 O lô, melu m'aye bo, nalé Jehova a jô, nlam w'aye lôñeban amu Jehova ataté ôzomezom nda Hananeel akekui mbé ya aku' akak.
- 39 A nkôl nlima'a w'aye ke zôsô ôsu akui nkôle Gareb, wôna w'anyi'ibi mfa'a ya Goath.
- 2 Ngum mbi'ili mimbim a asup, a mefup mese akui Cédrón, akui mbé bikabela ô mbe aku' akak, mfa'a ya jôp d'atôô, m'aye bo étyi be Jehova ; w'aye bo te beta tébane si, nge tyamban nnôm éto.
- 32** 1 Ajô e nga zu be Jérémie e so'o be Jehova mbu awômô Sédécias, njô bôte ya Juda, ñwô ôte ô mbe mbu awôm a mwomô Nebucadnetsar.
- 2 Eyoñ éte nsamba bita njô bôte ya Babylone ô nga bômane Jérusalem ; a Jérémie a mbe ndiban nseñe ya nda mimbôk, ñwô ôte ô nga to nda njô bôte ya Juda été.
- 3 Amu Sédécias, njô bôte ya Juda, a nga futi nye été, a jô na, Amu jé w'akulu mejô, a jô na, Avale di Jehova a jô, na, Mi lô, m'aye ve nlame wu mo me njô bôte ya Babylone, a ye nyoñe wô ;
- 4 a Sédécias, njô bôte ya Juda, a ye bo te tupe mo Bechaldéen, ve a ye fo'o vebane mo me njô bôte ya Babylone, a ye kobô a lô nye asu, a mise mé m'aye yene mise mé ;

- 5 a ye ke Sédécias Babylone, a vôm ate a ye tabe akekui m'aye jome nye, nalé Jehova a jô : a kôsa bo mi awosane Bechaldéén, mi aye dañ ?
- 6 Wôna Jérémie a nga yalane na, Ajô Jehova e nga zu be ma, na,
- 7 O lô, Hanemeel, mon ésa mongô wôé Schallum, a ye zu be wo, a jô na, Kuse' afupe dam e ne Anathoth ; amu wo ô ne ngule ya kôté de a kuse de.
- 8 Nalé Hanameel mon ésa mongô wom, a nga zu be ma nseñe ya nda mimbôk aval ane Jehova a nga jô, ane a nga jô me na, M'aye'elane wo na, na, kuse' afup e ne Anathoth, nnye a ne si ya Benjamin ; amu wo ô ne éjian a ngule ya kôté ; kuse' de e bo éndôé. Wôna me nga yeme na ajô di e mbe di ya Jehova.
- 9 Nalé mle nga kus afup e mbe Anathoth be Hanameel, mon ésa mongô wom, a me nga ve'e nye moné, a tañe bisicle be argen awôm a zañbwa.
- 10 A me nga tili jôé dam kalate nkusan été, a fete nye, a loene bengaa, a ve'e nye moné kop.
- 11 Nalé me nga to'é kalata nkusan, nyô a mbe mfetan, aval ane atiñ a éyem bi né, a nyô a mbe nkulan, bebaane :
- 12 a ve Baruc mone Nérija, mone Machséja, kalata nkusan, asu Hanameel, mon ésa mongô wom, a asu begaa be nga tili môé kalata nkusan été, mise Bejuif bese be nga to nseñe ya nda mimbôk.
- 13 A me nga lepe Baruc asu dap, na,
- 14 Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, a jô na : Nyoñe' bekalate ba, kalata nkusane nyô a ne mfetan, a kalate nyô a ne nkulan, a futi be vie' été ; nde b'aye tabe melu abui.
- 15 Amu Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, a jô na : Menda a mefup a mefupe mindik m'aye beta kusebane si nyô.
- 16 Eyoñ me maneya ve Baruc mone Nérija, kalata nkusan, me nga ye'elane Jehova, a jô na,
- 17 A Tate Jehova ! ô lô, ô nga té yôp a si a beta ngule wôé a nsamane wo wôé ; te ke jam e ne wo ayaé,
- 18 w'aliti betoyini be bôt mvam, a ya'an mbia be mame ya beésa minlem mi bone bap été, mbe b'atôñe be ; Zambe, nyô a ne éwôlô a ngu, jôé dé e ne na, Jehova ya minsamba mewosan ;
- 19 éwôlô fe' été, a ngul ésaé été ; nyô mise mé me yoo mfa'a ya mezene mese ya bone be bôt, a ve mô't ase aval ane d'ayiane mezene mé a aval ane d'ayiane bibuma ya mimboane mié ;
- 20 nyô a nga télé mendem a bitua bi mam si ya Egypte, ja'an azukui môs wu, Israël été a zañe bôte befe, bebaane ; a nene jôé dôé aval ane e ne môse wu ;
- 21 a ô nga vaa bôte bôé Israël si ya Egypte a mendem, a bitua bi mam, a éwôlô wo, a nsamane wo, a beta angôndô ;
- 22 a ô nga ve be si nyô, nje ô nga kane beésa bap ngana na w'aye ve be, si menyañ a wôé bi alen ;
- 23 a be nga nyin été, a nyoñe je ; ve be nji wô'ô tyiñe jôé, nge wulu atiñe dôé été ; be nji bo jam mfa'a ya mam mese ô nga jô be na be bo : ajô te ô nga dutu mbia be mam ma mese me zu be be.
- 24 O lô, mekundu'u me tyia m'abôman nlam ane b'aye nyôñe wô ; nlam ô vebaneya mo Bechaldéén b'awosane wô, amu nkpwaté mekôn, a mfumbale ya zaé, a ébubua ; a jam ô nga kobô e bobaneya ; a ô lô, w'ayene de.
- 25 A Tate Jehova, ô nga jô me na, Kuse' womien afup a moné, a loene bengaa ; amu nlam ô vebaneya mo Bechaldéén.
- 26 Wôna ajô Jehova e nga zu be Jérémie, na,
- 27 O lô, me ne Jehova, Zambe ya minsône mise ; ye me ne kate jam éziñ ?
- 28 Ajô te Jehova a jô na : O lô, m'aye ve nname wu mo Bechaldéén, a mo me Nebucadnetsar, njô bôte ya Babylone, a ye nyoñe wô :
- 29 a Bechaldéén, mbe b'awosane nname wu, b'aye zu a kôban nduan nname wu, a di'i wô, a menda ya été, mme mete be nga di'i Baal biôm bi ne mbamba menyum mendile mape yôp, a sôé bezambe befe mimveane binyunyui b'asoñe me me yaa.

- 30 Amu bone be Israël a bone be Juda be boya ve mbia be mam mise mam aso be to bongô ; amu bone be Israël be boya ve soñe me me yaa a ésaé ya mo map, nalé Jehova a jô.
- 31 Amu nlame wu ô nga bo me ane jôme ya soñ ayaa dam a ayo'ô dam ataté môs be nga lôñe wô akui môse wu ; nde m'aye vaa wô asu mise mam,
- 32 amu mbia be mam mese ya bone be Israël a bone be Juda, mme be boya, a soñe me me yaa, bebien, bejô bôte bap, bivete biap, beprêtre bap, a bekulu mejô bap, a bôte ya Juda, a ba be to Jérusalem.
- 33 A be lumeya me mvus, sa asu : a kôsa bo me nga ye'ele be, a kune kôlô si a ye'ele be, ve be nji wôk a nyoñ nye'elan.
- 34 Ve be nga télé mbia be biôm biap nda été, nje j'aloban a jôé dam, a bo je mvin.
- 35 A be nga lôñe Baal bito ya bikôndô'ô yôp, mbie be ne mbi'ili ya mone Hinnom été, a di'i Moloc bo be fam bap a bo be binga bap nduan été ; jam me nji ke jô be, nalé fe e nji kui ôsimesane viam été, na, be bo mbia jam ate, a dutu Juda na a bo abé.
- 36 Ajô te avale di Jehova, Zambe ya Isaraël, a jô ajô nlame wu ñwô mi akobô a jô na, O nga vebane mo me njô bôte ya Babylone amu nkpwaté mekôn, a mfumbale ya zaé, a ébubua :
- 37 O lô, m'aye kôane be mesi mese vôm me nga titane be ayaa dam a ayo'ô dam a beta ñyaane wom été ; a m'aye beta zu be vôme nyô, a m'aye toé be ne mieññ.
- 38 A b'aye bo bôte bam, a m'aye bo Zambe wop ;
- 39 a m'aye ve be nleme wua a zene jia, nde b'aye ko me woñ nnôm éto, amu mvaé jap, a nyô ya bone bap b'atôñe be ;
- 40 a m'aye bo élate ya nnôm éto be be, a m'aye bo te jô'é tône be a bo be mvaé ; a m'aye futi woñe wom minlem miap été nde b'aye bo te kôlô be ma.
- 41 Ya, m'aye va'a mfa'a wop a bo be mvaé, m'aye fo'ô télé be si nyô a nleme wom ôse, a nsisime wom ôse.
- 42 Amu Jehova a jô na : Aval ane me nga dutu mbia jame nyô ase be bôte ba, aval ete fe m'aye dutu be mvaé ése me nga tiñeti be.
- 43 A mefup m'aye kusebane si nyo, nje mi ajô na, E ne élik, te ke bôt nge betit ; é nga vebane mo Bechaldéen.
- 44 Bôt b'aye kuse mefup a moné, a tili môé map bekalate be nkusan, a fete be, a loene bengaa, si ya Benjamin été, a mefôla ya Jérusalem, a minlame ya Juda, minlame ya si minkô, a milame ya nje'ese, a minlame ya Sud ; a m'aye bo be na be so éto minkôme jap, nalé Jehova a jô.
- 33** 1 Ajô Jehova e nga beta zu be Jérémie éyoñe baa, éyoñ a ngenan a vaa nseñe ya nda mimbô'ô na,
- 2 Avale di Jehova a bo de a jô, Jehova, nyô a kôme de na, a tôé de ; jôé dé e ne na Jehova :
- 3 Lo'ene ma, a m'aye yalane wo, a m'aye liti wo beta be mam, a mam me ne ayaé, mme mete ô nji ke yem.
- 4 Avale di Jehova, Zambe ya Israël, a jô, ajô menda ya nlame wu, a menda bejô bôte ya Juda, mme me ne ntyamelan me bo ôlem amu mekundu'u me tyia a nkpwaté mekôn ;
- 5 éyoñ bôt b'ake wosane Bechaldéen, a jalé me mimbim, mmie mite me nga wôé ayaa a ayo'ô dam été, a me nga solé asu dam nlame wu amu abé dap ese, na :
- 6 O lô, m'aye ve be biañ a mvo'é, a m'aye saé be ; a m'aye liti be abui mvo'é a benya mejôô.
- 7 A m'aye bo Juda a Israël na, be kôlô éto minkôm, a m'aye lôñe be aval ane me nga bo atata'a.
- 8 A m'aye tune be abé dap ese be nga bo ma ; a m'aye jamé abé dap ese, nde ete be nga bo ma, a nde ete be nga tyam metiñ mfa'a wom.
- 9 A nlame wu w'aye nyoñe jôé ya mevak mfa'a wom, a nkañan a étôtok, asu meyoñe mese ya si nyô, mme m'aye wô'ôtan mvaé ése m'aye bo be, a m'aye ko woñ a fô'ôban amu mvaé ése a mvo'é ése m'aye ve wô.
- 10 Jehova a jô na : B'aye beta wô'ôtane vôme nyô, nnye mi ajô na, A ne élik te ke bôt nge betit, j'a'ane minlame ya Juda été a minseñe ya Jérusalem, mmie mi nto élik, te ke bôt, nge mintabe, nge betit,

- 11 tyiñe mevak a tyiñe mefôn, tyiñ nlu' u minga a tyiñ mbom, tyiñe ba b'ajô na, Va'ane Jehova ya minsamba mewosan akéva, amu Jehova a ne mvaé, amu abui mvame dé d'atabe nnôm éto : a ba b'azu mimveane mi akéva nda Jehova été. Amu m'aye bulan éto minkôme ya si éte, é bo aval ane éyoñe ya atata'a, nalé Jehova a jô.
- 12 Jehova ya minsamba mewosan a jô na : Eto beba'ale mintômba b'abôé mimbam miape si j'aye beta bo vôme nyô a ne élik, a minlam mise ya été, mi ne te ke bôt nge betit.
- 13 Mimbam mise mi aye lôte mo me nyô a lañe mie mfa'a ya minlam mise ya si minkô, a minlame ya nje'ese, a minlame ya Sud, a si ya Benjamin été, a mefôla ya Jérusalem, a minlame ya Juda, nalé Jehova a jô.
- 14 O lô, melu m'aye bo, m'aye tôé mbamba ajô me nga kobô ajô nda bôte Juda, a nda bôt Israël, nalé Jehova a jô.
- 15 Melu mete a éyoñ éte, m'aye bo zôsôa Efa'ale na, a faa be David ; a émien a ye bo mvo'é a zôsô si nyô été.
- 16 Melu mete Juda a ye nyiiban, a Jérusalem a ye tabe mvo'é ; a dina e ne jôé w'aye loban, na : Jehova zôsô wongan.
- 17 Amu Jehova a jô na : David a ye bo te kate yene mô't a tabe éto njôô nda bôt Israël nnôm éto ;
- 18 nalé fe beprêtre, bone be Lévi, b'aye bo te kate yene mô't a tebe asu dam, a ve mimvean b'adi'i nduan, a di'i mimveane ya avut, a biôm b'atyi'i nnôm éto.
- 19 Ajô Jehova e nga zu be Jérémie, na,
- 20 Jehova a jô na : Nge mi ne ngule ya tyam élate jame ya mô's a élate jame ya alu, nalé mô's ba alu b'aye fe bo éyoñe jap été ;
- 21 wôna élate jame ya be mbo ésaé wome David, é ne fe ngule ya tyamban, nde a ye bo te bi mone ya tabe éto njôô jé ; a be bone be Lévi beprêtre, mbe be mbe bebo bisaé bam.
- 22 Aval ane bizu'u bi biôme ya yôp bi se ngule ya lañeban, nalé fe nsele'e ya mañ ô se ngule ya ve'eban ; aval éte m'aye fôlô mvoñ mbo ésaé wome David, a bone be Lévi b'abo me ésaé.
- 23 Ajô Jehova e nga zu be Jérémie, na,
- 24 Ye ô ne te simesane jam bôte ba be kobôya, na, Jehova a beneya menda me bôte mebaé a nga top ? nalé b'abiasé bôte bam, nde b'aye bo te beta bo ayôñ asu dap.
- 25 Jehova a jô na : Nge élate jame ya mô's ba alu é nji bo, nge me nji ve metiñe ya yôp a si ;
- 26 wôna m'aye fe ben mvoñe Jacob, a mbo ésaé wome David, nde te m'aye bo te nyôñ mvoñe jé é bo bejôô ya mvoñ Abraham, Isaac a Jacob : a m'aye soo be éto minkôme jap, a m'aye mvamane be.
- 34** 1 Ajô e nga zu be Jérémie e so'o be Jehova, éyoñ Nabucadnetsar njô bôte ya Babylone, a nsamba mewosane wé ôse, a meyoñe mese ya si nyô me nga to njôane wé si, a bôte bese, be nga wosane Jérusalem a minlam mise ya été, e jôô na :
- 2 Avale di Jehova Zambe ya Israël a jô, na, Kelek a kôbô Sédécias njô bôte ya Juda a kate nye na, Avale di Jehova a jô, na, O lô, m'aye ve nlame wu mo me njô bôte ya Babylone, a ye di'i wô a nduan :
- 3 a w'aye bo te tupe mo mé, ve w'aye fo'o bili, a vebane mo mé ; a mise môé m'aye yene mise me njô bôte ya Babylone a mi aye kobô menyu menyu, a w'aye ke Babylone.
- 4 A kôsa bo nalé vô'ôlô' ajô Jehova, A Sédécias njô bôte ya Juda : Avale di Jehova a jô mfa'a wôé, na, W'aye bo te wu a nkpwaté mekôn ;
- 5 w'aye wu éyoé ; nde a mindi'ane ya beéso, bejô bôt be mbe wo ôsu, aval ete b'aye di'i mfa'a wôé ; a b'aye yi wo, a jô na, Hui, A Tat : amu me kobôya ajô te, nalé Jehova a jô.
- 6 Eyoñ éte Jérémie nkulu mejô a nga kobô Sédécias njô bôte ya Juda a to Jérusalem mejô ma,
- 7 éyoñ nsamba mewosane ya njô bôte ya Babylone ô nga wosane Jérusalem, a minlam mise ya Juda mi nga li'i, a Lakis a Azeka ; amu mmie mite étam mfa'a ya minlame ya Juda mi nga li'i mbôma'ane a alem.
- 8 Ajô e nga zu be Jérémie e so'o be Jehova, éyoñ éte Sédécias njô bôt a boya élat a bôte bese be mbe Jérusalem, a kate be na be nto beti ;

- 9 a na, môť ase a yiane suu bebo bisaé bap befam a binga, nyô a ne mone Hébreu nge ngone Hébreu na be bo beti ; te ke môť a yiane bi mone Juif monyañe wé ane ôlo.
- 10 A bivete bise a bôte bese be nga nyi élat éte be nga bo mewôô na, môť ase yiane suu bebo bisaé bé befam a binga na, be bo beti ; a na, te ke môť a yiane beta bo be ane belo ; a be nga wôk a suu be be ke :
- 11 ve be nga su'ulane kôñelan a beta nyoñe bebo bisaé be fam a bebo bisaé be binga be nga suu na be bo beti, a be nga tindi be a ngule na be beta bo bebo bisaé be fam a bebo bisaé be binga.
- 12 Ajô te ajô Jehova e nga zu be Jérémie e so'ô be Jehova na,
- 13 Avale di Jehova, Zambe ya Israël, a jô, na : Me nga bo élat a beéso benan môs me nga vaa be si ya Egypte, nda belo, a jô na,
- 14 Eyoñ mimbu zañbwa mi lôteya môť ase a ye suu monyañe wé a ne mone Hébreu, nyô a nga kuan émien be wo, a boya wo ésaé mimbu misaman, w'aye suu nye a ke nti ; ve beéso benan be nji vô'ôlô ma nge baé alo dap.
- 15 A éyoñe ji mi kôñelaneya a mi boya jam e ne zôsô mise mam, vôm môť ase a nga kate môť a to nye bébé na a nto nti ; a mi nga bo élat asu dam nda été j'alobane jôé dam ;
- 16 ve mi nga kôñelan a bo jôé dam mvin, môť ase a nga beta nyoñ mbo ésaé fame wé, a môť ase mbo ésaé minga wé, mbe mi nga suu be be ke beti ane be nga kômbô ; a mi nga tindi be a ngule na, be bo mia bebo bisaé be fam a bebo bisaé be binga.
- 17 Ajô te Jehova a jô na : Mi nji vô'ôlô ma, vôm môť ase a nji kate monyañe wé nge môť a to nye bébé na a nto nti : mi lô, Jehova a jô na, M'aye kate mia na mi nto beti mfa'a ya tôban nkpwaté mekôn, ébubua, a mfumbale ya zaé ; a m'aye bo mia na mi ndeñdeñ zañe mesi bejôô mese ya si nyô.
- 18 A m'aye ve bôt be nga tyam élate jam, ba be nga bo te ba'ale mejô ya élat be nga bo be ma, éyoñ be nga sale mon ényaka zañ a lôte zañe bifase bite bibaé,
- 19 bivete ya Juda a bivete ya Jérusalem, bemiak, a beprêtre, a bôte bese ya si éte, be nga lôte zañe bifase bi mon ényaka ;
- 20 m'aye ve be mo besiñe bap, a mo ya ba b'ajeñ ényiñe jap ; a mimbim miap mi aye bo bidi ya anone ya yôp a betite ya fé.
- 21 A Sédécias njô bôte ya Juda a bivete bié mbe m'aye ve mo ya besiñe bap, a mo ya ba b'ajeñ ényiñe jap, a mo ya nsamba mewosane ya njô bôte ya Babylone, ñwô ô kôlôya be mia.
- 22 O lô, Jehova a jô na, m'aye jôô, a m'aye bulane be nlame wu, a b'aye wosane wô a nyoñe wô, a di'i wô a nduan, a m'aye bo minlame ya Juda bilik, te bôt.
- 35** 1 Ajô e nga zu be Jérémie e so'ô be Jehova melu Jojakim, mone Josias, njô bôte ya Juda, e jôô na,
- 2 Kele' nda mvôô Récab, akobô be, ô zule be nda Jehova été, mfa'a ya étune jia ya bitune ya été, a ve be vin be nyu.
- 3 Eyoñ éte me nga nyoñe Jaazania, mone Jérémie, mone Habazinia a bobenyañe bé, a bo be fam bé bese ; a ngum nda bôte Récab ôse ;
- 4 a me nga zu be nda Jehova été, étune ya bone be Hanan été, mone Jigdalia, môte ya Zambe, nje é mbe bébé étune ya bivet, nje éte é nga to étune ya Maaséja mone Schallum, mba'ale mbé yôp.
- 5 A me nga télé bone ya nda mvôô Récab minka'a mi vin ne lut, a bekop ; a me ngajô be na, Nya'ane vin.
- 6 Ve be nga jô na, Bi aye nyu vin ; amu Jonadab mone Récab, ésa wongan, a nga ve bia atiñe na, Mi aye bo te nyu vin, miabebien, nge bone benan, nnôm éto :
- 7 nge lôñ nda, nge bé fes, nge bé afupe mindi'i mi vin, nge bi bie ; ve mi aye tabe menda bindelé melu mese ; nde mi aye tabe melu abui mfa'a ya si nje mi to été.
- 8 A bi nga wôô tyiñe Jonadab mone Récab, ésa wongan, ajô mam mese a nga tiñeti bia na, bi bo te nyu vin melu mangane mese, biabebien, binga bangan, bo be fam banga, nge bengone bangan ;
- 9 nge lôñe menda bi tabe été ; nge bi afupe mindi'i mi vin, nge afup, nge fes :
- 10 ve bi nga tabe menda bindelé été, a bi nga wôk a bo mam mese Jonadab ésa wongan a nga tiñeti bia.

- 11 Ve a nga bo na, éyoñ Nebucadnetsar njô bôte ya Babylone a nga kui si nyô, nde bi nga jô na, Za'a bi keane Jérusalem amu bi nga ko nsamba mewosane ya Bechaldéen woñ, a nsamba mewosane ya Besyrien ; nde bi nto Jérusalem.
 - 12 Eyoñ éte ajô Jehova e nga zu be Jérémie, e jô'ô na,
 - 13 Avale di Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Isarël, a jô, na : Kelek, a kate bôte ya Juda a ba be to Jérusalem na, Ye mi aye bo te wô'ô ñye'elan a vô'ôlô mejô mam ? nalé Jehova a jô.
 - 14 Mejô me Jonadab mone Récab, mme a nga tiñeti bone bé na, be bo te nyu vin, me nga boban ; azukui môse wu be ne te nyu, amu b'awô' atĩ ésa wop. Ve me kobôya mia, me kuneya kôlô si a kobô mia ; ve mi nji wô'ô ma.
 - 15 Me lômeya fe bebo bisaé bam bese bekulu mejô be mia, me nga kune kôlô si a lôme be, a jô na, Bula'an éyoñe ji mô't ase mbia zene wé, a kôm mimboane mienan a bo te tône bezambe befe a bo be ésaé, a mi aye tabe si me nga ve mia a beéso benan : ve mi nji baé alo denan, nge vô'ôlô ma.
 - 16 Amu bone be Jonadab mone Récab be nga ba'ale atĩ ésa wop a nga tiñeti be, ve bôte ba be nji wô'ô ma ;
 - 17 ajô te avale di Jehova, Zambe ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël a jô, na : Mi lô, m'aye dutu mbia be mam mese be Juda a be bôte bese be to Jérusalem mme me nga ka'a be ; amu me maneya kobô be ve be nji wôk, a me maneya loene be, ve be nji yalan.
 - 18 A Jérémie a nga jô nda bôte Recab na, Avale di, Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Isarël, a jô, na : Amu mi nga wô' atĩe Jonadab éso wônan a ba'ale metĩe mé mese, a mi nga bo mam mese ane a nga tiñeti mia ;
 - 19 ajô te avale di Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, a jô, na : Jonadab mone Récab a ye bo te yi mô't a tebe asu dam melu mese.
- 36** 1 A nga bo na mbu nyini ya Jojakim mone Josias, njô bôte ya Juda, ajô di e nga zu be Jérémie e so'o be Jehova, e jô'ô na,
- 2 Nyoñe' mvulukane kalate, a tili éte mejô mese me nga kobô wo mfa'a ya Israël, a mfa'a ya Juda, a mfa'a ya meyoñe mese, aso môs me nga kobô wo, aso melu me Josias azukui môse wu.
 - 3 Ndô'ô'tô a ye bo na nda bôte Juda j'aye wô'ô mbia be mam mese m'aye tyi'i na m'aye bo be ; wôna b'aye bulan mô't ase mbia zene wé ; nde m'aye jamé mbia mboane wop a abé dap.
 - 4 Eyoñ éte Jérémie a nga loene Baruc monde Nérija ; a Baruc a nga tili mvulukane kalate éte mejô mese me nga so anyu Jérémie, mme Jehova a nga kobô nye.
 - 5 Ane Jérémie a nga ve Baruc atĩe na, Me biliya ; a me s e ngule ya ke nda Jehova éte :
 - 6 ajô te wo, kelek, a lañe mejô me Jehova melo me bôt nda Jehova, môse ya mbômbane zaé, mvulukane kalate éte ô nga tili ô so' anyu dam ; a wo fe w'aye lañe me melo me bôte ya Juda b'aye so minlam miap.
 - 7 Ndô'ô'tô a ye bo na b'aye ye'elane Jehova, a b'aye bulan mô't ase mbia zene wé ; amu ayaa a ayo'o ya Jehova a ka'aya bôte ba, bi ne anen.
 - 8 Ane Baruc mone Nérija a nga bo mam mese Jérémie nkulu mejô a nga jô nye, a lañ nda Jehova mejô me Jehova kalate éte.
 - 9 Nde a nga bo na mbu tane ya Jojakim mone Josias, njô bôte ya Juda, éyoñ ô nga bo ngon ébu, bôte bese ya Jérusalem, a bôte bese be nga so minlame ya Juda a ke Jérusalem, be nga jô na be bo ésulane ya bômbô zaé asu Jehova.
 - 10 Eyoñ éte Baruc a nga lañe kalate éte mejô me Jérémie nda Jehova, étune Guemaria mone Schaphan ntili bekalate, mfa'a ya mbala'a si ya yôp, anyi ya mfefé mbé ya nda Jehova, melo me bôte bese.
 - 11 A éyoñ Michée mone Guemaria mone Schaphan, a wô'ôya mejô me Jehova mese me nga so kalate,
 - 12 a nga sis a ke nda njô bôt éte, mfa' étun ntili bekalate éte : a ô lô, bivete bise bi nga to si wôé, e ne na, Elischama ntili bekalate, a Delaja mone Schemaeja, a Elnathan mon Acbor, a Guemaria mone Schaphan, a Sédécias mone Hanania, a bivete bise.
 - 13 Eyoñ éte Michée a nga kañete be mejô mese a nga wôk, éyoñ Baruc a nga lañe kalate melo me bôt.

- 14 Ajô te bivete bi nga lôme Jehudi mone Nethania, mone Schélémia, mone Cuschi, be Baruc, a jô na, Nyoñe' mvulukane kalate wo wôé ñwô ôte ô lañeya melo be bôt, a zu. Nde Baruc mone Nérija a nga nyoñ mvulukane kalate wo wé, a zu be be.
 - 15 Ane be nga jô nye na, Tabe'e si a lañe wô melo mangan éyoñe ji. Nde Baruc a nga lañe wô melo map.
 - 16 Eyoñ éte a nga bo na, éyoñ be maneya wôô mejô mese, be nga kôñelan môet ase mfa'a nyô mbok a ko woñ, a jô Baruc na, Bi aye fo'ô kat njô bôt mejô mese ma.
 - 17 Ane be nga sili Baruc na, Kate'e bia éyoñe ji, O nga tili mejô mese ma me so' anyu dé aya ?
 - 18 Eyoñ éte Baruc a nga yalane be na, A nga kobô me mejô mese ma a anyu dé, a me nga tili me kalate été a mendime kalate.
 - 19 Eyoñ éte bivet bi nga jô Baruc na, Kelek, a sobô, wo a Jérémie ; a te yebe na môet a yeme vôm mi né.
 - 20 Ane be nga ke be njô bôt a nyi nseñe wé ; ve be nga li'i mvulukane kalate ô bô étun nda Elischama ntili bekalate ; a be nga kate mejô mese melo me njô bôt.
 - 21 Ajô te njô bôt a nga lôme Jehudi a ke nyoñ mvulukane kalate ; ane a nga to'é wô étun nda Elischama ntili bekalate. A Jehudi a nga lañe wô melo me njô bôt, a melo bivette bise bi nga to bebé njô bôt.
 - 22 Eyoñ éte njô bôt a nga to nda be tabe ôyôn, ngon ébulu : a nduan é nga yôñ asu dé é to éndum été.
 - 23 A nga bo na, éyoñ Jehudi a lañeya mefep mela nge menyin, njô bôt a nga tyi'i wô a ôtyeñ a wua wô nduan é mbe éndum été, akekui mvulukane kalate ôse ô nga mane di'i nduan é mbe éndum.
 - 24 A be nji ko woñ, nge nyape mengômesane map, to'ô njô bôt, nge wua ya bebo bisaé bé be nga wôô mejô mete mese.
 - 25 Nalé fe Elnathan, a Delaja, a Guemaria be nga ja'é njô bôte na a bo te di'i mvulukane kalate, ve a nji wôô be.
 - 26 Ane njô bôt a nga jô Jerachmeel, mon njô bôt, a Sereja mon Azriel, a Schélémia mon Abdeel, na, be bi Baruc ntili bekalate a Jérémie nkulu mejô ; ve Jehova a nga solé be.
 - 27 Ane ajô Jehova e nga zu be Jérémie éyoñ éte njô bôt a maneya di'i mvulukane kalate nduan, a mejô Baruc a nga tili me so' anyu Jérémie na,
 - 28 Beta'a nyoñ mvulukane kalate ôfe a tili été mejô me ôsu mese me mbe mvulukane kalate ôsu, ñwô Jojakim njô bôte ya Juda a di'iya nduan.
 - 29 A mfa'a Jojakim njô bôte ya Juda w'aye jô na, Jehova a jô na : Wo ô nga di'i mvulukane kalate wu, a jô na, Amu jé ô nga tili été na, Njô bôte ya Babylone a ye fo'ô zu tyame si nyô, a na, a ye jaa bôt a betite ya été ?
 - 30 Ajô te avale di Jehova a jô mfa'a Jojakim njô bôte ya Juda, na : A ye ke bi môet a ye tabe éto njô David ; a mbime wé m'aye wuabane vian a môs, a avep été alu.
 - 31 A m'aye lepe nye a mvoñe jé, a bebo bisaé bé amu abé dap ; a m'aye zu be a bôte ya Jérusalem, a befame ya Juda, mbia be mam mese me nga tiñeti mfa'a wop, ve be nji vôôlô.
 - 32 Ane Jérémie a nga nyoñ mvulukane kalate ôfe, a ve wô Baruc, ntili bekalate, mone Nérija, nnye a nga tili été mejô me so' anyu Jérémie mejô mese ya kalate Jojakim njô bôte ya Juda a nga di'i nduan ; a mejô mefe aval ete me mbe mfutan été abui.
- 37** 1 Ane Sédécias mone Josias, nyô Nebucadnetsar njô bôte ya Babylone a nga télé njô bôte ya Juda a nga jô señe Jeconia, mone Jojakim.
- 2 Ve to'ô émien, to'ô bebo bisaé bé, nge bôte ya si éte, be nji vôôlô mejô me Jehova, mme a nga kobô be nkulu mejô Jérémie.
 - 3 Ane Sédécias njô bôt a nga lôme Jucal mone Schélémias, a Sophonie mone Maaséja prêtre, be nkulu mejô Jérémie, a jô na, Ye'ela'ane Jehova Zambe wongan éyoñe ji ajô dangan.
 - 4 Ane Jérémie a nga bo a za'ak a kele' bôt été ; amu be nji futi nye nda mimbôk.
 - 5 A nsamba mewosane ya Pharaon ô maneya kôlô Egypte ; a éyoñ Bechaldéen be ngenan be wosa'ane Jérusalem be nga wôô foé éte be nga bôlé a kôlô Jérusalem.
 - 6 Eyoñ éte ajô Jehova e nga zu be nkulu mejô Jérémie, na,

- 7 Avale di nde Jehova, Zambe ya Isarêl, a jô, na, Avale di w'aye kobô njô bôte ya Juda, nyô a nga lôm wo be me na ô sili ma : O lô, nsamba mewosane Pharaon, ñwô w'aso Egypte a zu volô wo w'aye bulan Egypte si jap bebien.
 - 8 A Bechaldéen b'aye beta zu wosan nlame wu ; a b'aye nyoñe wô a di'i wô a nduan.
 - 9 Jehova a jô na, Te du'ane miabebien, a jô na, Bachaldéen b'aye fo'ô kôlô be bia : amu b'aye ke kôlô.
 - 10 Amu a kôsa bo mi nga ye mane wôé ngum nsamba mewosan Bechaldéen ôse w'awosane mia, a mimfefeñ étam mi ali'i be be, ve b'aye kôlô si, môte ase nda éndelé jé, a di'i nlame wu a nduan.
 - 11 A nga bo na, éyoñ nsamba mewosan ya Bechaldéen ô nga mane bôlé Jérusalem amu woñ be nga ko nsamba mewosane Pharaon,
 - 12 ane Jérémie a nga kôlô Jérusalem a ke si Benjamin, a ke nyoñ ngape jé wôé be bôt.
 - 13 A éyoñ a mbe mbé aka'a ya Benjamin, évete beba'ale é mbe wôé, é to jôé na Jireija, mone Schélémia, mone Hanania ; ane a nga bi Jérémie nkulu mejô, a jô na, W'ake fubu be Bechaldéen.
 - 14 Ane Jérémie a nga jô na, Mina ; me nji ke fubu be Bechaldéen. Ve a nji wô'ô nye ; nde Jireija a nga bi Jérémie a ke nye be bivét.
 - 15 Ane bivét bi nga yaa Jérémie, a bôme nye, a futi nye nda mimbôk, nda Jonathan ntili bekalate éte ; amu be nga bo je nda mimbôk.
 - 16 Eyoñ Jérémie a nga kui nda mimbôk, a ébé éte, a nga tabe éte melu abui ;
 - 17 wôna Sédécias njô bôt a nga lôme na be zu nye : a njô bôt a nga sili nye asoé nda jé, na, Ye ajô éziñ d'aso be Jehova ? Ane Jérémie a nga jô na, E ne. A nga jô fe na, W'aye vebane mo me njô bôte ya Babylone.
 - 18 Nalé fe Jérémie a nga jô Sédécias njô bôte na, Vôm mbé me nga bo wo abé, nge bebo bisaé bôé, nge bôte ba, nde ô nga futi me nda mimbôk ?
 - 19 Eyoñe ji bekulu mejô bôé be nga kulu wo mejô, a jô na, Njô bôte ya Babylone a ye ke zu wosane wo, nge si nyô, be ne vé ?
 - 20 A éyoñe ji, vô'ôlô'ô m'aye'elane wo, A njô bôt tate wom : me'ete'e na, meye'elane mam m'aye'elane wo, ô vô'ôlô me, a bo te beta bulane me nda Jonathan ntili bekalate, me za wu wôé.
 - 21 Ane Sédécias njô bôt a nga ve atiñe na be ba'ale Jérémie nseñe beba'ale mimbok ; a be nga ve nye mamane fembé wua môs ôse ô so'ô nseñe beyame fembé, akekui éyoñ fembé ése ya nlam é nga man. Nalé Jérémie a nga tabe nseñe beba'ale mimbôk.
- 38** 1 A Schephathia mone Matthan, a Guedalia mone Paschhur, a Jucal mone Schélémia, a Paschhur mone Malkija, be nga wô'ô mejô Jérémie a nga kobô be bôte bese na,
- 2 Avale di Jehova a jô, na, Nyô a ye tabe nlame wu a ye wu a nkpwaté mekôn, a mfumbale ya zaé, a ébubua ; ve nyô a ye ke be Bechaldéen a ye nyiñ, a ényiñe jé j'aye bo nye ane jôme ya nsa, a ye nyiñ.
 - 3 Jehova a jô na, Nlame wu w'aye fo'ô vebane mo me nsamba mewosane ya njô bôte ya Babylone, a ye nyoñe wô.
 - 4 Eyoñ éte bivét bi nga jô njô bôte na, Bi aye'elane wo, ô me'ete na môte nyô a wôébane ; amu na a ve mo me bôte ya mewosan atek, mbe be li'ya nlame wu, a mo ya bôte bese, éyoñ a kobô aka'a mejô di ; amu môte nyô a nji jeñ mvaé ya bôte ba, ve abé dap.
 - 5 Ane Sédécias njô bôte a nga jô na, Mi lô, a ne mo menan éte ; amu njô bôt a se ngule ya bo jam mi avini.
 - 6 Ane be nga nyoñe Jérémie a wua nye ébé Malkija mon njô bôt, nje é mbe nseñe beba'ale mimbô' éte : a be nga suu nye éte a minko. A ébé é mbe te mendim éte, ve mbotok ; a Jérémie a nga jiban mboto' éte.
 - 7 A éyoñ Ebed-Mélec, môte ya Ethiopie a mbe miak, nyô a nga to nda njô bôt, a nga wô'ô na be futiya Jérémie ébé, (éyoñ éte njô bôt a to si mbé aka'a ya Benjamin),
 - 8 Ebed-Mélec a nga kôlô nda njô bôt, a kobô njô bôt, a jô na,
 - 9 A Tate wom njô bôt, bôte ba be boya abé mfa'a ya mam mese be boya Jérémie nkulu mejô, vôm be futiya nye ébé éte, a ye wu zaé vôm a to, amu mfumbale ya zaé, amu fembé é nto momo nlame wu.

- 10 Ane njô bôt a nga jô Ebed-Mélec môte ya Ethiopie na, Nyoñe' bôte mewôm mela va, mia be be mi ke vaa Jérémie nkulu mejô ébé éyoñ a ngenan te wu.
- 11 Nalé Ebed-Mélec a nga nyoñe bôt, ba be be be nga ke nda njô bôt éte mfa'a ya étun nda be naane moné si, a nga nyoñ afufuse bindelé a mintu'u mengômesan, a suu bie Jérémie ébé si a minko.
- 12 Ane Ebed-Mélec môte ya Ethiopie a nga jô Jérémie na, Some' afususe bindelé a mintu'u mengômesane mva'an minkole si. A Jérémie a nga bo nalé.
- 13 Nalé be nga dutu Jérémie a minko, a vaa nye ébé : ane Jérémie a nga tabe nseñe beba'ale.
- 14 Eyoñ éte Sédécias njô bôt a nga bañete Jérémie nkulu mejô a zu be nye mfa'a ya anyi lale ya nda Jehova : ane njô bôt a nga jô Jérémie na, M'aye sili wo jam éziñ ; te solé me jam.
- 15 Ane Jérémie a nga jô Sédécias na, Nge m'akate wo de ye w'aye fo'o bo te wôé ma ? a nge m'aye ve wo fek, w'aye bo te wô'ô ma.
- 16 Ne Sédécias njô bôt a nga kane Jérémie ngana asoé a jô na, Ane Jehova a vee, nnye a nga bo bia nsisime wu, m'aye ke wôé wo nge ve wo mo me bôte ba b'ajeñ ényiñe jôé.
- 17 Ane Jérémie a nga jô Sédécias na, Avale di Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, a jô, na : Nge w'aye kôlô a ke be bivete ya njô bôte ya Babylone, wôna nsisime wôé w'aye nyiñ, a nlame wu w'aye bo te di'iban a nduan, a womien a nda jôé mi aye nyiñ.
- 18 Ve nge w'aye bo te kôlô a ke be bivete bi njô bôte ya Babylone, wôna nlame wu w'aye vebane mo me Bechaldéen, a b'aye di'i wô a nduan, a w'aye bo te tupe mo map.
- 19 Ane Sédécias njô bôt a nga jô Jérémie na, M'ako Bejuif be maneya ke be Bechaldéen woñ, be za kee me mo map, a b'aye kpwe'ele ma.
- 20 Ve Jérémie a nga jô na, B'aye ke kee wo be. Wô'ô tyiñe Jehova, m'aye'elane wo, mfa'a ya jam m'akate wo : nde w'aye yen mvaé éte, a nsisime wôé w'aye nyiñ.
- 21 Ve nge w'abene ke, dina nde e ne ajô Jehova a litiya ma :
- 22 O lô, binga bese be nga li'i nda njô bôte ya Juda b'aye ke be be bivete ya njô bôte ya Babylone, a binga bete b'aye jô na, Benya bemvôé bôé be tindiya wo, a be dañeya wo : éyoñe ji amu mebo môé me jibaneya mboto' éte be bulaneya mvus.
- 23 A b'aye ke binga bôé bese a bone bôé be Bechaldéen ; a womien w'aye bo te tupe mo map, ve w'aye bili mo me njô bôte ya Babylone : a w'aye bo nlame wu ô di' a nduan.
- 24 Eyoñ éte Sédécias a nga jô Jérémie na, Te yebe na mô't a yeme mejô ma, a w'aye bo te wu.
- 25 Ve nge bivete bi awô'ô na, me kobôya wo, a nge b'azu be wo a jô na, Kate'e bia éyoñe ji ane ô nga kobô njô bôt ; te solé bia de, a bi aye bo te wôé wo ; nalé fe ane njô bôt a nga kobô wo :
- 26 éyoñ éte w'aye jô be na, Me nga ye'elan njô bôt ane a ye bo te bulane me nda Jonathan, a wu wôé.
- 27 Ane bivete bise bi nga zu be Jérémie, a sili nye ; ane nga kate be mejô mete mese aval ane njô bôt a nga lepe nye. Nalé be nga jô'é kobô nye amu ajô te de za yené'é.
- 28 Nde Jérémie a nga tabe nseñe beba'ale akekui môs Jérusalem a nga nyoñeban.

39 A nga bo na éyoñ Jérusalem a maneya nyoñeban

- 1 (éyoñ mbu ébulu ya Sédécias njô bôte ya Juda ô nga to ngon awôm, Nébucadnetsar njô bôte ya Babylone a nga zu wosane Jérusalem a nsamba mewosan wé ôse, a bômane wô ;
- 2 mbu awôm a wua ya Sédécias, ngone nyini, é to melu ébu, zene ya nlam é nga yombô),
- 3 a bivete bise ya njô bôte ya Babylone bi nga nyin, a tabe si mbé aka'a ya ézezañ, bi mbe na, Nergal-Scharetser, Samgar-Nebu, Sarsekim, Rab-Saris, Nergal-Scharetser, Rab-Mag, a bivete bife bise ya njô bôte ya Babylone.
- 4 A nga bo na, éyoñ Sédécias njô bôte ya Juda a bôte bese ya bita be nga yene be ane be nga tup a kôlô nlam alu se, zene ya afup njô bôt, a tulan mbé zañe meka'a mebaé ; ane a nga ke mfa'a ya Arabah.
- 5 Ve nsamba mewosane ya Bechaldéen ô nga tôñe be, a koane Sédécias minje'ese ya Jéricho : a éyoñ be nga bi nye be nga ke nye be Nebucadnetsar njô bôte ya Babylone Ribia si ya Hamath ; a nnye a nga tyi' ajô dé.

- 6 Ane njô bôte ya Babylone a nga wôé bone be Sédécias Ribla, mise mé émien me lô ; nalé fe njô bôte ya Babylone a nga wôé biwôlô bi bôte bise ya Juda.
- 7 Nalé fe a nga tupe Sédécias mis, a ka'a nye a ngôkop a ke nye Babylone.
- 8 Ane Bechaldéen be nga di'i nda njô bôt, a menda me bôt, a nduan, a tyam meka'a ya Jérusalem.
- 9 Ane Nebuzaradan évet nsamba bezimbi a nga ke minkôm Babylone me buka'a me bôt me nga li'i nlam, a ba fe be nga kôlô a ke ngame jé, a bôt be nga buk.
- 10 Ve Nebuzaradan évet nsamba bezimbi a nga li'i minzôzoé mi bôt, mmie mi mbe te jôm, si ya Juda, a ve be mefupe mindik a mefupe bidi éyoñ éte.
- 11 Ane Nebucadnetsar njô bôte ya Babylone a nga ve Nebuzaradan évet nsamba bezimbi atiñ ajô Jérémie, a jô na,
- 12 Nyoñe' nye, tuka'a ba'ale nye a te bo nye mbia jam ; ve bo nye aval ese a ye jô wo.
- 13 Nalé Nebuzaradan évet nsamba bezimbi, a Nebuschazban, Rab-Saris, Nergal-Scharetser, Rab-Mag, a bivete bise ya njô bôte ya Babylone ;
- 14 be nga lôme na be vaa Jérémie nseñe beba'ale mimbôk, a be nga kee nye Guedalia, mon Achikam, mone Schaphan, na, a ke nye ja dé. Nalé a nga tabe bôt be né.
- 15 Ane ajô Jehova e nga zu be Jérémie, éyoñ éte a to ndiban nseñe beba'ale mimbôk, e to na,
- 16 Kelek a kobô Ebed-Mélec môte ya Ethiopie na, Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, a jô na : O lô, m'aye zu mam me nga tiñeti nlame wu mfa'a ya abé, sa mfa'a ya mvaé ; a m'aye boban asu dôé môs ôte.
- 17 Ve Jehova a jô na, M'aye nyii wo môs ôte ; a w'aye bo te vebane mo me bôt w'ako be woñ.
- 18 Amu m'aye fo'o nyii wo, a w'aye bo te wu a nkpwaté mekôn, ve ényiñe jôé j'aye bo wo ane jôm ô nga sa ; amu ô nga buni ma, nalé Jehova a jô.
- 40** 1 Ajô e nga zu be Jérémie e so'o be Jehova éyoñ éte Nebuzaradan évet nsamba bezimbi a suuya nye Rama, éyoñ a nyoñeya nye a to nka'an a ngôkop nsamba mimbô'ô ya Jérusalem a Juda, mmie mite be nga ke mie minkôm Babylone.
- 2 A évet nsamba bezimbi é nga nyoñe Jérémie, a jô nye na, Jehova Zambe wôé a nga ka'a vôme nyô mbia jame nyô ;
- 3 a Jehova a boyade, a boyaval ane a nga jô : amu mi nga bo Jehova abé, mi nga bo te wô'ô tyiñe jé, ajô te jame di e kuiya be mia.
- 4 A éyoñe ji, ô lô, m'atii wo môse wu mfa'a ya ngôkop é ne wo wôé. Nge e ne mvaé mise môé na ô zu bia wo bi ke Babylone, nke, a maye tu'a ba'ale wo : ve nge e ne abé mise môé na ô zu bia wo bi ke Babylone, te zu : ô lô, si se é ne asu dôé ; vôm ô lô mvaé a zôsô ya ke, kelek.
- 5 Nde éyoñ a ngenan a za kelek, nye na, Nde bula'ane be Guedalia, mon Achikam, mone Schaphan, nye njô bôte ya Babylone a teléya njôô ya minlame ya Juda, a tabe be nye bôt éte ; nge na, kele' vôm ase ô lô zôsô mfa'a wôé na ô ke. Nde évet nsamba bezimbi é nga ve nye bidi, a biôm bi éziñ zesé a suu nye.
- 6 Eyoñ éte Jérémie a nga ke be Guedalia mon Achikam Mitspa, a tabe be nye ba be bôt be nga li'i si éte.
- 7 Nde éyoñ bivete bise ya minsamba bezimbi bi nga to fé, bibien a bôte bap, be nga wô'ô na njô bôte ya Babylone a teléya Guedalia mon Achikam njôô ya si, a veyafe nye na a ba'ale befam, binga, a bon, a minzôzoé ya si, mmie be nji ke mie minkôm Babylone ;
- 8 ane be nga zu be Guedalia Mitspa, be mbe na, Ismaël amone Nethania, Jochanan a Jonathan bone be Karéach, a Scraja mone Thanhumeth, a bone be Ephai ya Nethopha, a Jezania mone Maacatite, bebien a bôte bap.
- 9 A Guedalia mon Achikam mone Schaphan a nga kane be a bôte bap ngana, a jô na, Te koane woñe ya bo Bechaldéen bisaé : taba'ane si nyô, a bo njô bôte ya Babylone bisaé, a mvaé j'aye bobane be mia.
- 10 Mfa'a wom, mi lô, m'aye tabe Mitspa, a tabe asu Bechaldée b'aye zu be bia : ve mia, kô'ane vin a bibuma ya ésep a mbon, a futi bie meviek, a tabe minlam mienan mi nga nyoñ.

- 11 Aval ete fe éyoñ Bejuif bese be mbe mfa'a ya Moab, a mfa'a ya be bone be Ammon, a mfa'a ya Edom, a ba be mbe mesi mese, be nga wôô na njô bôte ya Babylone a li'ya mebuka'a ya Juda, a na, a teléya Guedalia mon Achikam, mone Schaphan, a jôô be ;
 - 12 ane Bejuif bese be nga bulan be so'o bevôm bese be mbe ntitan, a be nga zu si ya Juda be Guedalia Mitspa, a be nga kôane vin a bibuma ya ésep étua abui.
 - 13 Nalé fe Jochanan mone Karéach, a bivete bise ya minsambe bezimbi bi nga to minkan be nga zu be Guedalia Mitspa,
 - 14 be nga jô nye na, Ye w'ayeme na Baalils njô bôte ya bone be Ammon a lômeya Ismaël mone Nethania na a nyoñ ényiñe jôé ? Ve Guedalie mon Achikam a nji bune be.
 - 15 Eyoñ éte Jochanan mone Karéach a nga kobô Guedalia asoé Mitspa, a jô na, Yebe'e na me ke, m'aye'elane wo, a m'aye wôé Ismaël mone Nethania, a te ke mô't a ye yeme de : amu jé a yiane nyoñ ényiñe jôé, nde te Bejuif bese be nto nkôane be wo b'aye beta mialan, a mebuka'a ya Juda m'aye jañ ?
 - 16 Ve Guedalia mon Achikam a nga jô Jochanan mone Karéach na, W'aye bo te bo jame di, amu ajô w'ajô Ismaël e nji bo été.
- 41** 1 A nga bo na, ngone zañbwale, Ismaël mone Nethania, mon Elischama mvoñe bejô bôt, a mô'te wua ya bivete ya ôsu ya njô bôt, ba be bôt awôm, be nga zu be Guedalia mon Achikam Mitspa ; a vôm ate be nga di fembé vôme wua Mitspa.
- 2 Eyoñ éte Ismaël mone Nethania a nga kôlô si, ba be bôt awôm ba be nye be mbe, a be nga ba'é Guedalia mon Achikam mone Schaphan nkpwaté mekôn, a wôé nye, nnye ate njô bôte ya Babylone a nga telé njôô si éte.
 - 3 Nalé fe Ismaël a nga wôé Bejuif bese ba be nye be nga to, e ne na, be Guedalia Mitspa, a Bechaldéen be mbe wôé, bôte ya mewosan.
 - 4 A nga bo na, mô'se baa éyoñ a wôôéya Guedalia, a te ke mô't a yemeya ajô te,
 - 5 bôt be nga so Sicheim, Silo, a Samarie, mewôm mwom be to ntyembane ze, a mengômesane nyaban, a ntenane meveñ be nga tene bebien, be bili mimveane ya avut, a meyemete me élé me ne mbamba menyum mo, be za'a bie nda Jehova.
 - 6 Ane Ismaël mone Nethania a nga kôlô Mitspa a ke tôbane be, a kele' a yi zenezen : nde a nga bo na, éyoñ a nga tôbane be, ane a nga jô be na, Za'ane be Guedalia mon Achikam.
 - 7 A mbe na, éyoñ be nga kui ézezañ nlam ane Ismaël mone Nethania émien a bôt ba be nye be nga to be nga wôé be, a wua be ébé été.
 - 8 Ve bôt awôme ya été be nga jô Ismaël na, Te wôé bia amu bi bili abui bidi nsolane mefup, fôn, nlisi, mbon a wôé. Nde a nga jô'é be, a bo te wôé be ba be bobenyañ.
 - 9 Nde ébé vôm Ismaël a nga wua mimbim mise ya bôt a nga wôé fefele Guedalia (é ne ji Asa njô bôt a nga fa' éyoñ a nga ko Baescha njô bôte ya Israël woñ) nje Ismaël mone Nethania a nga jalé je mimbim ne lut.
 - 10 Eyoñ éte Ismaël a nga ke mebuka'a me bôte mese me nga li'i Mitspa minkôm, a kôsa bo bengone be njô bôt, a bôte bese be nga li'i Mitspa, mbe Nebuzaradan évet nsamba bezimbi a nga kee Guedalia mon Achikam na a jôô ; Ismaël mone Nethania a nga ke be minkôm, a kôlô a ye'e ke be bone be Ammon.
 - 11 Ve éyoñ Jochanan mone Karéach a bivete bise ya minsamba bezimbi ba be nye be nga to, be nga wôôtan abé se Ismaël mone Nethania a nga bo,
 - 12 be nga nyoñe bôte bese a ke wosan Ismaël mone Nethania, a be nga koane nye bebé mfôme beta mendime ya Gabaon.
 - 13 Nde a nga bo na, éyoñ bôte bese ba be Ismaël be mbe be nga yene Jochanan mone Karéach a bivete bise ya minsamba bezimbi ba be nye be nga to, be nga vak.
 - 14 Nde bôte bese Ismaël a nga ke be minkôm be so'o Mitspa be nga kôñelan a bulan, a ke ngame Jochanan mone Karéach.
 - 15 Ve Ismaël mone Nethania ba be bôte mwom be nga tupe Jochanan a ke be bone be Ammon.
 - 16 Eyoñ éte Jochanan mone Karéach a bivete bise ya minsamba bezimbi ba be nye be nga to be nga nyoñe mebuka'a me bôte mese a nga nyii mo me Ismaël mone Nethania, be so'o Mitspa, éyoñ éte a wôéya Guedalia mon Achikam, be mbe na, bôte ya mewosan, binga, bon a bemiak, mbe bete a nga soo be Gabaon.

- 17 Ane be nga kôlô a ke tabe nda beyeñe Kimham, nje é bebé Bethléhem, be ye'e ke nyi Egypte,
18 amu Bechaldéen ; amu be nga ko woñ, amu Ismaël mone Nethania a nga wôé Guedalia mon Achikam, nnye njô bôte ya Babylone a nga télé njôô ya si.

- 42** 1 Eyoñ éte bivete bise ya minsamba bezimbi a Jochanan mone Karéach a Jezania mone Hosée, a bôte bese ataté ayôme bôt akui ba be mbe biwôlô, be nga zu bebé,
2 a be nga jo Jérémie nkule mejô na, Bi aye'elane wo na ô me'ete meye'elane mangan, a ô ye'elane Jehova Zambe wôé ajô dangan, ajô mebuka'a ma mese, (amu bi li'iya ve tyôtyoé vôm bi mbe abui, aval ane ô lô bia mise môé),
3 na, Jehova Zambe wôé a ye liti bia zen bi ayiane wulu été a jam bi ayiane bo.
4 Eyoñ éte Jérémie nkulu mejô a nga jô be na, Me wô'ôya mia ; mi lô, m'aye ye'elane Jehova Zambe wônan aval ane mi ajô ; a ye bo na, jam ese Jehova a ye yalane mia, m'aye kate mia de ; m'aye bo te solé mia jam.
5 Eyoñ éte be nga jô Jérémie na, Jehova a bo'o zôsô a nya ngaa zañe jangan, nge bi bo te bo jam ese Jehova Zambe wôé a ye lôme wo na ô kate bia.
6 Nge d'aye bo mvaé, nge abé, bi aye wô'ô tyiñe Jehova Zambe wongan, be nye bi alôme wo ; ndemben mvo'é j'aye bo be bia, éyoñ bi awô'ô tyiñe Jehova Zambe wongan.
7 A nga bo na, éyoñ melu awôm me nga lô, ajô Jehova e nga zu be Jérémie.
8 Eyoñ éte a nga loene Jochanan mone Karéach, a bivete bise ya minsamba bezimbi mi nga to be nye, a bôte bese ataté ayôme bôt akui ba be mbe biwôlô,
9 a nga jô be na, Jehova, Zambe ya Israël, nyô mi nga lôme ma me ke liti meye'elane menan asu dé, a jô na :
10 Nge mi aye beta tabe si nyô, éyoñ éte m'aye lôñe mia, a m'aye bo te tyame mia, a m'aye bé mia, a m'aye bo te té mia si ; amu m'ajôban abé me boya mia.
11 Te koan njô bôte ya Babylone woñ, nyô mi ako woñ ; te koane nye woñ, nalé Jehova a jô : amu me ne be mia na me nyii mia, a vaa mia mo mé.
12 A m'aye bo mia mvam, ndemben a ye mvamane mia, a bulane mia si jenan miabebien.
13 Ve nge mi ajô na, Bi aye bo te tabe si nyô ; aval ane mi nji wô'ô tyiñe Jehova Zambe wônan,
14 ve viane jô na, Momo, bi aye ke si ya Egypte, vôm bi aye bo te yene bita, nge wô'ô tyiñe toñ, nge wô'ô zaé, a bi aye tabe wôé :
15 ajô te nde éyoñe ji vô'ôla'an ajô Jehova, A mebuka'a ya Juda ; Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, a jô avale di, na, Nge mi tyi'iya na mi akômbô ke Egypte, a ke tabe wôé ;
16 éyoñ éte a ye bo na, nkpwaté mekôn mi ako woñ w'aye bilane mia wôé si ya Egypte, a mfumbale ya zaé mi ako woñ a ye tôñe mia Egypte woé bebé ; a mi aye wu wôé.
17 Nalé a ye bo be bôte bese be télé mesu mape na be ke Egypte, a tabe wôé ; b'aye wu a nkpwaté mekôn, mfumbale ya zaé, a ébubua ; a te ke mô't a ye li'i nge tup mbia jam m'aye bo.
18 Amu Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, a jô avale di, na : Ane ayaa dam a ayo'o dam bi nga mane sôébane be bôte ya Jérusalem, aval ete fe ayo'o dam d'aye sôébane be mia, éyoñ mi aye nyi Egypte ; a mi aye bo ane jôme ya angôndô, jôm b'asémé, jôme ya biyo'é, jôme ya ôson ; a mi aye bo te beta yene vôme nyô.
19 Jehova a maneya kobô mfa'a wônan, A mebuka'a ya Juda, na, Te kean Egypte : yemane fo'o na, me maneya kobô mia môse wu.
20 Amu mi nga du'u minsisime mienan mibien ; amu mi nga lôme me be Jehova Zambe wônan, a jô na, Ye'ela'ane Jehova Zambe wongan ajô dangan ; a aval ese Jehova Zambe wongan a ye jô ; kate'e bia de, a bi aye bo de.
21 A môse wu me kateya mia de ; ve mi nji wô'ô tyiñe Jehova Zambe wônan mfa'a ya jam éziñ ajô ya été nde a lômeya ma be mia.
22 Ajô te éyoñe ji yemane fo'o na mi aye wu a nkpwaté mekôn, a mfumbale ya zaé, a ébubua, vôm mi akômbô ke a tabe wôé.

- 43** 1 A nga bo na, éyoñ Jérémie a maneya sondô kobô bôte bese mejô mese ya Jehova Zambe wop, mme mete Jehova Zambe wop a nga lôme nye be be, ja'ane mejô mete mese,
2 éyoñ éte Azaria mon Hosée a nga kobô, a Jochanan mone Karéach, a

- bôte bese be mbe mebun, a jô Jérémie na, W'akobô minsos ; Jehova Zambe wongan a nji lôme wo ô jô na, Mi aye bo te ke Egypte a tabe wôé ;
- 3 ve Baruc mone Nérija a tindi wo ajô dangane na, ô kee bia mo Bechaldéen, ndemben b'aye bo ngule ya wôé bia a ke bia minkôm Babylone.
- 4 Nalé Jochanan mone Karéach, a bivete bise ya minsamba bezimbi, a bôte bese, be ji wôô tyiñe Jehova na, be tabe si ya Juda.
- 5 Ve Jochanan mone Karéach, a bivete bise ya minsamba bezimbi, be nga nyoñe mebuka'a mese ya Juda, mme me nga bulan me so'o meyoñe mese vôm be nga titane be a zu tabe si ya Juda ;
- 6 befam, binga, bon, a bengone be njô bôt, a mô't ase Nebuzaradan évet nsamba bezimbi a nga li'i be Guedalia mon Achikam, mone Schaphan ; a Jérémie nkulu mjô, a Baruc mone Nérija.
- 7 Ane be nga ke si ya Egypte ; amu be nji wôô tyiñe Jehova : a be nga kui Tachpanès.
- 8 Eyoñ éte ajô Jehova e nga zu be Jérémie Tachpanès, na,
- 9 Toké'é beta meko'o mo mô'e a solé me mbotok nlôñane brique zañ, ñwô ô ne anyi nda Pharaon Tachpanès, bôte ya Juda be lô ;
- 10 a jô be na, Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, a jô na : O lô, m'aye bañete Nebucadnetsar njô bôte ya Babylone, mbo ésaé wom, a nyoñe nye, a m'aye telé éto njô jé meko'o m'ate solé yôp ; a ye ndamé me nda njô jé yôp.
- 11 Nde a ye zu a bôme si ya Egypte ; ba be ne awu b'aye veban awu, ba be ne minkôm b'aye vebane minkôm, ba be ne nkpwaté mekôn b'aye wu a nkpwaté mekôn.
- 12 A m'aye kôban nduan menda bezambe ya Egypte ; a ye di'i me nduan a ke be minkôm : a ye vut émien a si ya Egypte, ane mba'ale mintômba a vut ngômesane jé ; wôna a ye kôlô wôé mvo'é.
- 13 A ye fe bu'u mekône ya Beth-Schémesch, nnye a ne si ya Egypte ; a menda ya bezambe ya Egypte a ye di'i me a nduan.
- 44** 1 Ajô e nga zu be Jérémie ajô Bejuif bese be nga to si ya Egypte, ba be nga to Migdol, a Tachpanès, a Memphis, a si ya Pathros, na,
- 2 Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, a jô na : Mi yeneya abé se me nga zu de Jérusalem a minlam mise ya Juda ; a mi lô, môse wu mi ne élik a mô't a nji tabe éte,
- 3 amu ézezame jap be nga bo, a soñe me me yaa amu be nga di'i biôm bi e mbamba menyum, a bo bezambe befe ésaé, mbe be nji yem, bebien, nge mia, nge beéso benan.
- 4 Ve na me nga lôme mia bebo bisaé bam bekulu mejô bese, me kune kôlô si a lôme be, a jô na, A, te boan mbia jam m'avini nyô.
- 5 Ve be nji wôk, nge baé alo dap a bulan ézezame jap, a bo te di'i bezambe befe biôm bi ne mbamba menyum.
- 6 Ajô te ayo'o dam a aya'a dam bi nga sôéban a yôñ minlame ya Juda éte, a minseñe ya Jérusalem ; mi ne zesé a bilik aval ane mi ne den.
- 7 Ajô te, éyoñe ji avale di Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, a jô, na : Amu jé mi abo minsisime mienan beta mbia jame nyô, a jiane befam a binga, bongô a minkeñelé mi bone ya Juda éte, a li'i te ke mô't be mia :
- 8 amu jé mi asoñe me a mimboane ya mo menane na me yaa, ndi'ane bezambe befe biôm bi ne mbamba menyum si Egypte éte, vôm mi nga ke tabe ; nde mi aye vas, a mi aye bo jôme ya biyô'é a jôme ya ôson be meyoñe mese ya si nyô ?
- 9 Ye mi nga vuan ézezame ya beéso benan, a ézezame ya bejô bôte ya Juda, a ézezame ya binga bap, a éñenan ébien, a ézezame ya binga benan, nje be nga bo si ya Juda, a minseñe ya Jérusalem éte ?
- 10 Be nji bo nje'ebane minlem azukui môse wu, nge ko woñ, nge wulu metiñe mam nge memvinda mam éte, mbie me nga telé asu denan a di beéso benan.
- 11 Ajô te Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, a jô avale di, na : O lô, m'aye kôñelan asu dam be mia a bo mia abé, nalé e ne na, m'aye jiane Juda ase.
- 12 A m'aye nyoñ mebuka'a ya Juda me tyi'iya na m'akômbô ke si Egypte a tabe wôé, b'aye wôéban bese ; b'aye ku si ya Egypte ; b'aye wôéban a nkpwaté mekôn a mfumbale ya zaé ; b'aye wu ataté ayôme bôt akekui ba be ne biwôlô, a nkpwaté mekôn a mfumbale

ya zaé : a b'aye bo ane jôme ya angôndô ; jôm b'asémé, jôme ya biyo'é, a jôme ya ôson.

- 13 Amu m'aye lepe ba be to si ya Egypte ane me lebeya Jérusalem, a nkpwaté mekôn, a mfumbale ya zaé, a ébubua ;
 - 14 ndemben te ke môte ya mebuka'a ya Juda, mbe be keya si ya Egypte a tabe wôé, a ye tup nge li'i, a bulane si ya Juda, vôm b'akômbô bulan a tabe wôé : ve te ke môt a ye bulan vengevenge ve nyô a ye tup.
 - 15 Eyoñ éte bôte bese be nga yeme na binga bap be nga bo be diki'i bezambe befe biôm bi ne mbamba menyum, a binga bese be nga tele bebé, a beta ésulan, ja'ane bôte bese be nga to si ya Egypte, Pathros, be nga yalane Jérémie a jô na,
 - 16 Mfa'a ya ajô ô kobôya bia a jôé Jehova, bi aye ke wôô wo.
 - 17 Ve bi aye fo'o bo ajô se e kuiya anyu dangan, a di'i njôa minga ya yôp biôm bi ne mbamba menyum, a sôé nye mimveane binyunyui, ane bi nga bo, bia a beésa bangan, bejô bôte bangan, a bivete biangan, minlame ya Juda a minseñe ya Jérusalem ; amu éyoñ éte bi nga bili bidi abui, a bi nga to mvo'é, a te ke yen abé.
 - 18 Ve ane bi nga jô'é di'i njôa minga ya yôp biôm bi ne mbamba menyum, a jô'é sôé nye mimveane binyunyui, bi nga jeñe biôm bise, a bi nga wôéban a nkpwaté mekôn a mfumbale ya zaé.
 - 19 A éyoñ bi nga di'i njôa minga ya yôp biôm bi ne mbamba menyum, a sôé nye mimveane binyunyui, ye bi nga bo biwôlé ya kañe nye, a sôé nye mimveane binyunyui, beyôm bangane momo ?
 - 20 Eyoñ éte Jérémie a nga jô bôte bese, befam, a binga, ja'ane bôte bese be nga ve nye éyalan éte na,
 - 21 Biôm bi ne mbamba menyum mi nga di'i minlame ya Juda, a minseñe ya Jérusalem, mia, a beésó benan, bejô bôte benan a bivete bienan, a bôte ya si éte, ye Jehova a nga bo te simesane bie, ye bi nji kui ôsimesane vié ?
 - 22 nalé ate Jehova a nji bo ngule ya beta jibi, amu mbia be mame ya mimboane mienan, a amu beangôndô be mam mi boya ; ajô te nde si jenan é nto élik, jôm b'asémé, a biyo'é, te ke bôt, ane é ne môse wu.
 - 23 Amu mi di'iya biôm bi ne mbamba menyum, a amu bi boya Jehova abé, a mi nji wôô tyiñe Jehova, nge wulu metiñe mé été, nge memvinda mé, nge minjôane mié ; ajô te nde mbia jame nyô a kuiya be mia ane a ne môse wu.
 - 24 Nalé fe Jérémie a nga jô bôte bese, a binga bese na, Vôôla'an ajô Jehova, Juda ase ane si ya Egypte :
 - 25 Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, a jô avale di, na, Mia a binga benan mi kobôya a menyum menan, a mo menan me nga songô wô, a jô na, Bi aye fo'o bo mintiñetan bi nga tiñeti, a di'i njôa minga ya yôp biôm bi ne mbamba menyum, a sôé nye mimveane binyunyui ; nde bo'ane mintiñetane mienan a tôé minjôane mienan.
 - 26 Ajô te vôôla'an ajô Jehova, A Juda ase a to si ya Egypte : O lô, me kaneya ngana a beta jôé wom, nalé Jehova a jô, na, jôé dam d'aye bo te beta toteban anyu môte ya Juda a ne si ya Egypte ése na, Ane Tate Jehova a vee.
 - 27 O lô, m'amombô be mfa'a ya abé, sa mfa'a ya mvaé ; a bôte bese ya Juda, mbe be ne si ya Egypte, b'aye wôéban a nkpwaté mekôn a mfumbale ya zaé, akekui b'aye man.
 - 28 A ba b'aye tup nkpwaté mekôn b'aye kôlô si ya Egypte a bulane si ya Juda, be to tyôtyoé ; a mebuka'a mese ya Juda me nga ke si ya Egypte a tabe wôé, m'aye yem ajô za d'aye dañ, éndam nge éndap.
 - 29 A jame di d'aye bo mia ndem, nalé Jehova a jô, na, m'aye lepe mia vôme nyô, nde mi aye yeme na mejô mam m'aye fo'o bobane be mia amu abé :
 - 30 Avale di Jehova a jô, na, O lô, m'aye ve Pharaon Hophra njô bôte ya Egypte mo besiñe bé, a mo me ba b'ajeñ ényiñe jé ; aval ane me nga ve Sédécias njô bôte ya Juda mo me Nebucadnetsar njô bôte ya Babylone, nyô a mbe nsiñe wé ya jeñ ényiñe jé.
- 45** 1 Ajô Jérémie nkulu mejô a nga kobô Baruc mone Nérija éyoñ a nga tili mejô mete kalate été me so' anyu Jérémie, mbu nyini ya Jojakim mone Josias njô bôte ya Juda na,
- 2 Jehova, Zambe ya Israël, a jô avale di, na, A Baruc :

- 3 O nga jô na, Ngo'o me éyoñe ji ! amu Jehova a kô'ôlaneya ôlun a mintaé miam ; me ne ate' a ntate wom, a me nji yen awo'an.
- 4 Avale di w'aye jô nye na, Jehova a jô na : O lô, ji me nga lôñ m'aye tyame je, a ji me nga bé m'aye té je si ; nje éte é ne ngume si.
- 5 Nde ye w'ajeñe beta be mam mfa'a wôé womien ? te jeñe be ; amu, ô lô, m'aye liti minsône mise abé, nalé Jehova a jô ; ve ényiñe jôé m'aye ve wo je ane ésôsosome jôm vôm ase w'aye ke.

46 1 Ajô Jehova e nga zu be Jérémie nkulu mejô ajô meyoñ.

- 2 Mfa'a ya Egypte : ajô nsamba mewosane ya Pharaon-Neco njô bôte ya Egypte, ñwô ô mbe mfôm ôsôé Euphrate Carchemisch, a ñwô Nebucadnetsar njô bôte ya Babylone a nga dañe mewosan mbu nyini ya Jojakim mone Josias, njô bôte ya Juda.
- 3 Kôman ôyôm ében a beta ében a ke mewosan.
- 4 Jala'ane bikabela a kôlô si, mia bebebe bikabela, a tebe a mefô'ôlô menan ; sé'ane mekoñ, a jaé melô'ô bityé.
- 5 Jé me lô ? b'ako woñ a b'abulan mvus ; a mingungule miap mi aku, a b'atup te fombô mvus : woñ ô nto vôm ase, nalé Jehova a jô.
- 6 Te yebe na mmate mbil a tup, nge ngungu ; mfa'a ya nord bébé ôsôé Euphrate be nga kolé ôbak a ku.
- 7 Za nyô a kôlô si ane Nil, nyô mendim m'afô'ô mebien ane asôé ?
- 8 Egypte a kôlô si ane Nil, a mendime mé m'afô'ô mebien ane ôsôé : nde a jô na, M'aye kôlô si, a m'aye buti si nyô ; m'aye tyam minlam a bôte ya été.
- 9 Beta'an, mia bikabela : ya'an, mia bewagon ya bita : a mingungu mi kele' ôsu : Cusch a Puth mbe b'abe'e ében : a ba ya Lud b'akolé élaé a wua je.
- 10 Amu môs ôte ô ne môse ya Tate, Jehova ya minsamba mewosan, môse ya akuna'a, ane a ye kun émien mfa'a ya besiñe bé : a nkpwaté mekôn w'aye di a jaé, a nyu metyi map a jaé : amu Tate Jehova ya minsamba mewosan a bili jôm b'atyik mfa'a ya si ya nord bébé ôsôé Euphrate.
- 11 Betek a ke Galaad a nyoñe biañ, A éndun ngone ya Egypte : w'abo mebiañ abui zesé : ñyetan ô se ke wo été.
- 12 Meyoñ me nga wô'ôtan ôsone viôé, a si nyô é jaéya a ñyoñe wôé : amu éwôlô môt é nga kolé éwôlô môt évok ô bak, be nga ku avale da bebaane.
- 13 Ajô Jehova a nga kobô Jérémie nkulu mejô, avale ane Nebucadnetsar njô bôte ya Babylone a yiane zu a wosane si ya Egypte.
- 14 Katan Egypte été a Migdol, katane Memphis a Tachpanès été : jô'ane na, Kôla'ane si a kômesan ; amu nkpwaté mekôn ô diya mefefele môé.
- 15 Amu jé biwôlô bi bôte biôé bi vasebaneya ? be nji tebe, amu Jehova a nga titane be.
- 16 A nga kolé bôt abui ôbak, ya, be nga ku wua a bete yô mbo'o yôp : a be nga jô na, Nkôla'ane si, bi beta kean be bôte bangan biabebien, a si ya abialé dangan, a li'i nkpwaté mekône ya ékpwe'ele.
- 17 Be nga yôtane wôé na, Pharaon njô bôte ya Egypte a ne ve éduñ ; a nga yebe na, nka'an éyoñ ô lô.
- 18 Ane me vee, nalé Njô bôte a jô, jôé dé e ne na Jehova ya minsamba mewosan, a ye fo'o so aval ane Thabor zañe minkô, a aval ane Carmel mfôme mañ.
- 19 A wo ngon ô to Egypte, kôme' womien na ô ke minkôm ; amu Memphis a ye bo élik, a ye di'iban, a te ke môt a ye li'i éte.
- 20 Egypte a ne mbamba ngon ényaka ; ve éndaman j'aso mfa'a ya nord, é soya.
- 21 Nalé fe bôte bé be ne été b'abo ésaé tañ, b'afunan ane bone binyaka be ne nda jap été ; amu b'abulan mvus, b'atup bese, be nji tebe : amu môse ya nju'u wop ô soya be be, éyoéne ya njomane jap.
- 22 Tyiñe ya été j'aye bo aval ane nyo ; amu b'aye wulu a nsamba mewosan, b'aye zu be nye a avôn, ane beba'é nja'a.
- 23 B'aye ba'é afane dé, nalé Jehova a jô, a kôsa bo e ne adip ; amu b'adañe bitanda' abui, a be ne te ke alaé.
- 24 Ngone ya Egypte j'aye veban ôson, j'aye vebane mo me bôte ya nord.
- 25 Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, a jô na : O lô, m'aye lep Amon ya No, a Pharaon, a Egypte, a bezambe bé, a bejô bôte bé ; ja'ane Pharaon a ba b'abuni nye :

- 26 a m'aye kee be mo me ba b'ajeñ ényíñe jap, a mo me Nebucadnetsar njô bôte ya Babylone, a mo ya bebo bisaé bé ; wôna mvuse valé bôt b'aye tabe été, aval ane melu mvus, nalé Jehova a jô.
- 27 Ve wo te ko woñ, A Jacob, mbo ésaé wom, nge fô'ôban, A Israël ; amu ô lô, m'aye nyii wo ôyap, a mvoñe jôé si ya minkôm ; a Jacob a ye bulan, a ye bo ne mieññ a bi awo'an, a te ke mô't a ye ve nye woñ.
- 28 Te ko woñ, A Jacob mbo ésaé wom, nalé Jehova a jô, amu me ne be wo : amu m'aye jiane meyoñe mese vôm be nga titane wo ne meñ ; ve m'aye bo te jiane wo ne meñ, ve m'aye lepe wo ane d'ayian, a me vo'o bo te lepe wo.

47 1 Ajô Jehova e nga zu be Jérémie nkulu mejô e to ajô Bephilistin, éyoñ éte Pharaon a za wosa'ane Gaza.

- 2 Jehova a jô na : O lô, mendim m'akôlô si mfa'a ya nord, a m'aye bo aval ane ôsôé w'akui ndôn, a m'aye yiane si a biôm bise be ne été, a nlam a bôt be to été ; a befam b'aye yi a betabe bese ya si b'aye yôn.
- 3 Amu éduñ ntyañetane bibo'ose ya biwôlô bikabela bié, amu éduñe bewagon ya bita bé, a amu éduñe ya minka ; beésa be nji fombô bone bap be ne mvus amu mo me ne atek ;
- 4 amu môs w'azu tyame Bephilistin bese, a wôé mvolô ase a li'i Tyr a Sidon : amu Jehova a ye tyam Bephilistin, mebuka'a ya ékôte mañe Caphtor.
- 5 Gaza a nto ayan ; Askalon a nto te ke jôm, mebuka'a ya mbi'ili wop : w'aye tene womien ntaa vé ?
- 6 A wo nkpwaté mekône ya Jehova, a ye bo ntaa vé akekui w'aye bo ne mieññ ? some' womien abame dôé ; woka'an a bo ne mieññ.
- 7 O ne ngule ya tabe ne mieññ aya, amu Jehova a veyo wo ésaé ya bo ? Mfa'a ya Askalon, a mfa'a ya nsa'a mañ, vôm ate a nga telé je.

48 Ajô Moab.

- 1 Avale di Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, a jô, na : Ngo'o Nebo ! amu a ne ntyaman ; Kirjathaim a nto ôson, a nyoñebaneya ; Misgab a nto ôson, a kuya.
- 2 Nse'ane Moab ô nto momo ; be nga bôndé nye mbia jam Hesbon : Za'an, nkamane nye a bo te bo beta ayoñ. Wo fe a Madmen, w'aye ku évô ; nkpwaté mekôn w'aye tôñe wo.
- 3 Tyiñe du j'aso Chironaim, éndaman a beta ntyaman !
- 4 Moab a tyambaneya ; ayôme bone dé d'abo ñyôn w'awô'ôtan.
- 5 Amu b'aye bet abeté ya luchith a du e ne te man ; amu be wô'ôya ôlune ya ñyône ya éndaman asiliki ya Chironaim.
- 6 Tuban, a nyii miabebien, a bo ane mon élé fé été.
- 7 Nde amu ô nga to ndi mimboane miôé a akume dôé été wo fe w'aye bili : a Kemosch a ye kôlô a ke minkôm, beprêtre bé a bivete bié nsamba wua.
- 8 A ntyam a ye zu nlam ôse, a te ke nlam w'aye mate ; mbi'ili fe w'aye jañ, a nje'ese w'aye tyamban ; ane Jehova a jôya.
- 9 Ke'e Moab mefap nde a ye bo ngule ya yele a tup : a minlam mié mi aye bo bilik, a te ke mô't a ya tabe été.
- 10 Nyô a bo ésaé Jehova atek a bo'o biyo'é ; a nyô a ba'ale nkpwaté mekône wé te metyi a bo'o biyo'é.
- 11 Moab a nga to ne mieññ aso mongô, a nga to ébite jé, a be nji vaa nye nde'e jia a sôé nye nde'e fok, a nalé fe a nji ke minkôm ; ajô te zame jé é nga li'i be nye, a ényume jé é nji kôñelan.
- 12 Ajô te, ô lô, melu m'azu, nalé Jehova a jô, éyoñ m'aye lôme nye ba b'ase'é nye ; a b'aye se'é nye ; a b'aye bo mende'e mé biwôwôlé, a bôé miñyombé miap bifuse bifus.
- 13 A Moab a ye wô'ô Kemosch ôson, aval ane nda bôt Israël é nga wô'ô Béthel, nyô a nga buni, ôson.
- 14 Mi ne ngule ya jô aya na, Bi ne biwôlô bi bôt, a minyôyo'o mfa'a ya mewosan ?
- 15 Moab a ndamaneya, a be nga bet a ke minlam mié été, a mintobane bendômane mié mi silikiya si a ke wu, nalé Njô bôt a jô, nyô jôé dé e ne Jehova ya minsamba mewosan.
- 16 Ndamane ya Moab ô nto bebé a nju'u wé w'azu avô.
- 17 Mia bese mi abômane nye, yônane nye, a mia bese mi ayeme jôé dé ; jô'ane na, Ngo'o éwôlô ntum njôô é ne mbaan, abeñ élé !

- 18 A wo ngon, ô to Dibon, sise' si étôto'o jôé, a tabe évé été ; amu ntyame Moab a zu wosane wo, a tyameya aleme dôé.
- 19 A nyô a to Aroër, tebe'e zen a mombô ; sili'i nyô a mate a nyô a tup ; jô'ô na, Jé é bobaneya ?
- 20 Moab a veban ôson ; amu a tyambaneya : yônan a yian : kate'e de mfôm Arnon na, Moab a tyambaneya.
- 21 Melep me kuiya si ya minje'ese mfa'a ya Holon, Jahats, a mfa'a ya Méphaath,
- 22 a Dibon, Nebo, Beth-Diblathaïm,
- 23 a mfa'a ya Kirjathaïm, Beth-Gamul, Beth-Meon,
- 24 a mfa'a ya Kerijoth, a Botsra a mfa'a ya minlam mise ya Moab, mi mi ne bebé a mi mi ne ôyap.
- 25 Nla'a ya Moab ô koléya, a wo wé ô bu'uya, nalé Jehova a jô.
- 26 Bo'ane nye na a so'o bilam ; am a nga nene émien a wosane Jehova : a Moab a ye bum ndôlô wé été, a nnye fe a ye bo jôm b'abi fianga.
- 27 Amu na, ye Israël a nji bo wo jôme ya bi fianga ? ye a nga yené miñwuwupe zañ ? amu abim biyoñ w'atote nye ve fô'ô nlô.
- 28 A mia, mi to Moab, li'ane minlam a tabe mbas akok, mi bo'an aval ane zum j'alôñe dumba'a éwome yee.
- 29 Bi nga wô'ôtane mebane ya Moab, na, a ne meban abui ; mbetan émiene yôpe wé, mebane mé, ésase jé, ébiasé jé ya nlem.
- 30 Jehova a jô na, M'ayem ayo'o dé, na, e ne zesé ; bijôjôé bié bi nji bo été.
- 31 Ajô te m'aye yône Moab ; ya, m'aye yi Moab ase : amu bôte ya Kir-Hérès b'aye yôn.
- 32 A ndi'i ya Sibma, m'aye yi wo a dañ abim me nga yi Jaezer : mintya miôé mi nga dañe mañ, mi nga kui ja'ane mañe ya Jaezer : ntyam a nga ku mfa'a ya bibuma biôé ya ésep a mfa'a ya nkôane bibuma mindik.
- 33 Memuñ a avak bi vaseya ate' afup a si ya Moab : a me nga mane vin bifate bi vin, te ke mô't a ye tya'a mebo a belek ; mbel w'aye bo te bo mbe.
- 34 Nyôn w'aso Hesbon w'akui Elealé, be nga bete tyiñe jap akui Jahats, aso Tsoar akui Choronaïm, akui Eglath-Schelischiya : amu mendime ya Nimrim fe m'aye bo momo.
- 35 Nalé fe, m'aye bo na, nyô a ve biôm bito ya bikôndô'ô yôp, a nyô a di'i bezambe bé biôm bi ne mbamba menyum a ye bo momo Moab, nalé Jehova a jô.
- 36 Ajô te nleme wom w'akobô aval ane ndiñ ajô Moab, a nleme wom w'akobô aval ane ndiñ amu bôte ya Kir-Hérès : ajô te afok a nga bili e jañeya.
- 37 Amu nlô ôse ô ne ayan, a zel ése é ne tyeñan : a mo mese me ne meveñ, a minkuta mi ne mengeteñ.
- 38 Nyôn ô ne mendile mese ya Moab yôp, a minseñ été vôm ase ; amu me bôéya Moab aval ane ndek nje éte mô't a ne te nye'e, nalé Jehova a jô.
- 39 Ngo'o é bôléya si ! ngo'o b'ayi ! ngo'o Moab a kôñelaneya mvus a ôson ! nde Moab a ye bo jôm b'awoé a angôndô be ba bese b'abômane nye.
- 40 Amu Jehova a jô avale di, na : O lô, a ye yele ane ndôé, a ye ndamé mefape mé a wosane Moab.
- 41 Kerijoth a nyoñebaneya, a alem e biliya, a nleme ya biwôlô bi bôte ya Moab môs ôte w'aye bo ane nleme minga éyoñ a kô'ôlô mie.
- 42 A Moab a ye tyamban, a te beta bo ayoñ, amu a nga nene émien a wosane Jehova.
- 43 Woñ, a ébé, a ôlam bi ne be wo, A nyô a to Moab, nalé Jehova a jô.
- 44 Nyô a tup amu woñ a ye ku ébé ; a nyô a kui ébé a ye timbi ôlam : amu m'aye zu be nye, a kôsa bo Moab, mbu ya njomane wop, nalé Jehova a jô.
- 45 Betup b'atebe, te ngu, éjjine ya Hesbon ; amu nduan j'akôlô Hesbon, a nkaba'a nudan w'akôlô ézezañe Sihon, a ô nga di'i biwome ya Moab, a abôbôn nlô bone ya zô'é.
- 46 Ngo'o wo, A Moab ! bôte ya Kemosch be dimiya ; amu bo be fam bôé a bengone bôé be keya be minkôm.
- 47 Ve m'aye bulane minkôme ya Moab melu m'asu'ulan, nalé Jehova a jô. Meleple ya Moab le akekui éyoñe ji.

49 Ajô bone be Ammon.

- 1 Avale di Jehova a jô, na : Ye Israël a nji bi bo be fam ? ye a nji bi éjian ? nde amu jé Malcom a bili Gad, a bôte bé be to minlame ya été ?

- 2 Jehova a jô na, Ajô te, ô lô, melu m'azu mme m'aye bo na be wôôtane zô'é mewosan mfa'a ya Rabbath be bone be Ammon ; a ye bo avis élik, a bengone bé b'aye di'iban nduan : éyoñ éte Israël a ye bi ba be nga bili nye, nalé Jehova a jô.
- 3 Yônôk, A Hesbon, amu Aï a tyameya ; nyi'an, A mia bengone ya Rabba, jaéane minkuta : yônan, a ke mbi a ndeñ zañe mekak ; amu Malcom a ye ke minkôm, beprêtre bé a bivete bié nsamba wua.
- 4 Amu jé w'awumu womien, amu mimbi'ili, mbi'ili wôé ô ne mendim, A tyapetyap ngon, nje é nga buni akume dé, a jô na, Za a ye zu be ma ?
- 5 O lô, m'aye zu woñe be wo ô so'o be ba bese b'abômane wo, nalé Tate Jehova ya minsamba mewosan a jô ; a mi aye titiban mô't ase éte éte, a te ke mô't a ye tôkane betup.
- 6 Ve mvuse valé m'aye bulane minkôme ya bone be Ammon, nalé Jehova a jô.
- 7 Ajô Edom. Jehova ya minsamba mewosan a jô na : Ye fe' é nji beta bo Théman ? ye mbôndane fek ô jañeya be beyeme mam ? ye fe'e jap é vaseya ?
- 8 Tuban, bula'an, taba'ane mimbace mekok, A mia mi to Dedan ; amu m'aye zu angôndô ya Esaü be nye, éyoñe ya m'aye jome nye.
- 9 Nge bekôane bisañ b'aye zu be wo, ye b'aye bo te li' ayôm mebuka'a bisañ éte ? nge miñwuwup mi nga ye zu alu se, ye mi nga ye bo te ndaman akekui mi nga bi abim d'ayan ?
- 10 Ve me nga bo Esaü soé, me kuliya minsolane bevôme bé, a ye bo te bo ngule ya solé émien ; mvoñe jé é jañeya, a bobenyañe bé, a ba be ne nye bébé ; a émien a ne momo.
- 11 Li'i bobenyui bôé, m'aye ba'ale be be nyiñ, a minkus mi tabe'e me ndi.
- 12 Amu avale di Jehova a jô, na : O lô, ba be nji yiane nyu élaé b'aye fo'o nyu je ; a wo, ye ô ne nyô a ye ke zesé te nyoñe melep ? w'aye ke te melep, ve w'aye fo'o nyu.
- 13 Jehova a jô na, Amu me nga kane mamiene na Botsra a ye bo jôme ya semé, jôme ya ôson, jôme ya élik a biyo'é : a minlam mise ya éte mi aye bo bilik nnôm éto.
- 14 Me nga wô'ô foé é so'o be Jehova, a nlôman ô nga lômbane meyoñ, na, Sula'ane miabebiene vôme wua a ke be nye, mi kôlô'ô si a ke mewosan.
- 15 Amu, ô lô, me boya wo tyôtyoé zañe meyoñ, a jôm bôt b'abiasé.
- 16 Amu mfa'a ya angôndô wôé, mebane ya nleme wôé me nga du'u wo, A wo ô to mimbace mekok, ô bili abôbôn nkô : a kôsa bo w'aye lôñe dumba'a dôé ôyape yôp ane di ndôé, m'aye vaa wo wôé, nalé Jehova a jô.
- 17 A Edom a ye bo jôm b'asémé : nyô ase a lôte nye bébé a ye bo ne vema, a ye fias amu bibubua bise ya éte.
- 18 Aval ane nkuane Sodome a Gomorrhe a minlam mi mbe bébé éte, nalé Jehova a jô, te ke mô't a ye lôñe wôé, nge mone mô't a tabe éte.
- 19 O lô, a ye zu ane ñbweñbwem a so'o ndône ya Jourdain a ke wosan éwôlô éto éte : amu a teme na m'aye bo be na, be mate je : a nyô a ne ntoban, nnye m'aye télé njôô ya éte : amu za a funane ma ? a za a ye télé me éyoñ ? a za a ne mba'ale mintômba a ye tebe asu dam ?
- 20 Ajô te vô'ôla'an mbôndane fe'e Jehova, ñwô a nga bôndé ajô Edom ; a mintyi'ane mié a nga tyi' ajô ba be to Théman ; B'aye fo'o dutu be be ke, ja'an ayôm mintete'e ya mbam ; a ye fo'o bo éto jap élik.
- 21 Si j'afô'ôsan amu éduñe ya nkuane wop ; éduñe ya ñyôn ôte j'awô'ôtan akekui Evele Mañ.
- 22 O lô, a ye bete yôp a yele ane ndôé a ndamé mefap Botsra yôp : a nlem biwôlô bi bôte ya Edom môs ôte w'aye bo ane nleme minga a kô'ôlô mie.
- 23 Ajô Damas. Hamath a Arpad be ne nzametan ; amu be wô'ôya mbia mefoé, be nga mane nyeme ; ôlun ô ne mañe yôp, me se ngule ya ku ne mieññ.
- 24 Damas a nto atek, a kôñelan émiene na a tup, a benyeñenyeñe be biya nye : mintae a ôlun bi biya nye a ne minga a kô'ôlô mie.
- 25 O lô, nlame ya nse'an, nlame ya ava'a dam, ye ô nji bo élik ?
- 26 Ajô te bendômane bé b'aye ku minseñe mié éte, a bôte bese ya mewosan b'aye ku évô môs ôte, nalé Jehova ya minsamba mewosan a jô.
- 27 A m'aye kôban nduan aka'a ya Damas a j'aye di'i menda me njôô Ben-Hadad.

- 28 Ajô Kédar a mesi bejôô ya Hatsor, mme Nebucadnetsar njô bôte ya Babylone a nga dañe mewosan.
Jehova a jô avale di, na : Kôla'ane si a bete Kédar, a tyame bone ya mfa'a jôp d'atôtô.
- 29 B'aye nyoñe menda bindelé map a mimbam miap ; b'aye sa bindelé biaye ya mimbé, a bisua biap a bechameau bap ; a b'aye yôtane be na , Angôndô a ne mimfa'a mise.
- 30 Tuban, kelan ôyap, taba'ane bido' été, A mia mi to Hatsor, nalé Jehova a jô ; amu Nebucadnetsar njô bôte ya Babylone a maneya bôndé mbia fe' ajô denan, a bili mia mbia fe' abum été.
- 31 Kôla'ane si, wosa'an ayoñ é ne mvo'é, di e nji tabe ntye, nge bi mimbé nge mekak, e to étam, nalé Jehova a jô.
- 32 A bechameau bap a abui biyeme dap bi aye bo biôme ya nsa : a m'aye miase be mfa'a ya bivunulu bise, ba be bili ntyembane ntyi'i ; a m'aye zu angôndô wop a so'o be mimfa'a mise, nalé Jehova a jô.
- 33 A Hatsor a ye bo éto ya bemvu ya fé, a élik nnôm éto : te ke mô't a ye lôñe wôé, nalé fe te ke mone mô't a ye tabe été.
- 34 Ajô Jehova e nga zu be Jérémie nkulu mejô ajô Elam, atata'a njôane ya Sédécias njô bôte ya Juda, na,
- 35 Jehova ya minsamba mewosan a jô na : O lô, m'aye bu' élaé ya Elam, nje é ne nlô ya ngule jap.
- 36 A mfa'a ya Elam m'aye zu bivunulu binyin bi so'o mimfa'a minyine ya yôp, a m'aye miase be mfa'a bivunulu bite bise : a te ke ayoñe da ba b'atup Elam b'aye bo te kui.
- 37 A m'aye bo bôte ya Elam na be nyeñeban asu besiñe bap, a asu ba b'ajeñ ényine jap ; a m'aye zu mbia jam be be , nalé a ne na, ayo' ayaa dam, nalé Jehova a jô ; a m'aye lôm nkpwaté mekôn ô tôñe be akekui me jianeya be :
- 38 a m'aye télé éto njôô jam Elam, a vôm ate m'aye jian njô bôt a bivet, nalé Jehova a jô.
- 39 Ve a ye bo na, melu m'asu'ulan m'aye bulane minkôme ya Elam, nalé Jehova a jô.
- 50** 1 Ajô Jehova a nga kobô Jérémie nkulu mejô ajô Babylone, a ajô si Bechaldéen.
- 2 Kate'e de be meyoñe mese, lôme' foé éte, a bete nlinga yôp ; miala'ane je a te solé je, na : Babylone a nyoñebaneya, Bel a nto ôson, Merodac a tyambaneya ; bive'ela'a bié bi fubuya ôson, bengunemelane bé be nto momo.
- 3 Amu ayoñ d'aso nord d'azu wosane nye, nde d'aye bo si jé élik, a te ke mô't a ye tabe été : bôt a betit be tubeya, be keya.
- 4 Melu mete, a éyoñ éte, bone be Israël b'aye zu, bebien a bone be Juda nsamba wua, b'aye ke be yi zene jap, a b'aye jeñe Jehova Zambe wop, nalé Jehova a jô.
- 5 B'aye sili ajô Sion a mesu map me lô mfa' ôte, na, Za'an, a late miabebien be Jehova a élate ya nnôm éto nje mi aye bo te vuan.
- 6 Bôte bam be mbe mintômba mi nga dimi : beba'ale bap be nga dimili be zen ; be nga yale be zene ya minkô ; be nga bete be minkô, a kui bone minkô ; be nga vuane vôme wope ya awo'an.
- 7 Ba bese be nga yene be be nga di be ; a besiñe bap be nga jô na, Bi nji bo étom amu be nga bo Jehova abé, éto ya zôsô, ja'ane Jehova ndi nleme ya beésa bap.
- 8 Tubane Babylone, mi kôlô si ya Bechaldéen, a bo ane beyôm bikela asu mimbam.
- 9 Amu ô lô, m'aye tindi nsamba beta meyoñ mfa'a ya si ya nord ; a m'aye dutu be be zu wosane Babylone, a b'aye télé bebiene minnoñ a wosane nye ; vôm ate a ye nyoñeban ; a mekoñe map m'aye bo ane ma ya ntyetyeñ éwôlô mô't ; da d'aye bo te bulane zesé.
- 10 A Chaldée a ye bo jôme ya nsa, a ba bese b'aye sa nye b'aye vak, nalé Jehova a jô.
- 11 Amu mi ayen mvaé, amu mi avak, A mia mi nga sa éli'i jam, amu mi avak ane ngon ényaka j'awulu fese yôp a vaa bikôla'a, a kobô ane biwôlô bikabela ;
- 12 nyia wônane a ye bo ôsone nyô ne lut ; nyô a nga biaé wo a ye vembe a ôson : mi lô, a ye bo meyoñe mese mvus, fé, nkôte si, a élik.
- 13 Amu ayaa Jehova bôt b'aye bo te tabe été, ve a ye bo élik vôm ase : nyô ase a lôte bébé Babylone a ye semé a fias amu bibubua bié.
- 14 Tela'ane miabebien nnoñ a bômane Babylone, mia bese mi akolé bilaé ; wu'ane nye, te kame mekoñ ; amu a nga bo Jehova abé.

- 15 Yôta'ane mimfa'a mise ; a veyá émien ; aleme dé e kuya, meka'a mé me nto nkuane si ; amu a ne akuna'a ya Jehova : kunane miabebien be nye ; bo'ane nye ane a nga bo.
- 16 Va'ane nyô a miase fes Babylone, a nyô a yeme tyi' a mvitane fa éyoñe ya nkôane bidi : amu woñ étibila'a nkpwaté mekôn b'aye bulane môť ase be bôte bé, a b'aye tup môť ase a ke si jé émien.
- 17 Isarêl a ne ntômba ô nga dimi fé, beñbweñbwem be nga titane nye : njô bôte ya Assyrie a nga taté di nye ; a éyoñe ji Nebucadnetsar njô bôte ya Babylone a su'ulaneya bu'u bivesse bié.
- 18 Ajô te, Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israêl, a jô na : O lô, m'aye lep njô bôte ya Babylone a si jé, ane me nga lep njô bôte ya Assyrie.
- 19 A m'aye beta zu Israêl mbame wé, a ye di bidi Carmel a Basan, a nsisime wé w'aye jaé minkôle ya Epharîm a Galaad yôp.
- 20 Jehova a jô na, Melu mete, a éyoñ éte, abé ya Israêl d'aye jeñeban, a d'aye bo momo ; a mbia be mame ya Juda m'aye bo te yené ; amu m'aye jamé ba m'aye li' ane mebuka'a.
- 21 Wos'ane si ya Merathaïm, a kosa bo je, a bôte ya Pekod : wôéan a tyame be bese ; a bo mam mese me nga tiñeti wo, nalé Jehova a jô.
- 22 Eduñ ya bita é ne si, a nalé fe beta éndaman.
- 23 Ngo'o ôkuta'a ya ngume si ôse ô ne ntyi'ane zañ a mbu'an ! ngo'o Babylone a nto élik zañe meyoñ !
- 24 Me nga lame wo ôlam, a ô timbiya éte, A Babylone, wo ô nji tabe ntye : ô yeneya, a ô biliya, amu ô nga wosane Jehova.
- 25 Jehova a nga di'i nda biôm mewosane jé, a nga nyoñe biôm me wosane ya ayaa dé éte ; amu Tate, Jehova ya mimsamba mewosan, a bili ésaé ya bo si ya Bechaldéen.
- 26 Za'ane mimfa'a mise a wosane nye, di'ane menda bidi mé ; bo'ane nye ane mevis, a tyame nye ne meñ ; a jôme ya éte é bo'o te li'i.
- 27 Wôéane beyôm binyaka bé bese, nkelane be vôm b'awôéban : ngo'o be ! amu môse wop ô soya, éyoñe ya njomane jap.
- 28 Tyiñe ba b'amate a tupe si ya Babylone j'akate Sion akuna'a ya Jehova Zambe wongan, a akuna'a ya temple wé.
- 29 Sula'ane bewua bilaé, ba bese b'akolé bilaé, be ke wosane Babylone ; bôma'ane nye ne kpwok ; te yebe na môte ya éte a tup : yaka'ane nye aval ane mboane wé ô né ; aval ane mam mese a nga bo, bo'ane nye nalé ; amu a nga bo Jehova, a Nyô ya Israêl a ne Etyi, mebun.
- 30 Ajô te bendômane bé b'aye ku minseñe mié, a bôte bé ya mewosan b'aye ku évô môs ôte, nalé Jehova a jô.
- 31 O lô, me ne wo ngame yat, A wo mebunu, nalé Tate, Jehova ya minsamba mewosan, a jô ; amu môse wôé ô soya, a éyoñe ya m'aye jome wo.
- 32 A nyô a ne mebun a ye kolé ôbak a ku, a te ke môť a ye beté nye si ; a m'aye bo'é nduan minlam mié, a j'aye di'i ba bese be to nye mbôma'ane.
- 33 Avale di Jehova ya minsamba mewosan a jô, na : Bone be Isarêl a bone be Juda be nto nkpwe'elan mfula'ane ; a ba bese be nga nyoñe be minkôm b'abi be ngu ; b'abene suu be.
- 34 Nyi wop a ne ngu ; jôé dé e ne na, Jehova ya minsamba mewosan : a ye fo'o kam ajô dap, ndemben a ye ve wo'ane si nyô, a ndeñele ba be to Babylone.
- 35 Jehova a jô na, Nkpwaté mekôn ô ne be Bechaldéen, a be ba be to Babylone, be bivete bié, a be beyeme mam bé.
- 36 Nkpwaté mekôn ô ne be ba be ne bijôjôé, a b'aye bo mekut ; nkpwate mekôn ô ne be biwôlô bi bôte bié, a bi a ye bo ne vema.
- 37 Nkpwaté mekôn ô ne be kikabela biap, a be bewagon ya bita bap, a be mevale me bôte mese me ne zañe jé ; a b'aye bo ane binga : nkpwaté mekôn ô ne be akume dé a d'aye saban.
- 38 Asôé dé e nto nkôt a d'aye vele ; amu é ne si ya minkpwelane bive'ela'a, a be ne mekut amu ajô bengunemelan.

- 39 Ajô te betite ya fé be to nkôte si a beze b'aye tabe wôé, a beéngutu b'aye tabe été : a bôt b'aye bo te tabe été nnôm éto ; nalé fe te ke mô't a ye tabe été aso miaé akui miaé.
- 40 Aval ane Zambe a nga tyame Sodome ba Gomorrhe a minlam mi mbe be bebé, aval ete te ke mô't a ye lôñe wôé nge mone mô't a tabe été, nalé Jehova a jô.
- 41 O lô, bôte b'aso nord ; a beta ayoñ a jama bejô bôt b'aye fô'ôban be so' ôyap mimfa'a mise ya si nyô.
- 42 Be bili élaé a akôñ ; be to njet a te wô' éngôngo ; tyiñe jap j'aduñ ane mañ ; a b'awulu bikabela yôp, a mô't ase ntelan nnoñ ane mô't a ke bita a wosane wo, A ngone ya Babylone.
- 43 Njô bôte ya Babylone a wô'ôya mefoé map a mo mé m'abo atek : angôndô a biya nye, a mintae ane minga a kô'ôlô mie.
- 44 O lô, nsiñ a ye bet aval ane ñbweñbwem a so'o mebune ya Jourdain a wosan éwôlô étaba'a : amu a teme na, m'aye bo be na be tup été ; a nyô a ne ntoban, nnye m'aye telé na ajô été : amu na za a funane ma ? za ye liti me éyoñ ? a za a ne mba'ale mintômba a ne ngule ya tebe asu dam ?
- 45 Ajô te vô'ôla'an mbôndane fe'e Jehova, ñwô a nga bôndé ajô Babylone ; a mintyi'ane mié a nga tyik, ajô si ya Bechaldéen : B'aye fo'o dutu be, ja'ane bitoñe ya mbam ; a ye fo'o bo étaba'a jap éli'i be be.
- 46 Si j'afô'ôsan a éduñe ya ñyoñane Babylone, a du ya été d'aye wô'é zañe meyoñ.
- 51** 1 Jehova a jô na : O lô, m'aye bete évuñulu j'atyam é vuñ mfa'a ya Babylone, a mfa'a ya ba be to Leb-Kamai.
- 2 A m'aye lôme bejin Babylone, mbe b'aye se'ese nye ; a b'aye vaa biôm bise si jé ; amu b'aye bo nye ngame yat mimfa'a mise môse ya njuk.
- 3 Nwuan élaé be nyô a kolé élaé, a be nyô a bete émiene yôp a be'e alô'ô bityé ; te kamane bendômane bé ; a mi ji'an nsamba mewosane wé ôse ne meñ.
- 4 A b'aye ku si a wu si ya Bechaldéen a njiane mekoñ minseñe ya été.
- 5 Amu Israël nge Juda be nji bo minkus be Zambe wop, Jehova ya minsamba mewosan, a kôsa bo si jap é ne njalan a abé be nga bo Nyô ya Israël a ne étyi.
- 6 Kôla'ane Babylone éte a tup, a mô't ase a nyi'i ényine jé ; te jañan abé dé été ; amu é ne éyoñe ya akuna'a Jehova ; amu a ye ya'ane nye mboane wé.
- 7 Babylone a mbe kop or wo Jehova été, nje é nga bo si nyô ése na, é sok ; meyoñ me nga nyu vin jé ; ajô te meyoñ me ne mekut.
- 8 Babylone a kuya a tyamban a temetem : yôñane nye ; nyoñane biañ amu mintae mié, ndô'ôtô a ye saéban.
- 9 Bi nga ye saé Babylone, ve a nji saéban : li'ane nye, nkelane mô't ase si jé émien ; amu melepe mé m'akui yôp, a m'abeteban akui ja'ane yôpe yôp.
- 10 Jehova a litiya zôsô wongan, za'an, nkatane Sion été ésaé Jehova Zambe wongan.
- 11 Jebane mekoñ, biane biben ngu : Jehova a fô'ôya nsisim bejô bôte ya Bemède ; amu ntyi'ane wé ô ne Babylone ngame yate na, a tyame nye : amu e ne akuna'a Jehova, akuna'a ya temple wé.
- 12 Beta'an nlinga mfa'a ya meka'a ya Babylone, be mombô'ô a ngu, tela'ane bemombô, kômane bisobô'ô ; amu Jehova a nga tiñeti a bo jam a nga kobô ajô ba be to Babylone.
- 13 A wo ô to mfôm abui asôé, a ô bili jama akum, asu'ulane dôé e soya, a nné ya minyamete miôé.
- 14 Jehova ya minsamba mewosan a nga kan émiene na, M'aye fo'o jalé wo bôt ne lut, aval ane minkôñ ; a b'aye bete tyiñe ya ndañan be wo.
- 15 A nga té si a ngule jé, a nga telé si nyô ése a ñyemane wé, a nga ndamé yôp a fe'e jé.
- 16 Eyoñ tyiñe jé j'abametan, mendim m'aduñe yôp été, a bo ndutu a bete yôp a so'o meku'u ya si nyô ; a bo feleves amu mveñ, a zu évuñulu é so'o vôm a naane je.
- 17 Mô't ase a ne njet, a te ñyeman ; nlui or ase a veban ôson amu éve'ela'a jé ; amu ngunemelane jé é ne medu'an, a mvebe ô nji bô be be.
- 18 Be ne bemomo be biôm, ésaé minsos : b'aye jañ éyoñe ya njomane jap.
- 19 Ngape Jacob é nji bo ane be ; amu a ne mbo biôm bise ; a Israël a ne ayoñe ya éjiane jé : jôé dé e ne na Jehova ya minsambe mewosan.

- 20 O ne ôvône viam a biôm mewosane biam ; a wo m'aye bu'ú meyoñ bifuse bifus ; a wo m'aye tyam mesi bejôô ;
- 21 a wo m'aye bu'ú ékabela a mbebe ékabela bifuse bifus ;
- 22 a wo m'aye bu'ú wagon ya bita a nyô a to été bifuse bifus ; a wo m'aye bu'ú befam a binga bifuse bifus ; a wo m'aye bu'ú mvendé mỗt a ésoé mỗt bifuse bifus ; a wo m'aye bu'ú ndôman a éndun ngon bifuse bifus ;
- 23 a wo m'aye bu'ú mba'ale mintômba a mbame wé bifuse bifus ; a wo m'aye bu'ú mbo mefup a ébôñeté jé bifuse bifus ; a wo m'aye bu'ú bejôô a bivet bifuse bifus.
- 24 A m'aye bulane Babylone a bo bese bo to Chaldée mbia be mam map mese be nga bo Sion mise menan, nalé Jehova a jô.
- 25 O lô, me ne wo ngame yat, A beta éndaman nkô, nyô a ndamane si se nyô, nalé Jehova a jô ; a m'aye same wo wom be wo, a m'aye bi'iti wo si ô so'ô mekôme yôp, a m'aye bo wo édi'idi'a nkô.
- 26 A b'aye bo te nyoñ ako'ô ya jua be wo, nge ako'ô ya mimbô'ane si, ve w'aye bo éli'i melu mese, nalé Jehova a jô.
- 27 Beta'an nlinga si été, loñane toñ meyoñ été, kômane meyoñ me ke wosane nye, sula'ane meyoñe ya Ararat, Minni, a Aschkenaz me tabe nye ngame yat : tobane beta njô bezimbi a wosane nye ; tinda'ane bikabela bi zu ane minkôñ mi ne awôs.
- 28 Kômane meyoñ, bejô bôte ya Bemède, bivete binene ya été, a abe bivete ya été, a si se ya njôane wope na, be ke wosane nye.
- 29 A si j'afô'ôban a wô'ô mintae ; amu mintyi'ane mi Jehova ajô Babylone mi aye boban, na, a bo si ya Babylone élik, te bôt été.
- 30 Biwôlô bi bôte ya Babylone bi jô'éya wosan, b'ali'i be to aleme dap été ; ngule jap é te'eya ; be nto ane binga : menda mé m'adi'i nduan été ; bifeta'a bié bi nto mbu'an.
- 31 Nkat mbañete a ye mate a tôbane nyô mbok, a nke nlôman a tôbane nyô mbok, a liti njô bôte ya Babylone na, nlame wé ô nto mbilan mimfa'a mise :
- 32 Mebôn me nyoñebaneya, a be nga di'i bingas a nduan, a bôte ya mewosan be nto woñ.
- 33 Amu Jehova ya minsamba mewosan, Zambe ya Israël, a jô na : Ngone ya Babylone j'afunane vôm b'avaa bidi bikôla'a éyoñ b'atya'a bie a mebo ; ôyôm étun ô ngenan, a éyoñe ya nkôan j'aye zu be nye.
- 34 Nabucadnetsar njô bôte ya Babylone a diya ma, a fiteya ma, a boya me éwôwôlé ndek, a mineya me ane angônda tit, a jaléya abume dé a zame jam ; a titaneya ma.
- 35 Evô be nga bo ma a minsône miam é bo'ô Babylone, nalé nyô a to Sion a ye jô ; a Jérusalem a ye jô na, Metyi mam me tabe' be ba be to Chaldé.
- 36 Ajô te Jehova a jô na : O lô ; m'aye kam ajô dôé, a kune wo ; m'aye kôto mañe mé, m'aye bo anjeñe dé e velé.
- 37 A Babylone a ye bo mevis, éto bemvu ya fé, jôme ya semé, jôme b'afias, a te ke mỗt été.
- 38 B'aye bam mfula'ane ane bitoñe beñbweñbwem ; b'aye nyéé ane bone beñbweñbwem.
- 39 Eyoñ be nto ayôñ m'aye bo ésulane bidi jap, a m'aye bo be na, be sok, nde b'aye vak a ke ôyo te vee nnôm éto, nalé Jehova a jô.
- 40 M'aye zu be be sise si ane bone mintômba b'ake wôéban, ane beyôm mintômba a beyôm bikela.
- 41 Ngo'ô Schéschac a nyoñebaneya ! a nyô ngume si ô nga sek a biliya ! ngo'ô Babylone a nto éli'i meyoñ été !
- 42 Mañ me beteya Babylone yôp ; a nto mbutan a abui mintyôa ya été.
- 43 Minlam mié mi nto bilik, nkôte si, fé, si vôm te ke mỗt a to, nge mone mỗt a lỗt été.
- 44 A m'aye lepe Bel Babylone été, a m'aye vaa jôm a nga min anyu dé ; a meyoñ m'aye bo te beta suane be nye : ya, aka'a ya Babylone d'aye ku.
- 45 A bôte bam, kôla'an été, a nyii miabebien mỗt ase mfa'a ya angônda aya'a Jehova.
- 46 A te me'ete nleme wônan ô ku som, nge ko mefoé mi aye wô'ôtane si éte woñ ; amu mefoé m'aye zu mbu wua, a mvuse valé mbu mfe mefoé m'aye beta zu, ayo'ô d'aye bo si, njôô a ye wosane nyô mbok.
- 47 Ajô te, ô lô, melu m'azu, mme m'aye lepe minkpwelane bengunemelane ya Babylone ; a ngume si wé w'aye bo ne zameta ; a miñwuane mié mise mi aye ku zañe jé.

- 48 Eyoñ éte yôp a si a biôm bise bi ne été b'aye yia a mevak amu Babylone ; amu betyam b'aye so nye mfa'a ya nord, nalé Jehova a jô.
- 49 Aval ane Babylone a nga bo miñwuane ya Israël na mi ku, aval ete Babylone été mimbime ya ngume si ôse mi aye ku.
- 50 Mia mi nga tup nkpwaté mekôn, kelan, te tebane zen ; simesa'ane Jehova éyoñ mi ne ôyap, a Jérusalem a bo' ôsimesane vianan été.
- 51 Bi nto ne vema amu bi nga wô'ô bijô ; ôson ô nga buti mesu mangan : amu bejin be kuiya bevôme ya étyi nda Jehova.
- 52 Ajô te, ô lô, melu m'azu, nalé Jehova a jô, mme m'aye lepe minkpwelane bengunemelane mié ; a ba be be'e meveñe si jé vôm ase b'aye tat.
- 53 A kôsa bo Babylone a ye bete yôp été, a kôsa bo a ye lôñ alem d'adañ nné ya ngule jé, ve betyam b'aye so nye be ma, nalé Jehova a jô.
- 54 Zô'é ñyôn j'aso Babylone, a nyô ya beta éndaman j'aso si Bechaldéen !
- 55 Amu Jehova a ndamane Babylone, a tyame beta tyiñ a so été ; a mintyôa miap mi aduñ ane abui mendim ; éduñe ya tyiñe jap é jôya ;
- 56 amu nyô a tyam a soya be nye, ja'an mfa'a ya Babylone, a biwôlô bi bôte bié bi nyoñebaneya, bilaé biap bi ne mbu'ane bitune bitun ; amu Jehova a ne Zambe ya ma'an, a ye fo'o ya'an.
- 57 A m'aye bo bivete bié a beyeme mame bé, bejôô bé, ayôm bejôô, a mingungule mi bôte mié na, be sok ; a b'aye bômbô ôyo, ôyo ya nnôm éto, a te vee, nalé Njô bôt a jô, nyô jôé dé e ne na, Jehova ya minsamba mewosan.
- 58 Jehova ya minsamba mewosan a jô na : Meka'a ya Babylone me ne ndam m'aye tyamban ne meñ, a mimbé mié mi ne mbetane yôp mi aye di'iban a nduan ; a bôt b'aye bo ésaé amu momo jôm, a meyoñ amu nduan ; a m'aye tek.
- 59 Atiñ Jérémie nkulu mejô a nga ve Seraja mone Nérija, mone Machséja, éyoñ ba Sédécias njô bôte ya Juda be nga ke Babylone mbu nyini ya njôane wé. A Seraja a mbe évete beba'ale akum.
- 60 Ane Jérémie a nga tili kalate été mbia be mam mese m'ayiane kui Babylone, ja'ane mejô mete mese me ne ntilan ajô Babylone.
- 61 Ane Jérémie a nga jô Seraja na, Eyoñ w'aye kui Babylone, éyoñ éte w'aye tu'a ba'ale lañe mejô mese ma,
- 62 a jô na, A Jehova, wo ô nga kobô ajô vôme nyô na, w'aye tyame nye, a te ke jôm j'aye tabe été, nge mô't nge tit, ve na a ye bo éli'í nnôm éto.
- 63 A ye bo na, éyoñ w'aye sondô nlañane ya kalate nyô, w'aye tiñeti ako' été a wua nye tem Euphrate :
- 64 a w'aye jô na, Nalé Babylone a ye nyoñ ôsôé si, a te beta kui amu mbia jam m'aye zu nye be nye ; a b'aye tek.
- Mejô me Jérémie m'asu'u nté wu.

- 52** 1 Sédécias a mbe mimbu mewôm mebaé a wua éyoñ a nga taté jôô ; a nga jôô mimbu awôm a wua Jérusalem : a jôé nyia wé e mbe na Hamuthal ngone Jérémie ya Libna.
- 2 Ane a nga bo mam me mbe abé mise me Jehova, aval ane mam mese Jojakim a nga bo.
- 3 Amu ayaa Jehova nde jam ete e nga bobane Jérusalem a Juda, akekui a nga vaa be asu dé. A sédécias a nga bo njô bôte ya Babylone melo.
- 4 A nga bo na, éyoñ mbu ébulu ya njôane wé ô nga bo ngon awôm, a ngon awôm é to melu awôm, ane Nebucadnetsar njô bôte ya Babylone a nga zu wosane Jérusalem, émien a nsamba mewosane wé ôse, a bômane nye ; ane be nga lôñ alem e bôma'ane nye.
- 5 Nalé mewosan me mbe nlam akekui mbu awôm a wua ya Sédécias njô bôt.
- 6 Eyoñ ngone nyini é mbe melu ébu, mfumbale ya zaé a nga dañ ngul nlam, nde fembé é mbe momo be bôte ya si éte.
- 7 Eyoñ été mbu'an ô nga boban nlam, a bôte bese ya mewosan be nga tup, a kôlô nlam alu zene ya mbé ô mbe ézezañe meka'a mebaé, me mbe mfôm afup njô bôt (ve Bechaldéen be mbe mbôma'ane nlam ne kpwok) ; ane be nga ke mfa'a ya Araba.
- 8 Ve nsamba mewosane Bechaldéen ô nga tôñ njô bôt a koane Sédécias minje'ese ya Jéricho ; a nsamba mewosane wé ôse ô mbe ntetan be nye.

- 9 Ane be nga bi njô bôt a ke nye be njô bôte ya Babylone a nga to Ribla si ya Hamath ; a nnye a nga tyi' ajô dé.
- 10 Ane njô bôte ya Babylone a nga wôé bo befam be Sédécias émien a lô ; a nga wôé fe bivete bise ya Juda Ribla.
- 11 Ane a nga tupe Sédécias mis, a njô bôte ya Babylone a nga ka'a nye a ngôkop, a ke nye Babylone, a futi nye nda mimbôk akekui môse ya awu dé.
- 12 Mbu awôm a ébulu Nebucadnetsar njô bôt, njô bôte ya Babylone, ô mbe ngon étan, éyoñ ngone tane é nto melu awôm, éyoñ éte Nubuzaradan évet nsamba bezimbi, nyô a nga to asu njô bôte ya Babylone, a nga nyi Jérusalem.
- 13 Ane a nga di'i nda Jehova, a nda njô bôt, a menda mese ya Jérusalem, ja'ane beta nda ase, a nga di'i nye a nduan.
- 14 A nsamba mewosan Bechaldéen ôse ô mbe ba be évet nsamba bezimbi, be nga sili meka'a mese me nga to Jérusalem mbôma'ane, si.
- 15 Eyoñ éte Nebuzaradan évet nsamba bezimbi a nga ke awutuk a mebuka'a me bôt me nga li'i nlam minkôm, a ba be nga tup a fubu ngam njô bôte ya Babylone, a mebuka'a ya jama bôt.
- 16 Ve Nebuzaradan évet nsamba bezimbi a nga li'i ba ya si éte be nga dañ azoé be bo bekôm mindi'i mi vin a bebo mefup.
- 17 Ane Bechaldéen be nga bu'u mekône me mvot me mbe nda Jehova, biteba'a, a mañe me mvot bi mbe nda Jehova, bifuse bifus, a ke mvot ése ya été Babylone.
- 18 Be nga ke fe memvé, biwôlô asup, mebase ya dim bifufup, bisua, metôk, a biôm bise ya mvot be nga bo bié ésaé.
- 19 Evet nsamba bezimbi é nga nyoñe fe bilaé, bikanda bi nduan, bisua, memvé, bibi bifufup, metôk, a bido'o bisua, bi bi mbe or, or ya été, a bi bi mbe argent, argent ya été.
- 20 Mekône mebaé, a mañe wua, a beyôm binyaka ya mvot awôm a bebaé be mbe mfa'a ya biteba'a si, mbie njô bôt Salomon a nga bo amu nda Jehova, adit mvote ya biôm bite bise e mbe te ke ayemé.
- 21 A mfa'a ya mekôn, nté ya yôpe ya akône da ô mbe menyii' me mo awôm a mwom ; a nkol ô mbe menyii' me mo awôm a mebaé ô nga bômane de ; a afipe ya été e mbe anyu anyin : e mbe nlom été.
- 22 A mendo'o me mvot me mbe de yôp ; a nté ya yôpe ya ando'o da ô mbe mentyii' me mo metan, ntiñane bibuma bi grenande ô nga bômane mendok, bise bi mbe mvot : a akône baa e nga bili fe aval ete, a bibume bi grenade.
- 23 A bibuma bi grenade bi mbe mewôm ébu a bisaman mimfa'a mise : a bibuma bi grenade bise bi mbe ntet mfa'a ya ntiñan mbôma'ane.
- 24 A évet nsamba bezimbi é nga bi Seraja njô beprêtre, a Sophonie prêtre baa, a beba'ale mimbé bela :
- 25 é nga vaa fe évet é nga jôô bôte ya nsamba mewosan nlam ; a bôte zañbwa ya ba be nga yen asu njô bôt, mbe be nga yené nlam été ; a ntili bekalate ya njô minsamba, nnye a nga tili môé me bôte ya si éte ; a bôte mewom mesamane ya bôte ya si éte be nga yené nlam été.
- 26 Ane Nebuzaradan évet nsamba bezimbi a nga bi be, a ke be be njô bôte ya Babylone Ribla.
- 27 A njô bôte ya Babylone a nga bibi be, a wôé be Ribla si ya Hamath. Nalé be nga ke Juda minkôm a vaa nye si jé.
- 28 Bana be ne bôt Nebucadnetsar a nga ke be minkôm ; mbu zañbawale, Bejuif betoyini bela a mewôm mebaé a bela ;
- 29 mbu awôm a mwomô ya Nebucadnetsar, a nga ke minkôm a so'o Jérusalem bôte mintete mwom a mewôm mela a bôte bebaé ;
- 30 a mbu mewôm mebaé a lale ya Nebucadnetsar, Nebuzaradan évet nsamba bezimbi a nga ke Bejuif mintete zañbwa a mewôm menyin a betan minkôm, bôte bese be mbe betoyini benyin a mintete misaman.
- 31 A nga bo na, éyoñ mbu mewôm mela a zañbwale ya nkeane minkôme Jojakin njô bôte ya Juda, ô mbe ngon awôm a ébaé, a ngon awôm a baa é to melu mewôm mebaé a metan, ñwô Evil-Merodac njô bôte ya Babylone, mbu ôsu ya njôane wé, a nga bete nlô Jojakin njô bôte ya Juda, a vaa nye nda mimbôk ;

- 32 ane a nga kobô nye mvo'é ; a télé éto njôô jé ôsu ya éto njôô ya bejô bôt ba be nye be mbe Babylone,
- 33 ane a nga kôñelane mengômesane ya mimbô'ô mé. A Jojakin a nga bo a ja'a fembé asu dé melu mese ya ényîñe jé :
- 34 a mfa'a ya akape dé, e nga vebane nye melu mese be njô bôte ya Babylone, môs ôse ngap, akekui môse ya awu dé, melu mese ya ényîñe jé.